

Kallelse till Socialnämnden

Ordinarie ledamöter kallas till sammanträde med Socialnämnden, Torsdag den 15 juni 2023, kl 09:00. Näset, Lindesbergs kommunhus

Ledamot som är förhindrad att delta, bör själv kalla sin personlige ersättare.

OBS! Tänk på våra allergiker och använd inte starkt doftande sprayer, parfymer eller rakvatten!

Jari Mehtäläinen

Jessica Brogren

Ordförande

Sekreterare

Ledamöter

Ersättare

Jari Mehtäläinen, ordförande (SD)

Fredrik Rosenbecker (SD)

Monika Klockars, v ordförande (M)

Jan Hansson (M)

Roseel Siewersdotter (SD)

Alessandro Lindskog (SD)

Bertil Jansson (M)

Niclas Nielsen (M)

Margareta Andergard (KD)

Egon Svensson (M)

Johan Montelius (L)

Lennart Holm LPO

Elin Axelsson (S)

Ulf Ljunggren (S)

Bo Stenberg (S)

Ulla Lundqvist (S)

Stina Sundling (S)

Libaan Mohamoud (S)

Tuula Marjeta (C)

Maria Norling (C)

Marie Lindh (V)

Ingalill Lennartdotter (MP)

Föredragningslista

Nr.	Ärende	Dnr
	Val av justerare	
	Beslutsärenden	
1.	Riktlinje för handläggning och bedömning av Boendestöd samt Riktlinje för utförande av Boendestöd	SN 2021/56
2.	Riktlinje för handläggning av försörjningsstöd	SN 2023/38
3.	Information om personalekonomiskt bokslut 2023-05-17	SN 2023/3
4.	Lex Sarah - presentation	SN 2023/3
5.	Avtalssamverkan gällande familjerätt med Nora kommun	SN 2023/56
6.	Programhandling vård- och omsorgsboende, korttidsboende i Lindesberg	SN 2023/60
7.	Återbetalning av projektmedel för språkombud år 2024	SN 2022/43
8.	Information från verksamheten	
9.	Information från ordförande	
10.	Delegationsärenden	
11.	Meddelanden	

2023-05-05

SN 2021/56

Socialförvaltningen
Malin Spiik
0581-812 90
Malin.Spiik@lindesberg.se

Socialnämnden (beredande)

Riktlinje för handläggning och bedömning av Boendestöd samt Riktlinje för utförande av Boendestöd

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden besluta

- Anta reviderade riktlinjer för:
 - 1.Boendestöd – handläggare
 - 2.Boendestöd – utförare
- Anställa en boendestödjare 100%

Ärendebeskrivning

Ärendebeskrivning

Nuvarande riktlinjer för boendestöd antogs 2018 och har sedan förlängts i omgångar.

Under hösten 2022 genomförde BISAM en brukarstyrd brukarundersökning inom boendestöd med en svarsfrekvens på ca 50% vilket bedömdes utgöra en tillräcklig grund för att kunna använda resultatet för hur de enskilda som tar emot boendestöd i Lindesbergs kommun upplever insatsen.

85% av de som har svarat på enkäten upplever att de får det stöd i vardagen som de behöver, de 15% som inte upplever detta önskar bland annat längre tid med boendestödjarna för att hinna med flera vardagliga sysslor, att få möjligheten att åka ut med boendestödjarna för att göra ärenden, att boendestödjarna kunde följa med på läkarbesök eller andra möten.

På frågan om man känner att tiden boendestöd är hos den enskilde är tillräcklig svarar majoriteten att den är tillräcklig, dock svarar 37% att de upplever att tiden inte eller delvis är tillräcklig. Av de personerna som kommenterat framkommer att de önskar fler besök eller längre tid då det de är i behov av stöd av inte upplevs hinnas med under en eller två timmar i veckan. Det kan röra sig om olika uppfattningar om vad boendestöd ska hjälpa till med, men det kan också handla om att tiden faktiskt inte är tillräcklig för ett rehabiliterande arbetssätt – att jobba med delar av vardagen som personen sedan så långt det är möjligt kan klara på egen hand. För att nå målen med boendestödet kan mer tid vara en relevant aspekt för vissa personer.

På frågan om hur man upplever bemötandet från boendestöd så anger 35 av personerna detta med betyget 5 vilket visar att bemötandet är mycket bra.

Av de som har telefonstöd upplever de flesta att det är viktigt eller mycket viktigt. Cirka hälften upplever samma stöd om det är en vikarie som ringer. Att 45% inte upplever samma stöd kan ha att göra med att man inte känner sig trygg med vikarier då det sällan går att upprätta samma relation till dem som ordinarie, på grund av kontinuitetsaspekten.

På frågan om man skulle önska någon annan typ av kontakt än genom fysiska besök och/eller telefonsamtal såsom exempelvis Skype kommer inte så många svar, de som svara säger bland annat att "har aldrig provat något sånt så vet inte" "om jag hade tillgång till dator så..." "Ja, varför inte kunde vara ett bra komplement" "möjligen sms eller annan textbaserad kontakt. En chatt o inte mail".

Det förvaltningen nu kan se är att några förändringar behöver göras:

1. Antalet besök/vecka som handläggare kan bevilja utan att gå vidare till sin chef. Idag får handläggarna enbart bevilja ett besök/vecka a´2 timmar, vid ändrade behov så beviljar enhetschef detta. Förvaltningen önskar att handläggarna nu, fortfarande efter behov, ska kunna bevilja 2 besök/vecka a´1 timme utan att behöva rådgöra med enhetschef. Men grunden ska fortsatt vara 1 besök per vecka, men flera personer har svårt att orka med ett besök på 2 timmar och behöver därför dela upp besöken på 2 gånger.
2. Öppna upp möjligheten för enskilda att kunna göra stegförflyttningar – från företrädevis servicebostad till egen bostad med boendestöd. För att som enskild våga ta detta steg behöver man ha möjligheten att kunna få ett utökat boendestöd *under max ett års tid*.

För att kunna genomföra dessa förändringar i riktlinjen så kommer det att kräva att boendestöd anställer en person till, timmarna blir desamma men restiden kommer att öka för de som idag har ett besök och kommer att få två. Samt för att täcka upp för de stegförflyttningar som förväntas.

I genomlysningen som gjordes i samband med "Kuben" framkom att vi i Lindsberg har, till att börja med, en handfull personer som skulle kunna vara aktuella för stegförflyttning, från servicebostad till en egen lägenhet med boendestöd.

Konsekvenser

1 anställd boendestödjare	/år: 616 tkr
5 enskilda m. utökat boendestöd 5 dagar/vecka	/år/enskild: 161 tkr
1 enskild som bor på servicebostad (egen regi)	/år: 478 tkr
1 enskild som bor på gruppboendestöd (privat utförare närområde)	/år: 997 tkr

Det är i dagsläget 2 personer som väntar på att få flytta in på en grupp/servicebostad, men vi vet av erfarenhet att den siffran kan ändras fort från att vara ett par till att det kan bli 5-6 personer som väntar på att få sina beslut verkställda.

Genom att kunna göra stegförflyttningar på 5 personer så frigör vi dessa platser inom våra egna verksamheter och ser därför i dagsläget inte något behov av att öppna ytterligare en gruppboendestad inom LSS.

Om ingen anställning görs, kan ej stegförflyttningarna genomföras, det innebär i sin tur att inga platser på våra befintliga grupp/servicebostäder blir lediga, det kan i sin tur leda till högre kostnader för köp av plats av annan utförare eller kostnader för att starta upp en ny grupp/serviceboendestad. För de enskilda kan det betyda sämre livskvalitet då de inte kan bli så självständiga som de har möjlighet till samt att man kan tvingas flytta från kommunen där man har sin trygghet och sociala kontakter.

Om socialnämnden väljer att inte anta de nya riktlinjerna behöver nuvarande riktlinjer för boendestöd förlängas med 3 år (vilket är ordinarie förlängningstid för riktlinjer i förvaltningen).

Madde Gustafsson
Förvaltningschef

Malin Spiik
Handläggare

För åtgärd:

Verksamhetschef Ifo/FS
Enhetschef myndighet och E-hälsa
Enhetschef boendestöd
Handläggare myndighet och E-hälsa

För kännedom:

Utvecklingsstrateg, Socialförvaltningen

Bilagor:

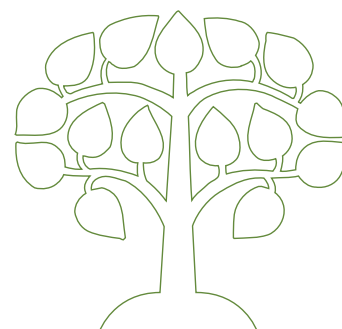
Riktlinje för handläggning av boendestöd
Riktlinje för utförande av boendestöd

Förslag ny Riktlinje för utförande av boendestöd

Socialnämnd

Strategi
Plan/program
» Riktlinje
Regler och instruktioner

Fastställt av: Socialnämnden (SN35/2018, SN2021/56)

Datum: 2023-05-17

För revidering ansvarar: Utvecklingsstrateg

För eventuell uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Utvecklingsstrateg

Dokumentet gäller för: Utförare av boendestöd, socialförvaltningen

Dokumentet gäller till och med: 2026-05-31

Innehåll

1. Inledning	4
2. Bakgrund.....	4
3. Syfte	4
4. Mål	5
5. Lagstiftning	5
6. Boendestöd	5
7. Utförande av boendestöd	7
8. Krav på samverkan mellan myndighetsutövning	9

1. Inledning

Socialtjänstlagen (SoL) är en målinriktad ramlag. Lagen sätter ramarna för socialtjänsten för varje kommun. Socialtjänstens tolkning kan därmed se olika ut beroende på vilken kommun den enskilde bor i.

Socialtjänsten ska präglas av frivillighet och självbestämmande, kontinuitet, flexibilitet, normalisering, närhet och respekt för den enskildes rätt att bestämma över sitt liv. Den enskilde ska, så långt det är möjligt, kunna välja när och hur stöd och hjälp i boendet och annan lätt åtkomlig service ska ges. Möjligheten att bo hemma regleras i 3 kap. 6 § SoL: "Socialnämnden bör genom hemtjänst, dagverksamheter eller annan liknande socialtjänst underlätta för den enskilde att bo hemma och att ha kontakt med andra".

2. Bakgrund

1995 inträdde den så kallade psykiatrireformen som syftade till att förbättra livssituationen för personer med psykiska funktionsnedsättningar och öka deras möjligheter till gemenskap och delaktighet i samhället. Utifrån psykiatrireformen fick kommunerna ett större ansvar för dessa personer och möjligheten att söka boendestöd enligt socialtjänsten tillkom.

Nationell psykiatrisamordning konstaterade att beteckningen boendestöd bara delvis täcker insatsens hela innehåll. En utvidgad definition av insatsen kan ses i Stockholm stads riktlinjer:

"Boendestöd är en praktisk och social insats för personer med psykiska funktionshinder som syftar till att underlätta för den enskilde att hantera sin vardag. Insatsen är dock inte begränsad till hemmet utan kan även omfatta aktiviteter utanför boendet och en central del är att dessa aktiviteter bör göras tillsammans med brukaren".

3. Syfte

Denna riktlinje ska tydliggöra insatsen boendestöd och gäller tillsammans med andra av socialnämnden antagna riktlinjer såsom exempelvis ledningssystem, avvikelshantering samt Lex Sarah. Boendestödet styrs även av andra regler i lagstiftning, föreskrifter och överenskommelser.

Syftet med boendestöd är att tillsammans med den enskilde underlätta den dagliga livsföringen. Man planerar och strukturerar vardagen samt de praktiska sysslorna. Boendestöd innefattar också att motivera till att bryta isolering och skapa en fungerande social tillvaro. Personalen har en specifik kompetens och erfarenhet av att arbeta med målgruppen.

3.1 Avgränsning

Denna riktlinje omfattar endast utförande av boendestöd enligt socialtjänstlagen. Riktlinjen omfattar inte handläggning av boendestöd.

4. Mål

Målet med beviljad insats är enligt socialtjänstlagen att den enskilde ska kunna leva ett så självständigt och meningsfullt liv som möjligt. Den enskildes förmåga ska tas tillvara och stärkas. Den enskildes möjlighet att delta i sin egen omsorg ska beaktas.

Enligt 3 kap. 3 § SoL ska insatser inom socialtjänsten vara av god kvalitet. Vidare framgår att det för utförandet av uppgifter inom socialtjänsten ska finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet.

Boendestödet ska medverka till att målgrupperna kan känna trygghet i sitt boende och sin livssituation och på sikt kan göra boendestödet överflödigt. Boendestödet ska stödja personen att behålla sin bostad.

5. Lagstiftning

Socialtjänstlagen (2001:453)

Socialtjänstens mål beskrivs i Socialtjänstlagens (SoL) 1 kap 1§:

”Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människornas
- ekonomiska och sociala trygghet,
- jämlikhet i levnadsvillkor,
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser.

Verksamheten skall bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet.”

Bistånd beviljas enligt Socialtjänstlagen (SoL) 4 kap 1§:

”Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv.”

Boendestöd enligt SoL 4 kap 1§ är avgiftsfritt.

6. Boendestöd

Boendestöd består av tre kompletterande delar som tillsammans bildar den helhet som den enskilde utifrån sin funktionsnedsättning kan behöva för att kunna få en struktur på sin vardag och ett fungerande liv motsvarande skälig levnadsnivå.

Boendestödet kännetecknas av pedagogiska, sociala och utåtriktade aktiviteter, där den enskilde är *verkligt delaktigt i stödets alla processer.*

De tre delarna består av:

1. stöd i hemmet och
2. vägledning/stöd för att kunna bygga upp och få en fungerande social tillvaro
3. vägledning/stöd för att kunna bygga upp och få en fungerande kontakt med myndigheter/vårdinrättningar.

Boendestödets olika delar är alla lika betydelsefulla för personen och kräver ett pedagogiskt förhållningssätt från personalens sida.

Omfattningen på de olika delarna kan variera över tid. Detta innebär att en person i en period kan ha behov av enbart stöd i hemmet alternativt enbart vägledning/stöd till perioder med både stöd i hemmet och vägledning/stöd parallellt med varandra.

Det ska finnas risk för att personen isolerar sig i sin lägenhet och själv saknar förmåga att kunna bryta denna isolering.

6.1 Målgrupp

Boendestödet vänder sig till vuxna personer över 18 år med:

- psykiska funktionsnedsättningar, psykisk ohälsa och samsjuklighet,
- neuropsykiatriska funktionsnedsättningar i eventuell kombination med kognitiva nedsättningar som t.ex. ADHD, autism, Touretts syndrom, Aspergers syndrom
- utan nämnbar specifikation, men har klara beteenden som är lika som när man har någon ovanstående diagnos och ger stora svårigheter i vardagen,
- har återkommande kontakt med öppenvårds-, slutenvårdspsykiatri- eller primärvården för sina psykiska besvär.

Funktionsnedsättningen medför, att den enskilde har väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter på viktiga livsområden och där dessa begränsningar har funnits eller kan antas komma att bestå under en längre tid.

6.2 Begränsningar av målgrupp

För att beviljas boendestöd *krävs att det finns utvecklingspotential hos den enskilde*. Vidare kan boendestöd endast erbjudas till personer som själva är beredda på att vara *delaktiga i stödet som ges*. Stödet ska avslutas när personen inte aktivt deltar i stödet eller när personer inte kommer utföra det biståndet avser. I dessa fall får den enskilde ansöka om annan insats.

Om de fysiska funktionsnedsättningarna överstiger de psykiska funktionsnedsättningarna ska ansökan avslås och den enskilde får ansöka om annat bistånd.

~~Endast personer med lindrig intellektuell funktionsnedsättning är berättigade boendestöd och då enbart i kombination med psykisk funktionsnedsättning och/eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.~~

Övre åldersgräns är 65 år. Undantag kan dock förekomma utifrån den enskildes behov. Om personen på grund av sin åldersprocess bäst kan få sina behov tillgodosedda till exempel genom hemtjänstinsatser ska ärendet avslås o den enskilde får ansöka om annat bistånd.

6.3 Skillnad mellan hemtjänst och boendestöd

Skillnaden mellan hemtjänst och boendestöd kan beskrivas som ”att i boendestödet är det viktigare att förstå varför den enskilde inte städar, än att det blir gjort”. Det innebär att boendestöd inte ska hjälpa genom att göra åt den enskilde utan på olika sätt stödja individen att hitta sin motivation och lösningar som på olika sätt underlättar vardagen och gör att den enskilde kan nå sina mål.

6.4 Stegförflyttning

För att kunna möjliggöra för enskilda som idag bor på servicebostad att kunna flytta till egen lägenhet med boendestöd har man möjlighet att under en begränsad tid av max 12 månader få utökat boendestöd. Detta boendestöd kan ges dag och kvällstid. Vid utflytt kan det även vara möjligt att under de första månaderna få stöd av den servicebostad man tidigare tillhörde, på helger och nätter?
Uppföljning av beslutet sker var 3:e månad.

7. Utförande av boendestöd

Den enskilde erhåller beslut om bistånd enligt SoL 4 kap 1 § i form av boendestöd omfattande de insatser som handläggaren har bedömt den enskilde har behov av. Uppdraget skickas från handläggare till utförare via verksamhetssystemet Viva.

I uppdraget ska tydligt framgå vilka insatser och den totala omfattningen av boendestödets insatser den enskilde behöver samt vilka mål som finns för respektive insats.

Alla beslut om boendestöd är tidsbegränsade, tidsbegränsningen är beroende på om det är en ny ansökan eller om det är en omprövning.

7.1 Individens behov i Centrum - IBIC

I Lindesbergs kommun utreds ansökan enligt metoden Individens behov i centrum (IBIC). IBIC utgår från ett gemensamt språk (ICF) och systematiskt arbetssätt. Syftet med IBIC är att tydliggöra den enskildes behov och mål samt att gå från en insatsstyrd verksamhet till att arbeta utifrån individens behov. IBIC tydliggör individens egna resurser och främjar individens delaktighet.

Utredningen utgår ifrån livsområdena:

- Lärande och att tillämpa kunskap
- Allmänna uppgifter och krav
- Kommunikation
- Förflyttning
- Personlig vård
- Hemliv
- Mellanmänskliga interaktioner och relationer
- Utbildning, arbete, sysselsättning och ekonomiskt liv
- Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv
- Känsla av trygghet
- Personligt stöd från person som vårdar eller stödjer en närstående

7.2 Boendestödsinsatser

Boendestödsinsatserna kan ske både genom fysiska besök eller via telefonsamtal eller andra tekniska lösningar som kan bli aktuella.

Boendestödet består av tre olika delar; stöd i hemmet, vägledning/stöd för att kunna bygga upp och få en fungerande social tillvaro samt vägledning/stöd för att kunna bygga upp och få kontakt med myndigheter/vårdinrättningar. Dessa delar bildar tillsammans en helhet som stödjer den enskilde att utifrån sin funktionsnedsättning få en struktur i sin vardag och ett fungerande liv motsvarande en skälig levnadsnivå. De olika områdena och dess omfattning och personens behov kan variera över tid.

Stöd i hemmet innebär att:

- Stödja den enskilde att utveckla och bibehålla grundläggande vardagsaktiviteter
- Genom ett pedagogiskt arbetssätt instruera och stödja personen att på egen hand klara sina vardagsaktiviteter

Vägledning/stöd för att kunna bygga upp och få en fungerande social tillvaro kan innebära att:

- Genom ett pedagogiskt arbetssätt instruera och stödja att på egen hand kunna klara en social tillvaro
- Stödja den enskilde vad gäller sociala kontakter och att kunna bygga upp och få ett positivt nätverk inom och utanför familjen
- Stödja den enskilde att komma iväg till daglig sysselsättning utanför hemmet
- Arbeta med att motivera och uppmuntra den enskilde

Vägledning/stöd för att kunna bygga upp och få en fungerande kontakt med myndigheter/vårdinrättningar innebär att:

- Genom ett pedagogiskt arbetssätt instruera och stödja personen att på egen hand sköta kontakter med myndigheter och vårdinrättningar.

Stöd via telefonsamtal eller digitala möten innebär att:

- Ett uttalat syfte ska finnas med telefonsamtalet, exempelvis att fråga om man har duschat eller städlat.

Boendestödet ska ges på ett sådant sätt att det stärker den enskildes egna målsättningar, resurser och behov.

7.3 Avgränsningar i boendestödet

I boendestödets arbetsuppgifter ingår inte att arbeta med någon form av terapeutisk samtalsbehandling, såsom samtalsterapi, korttidsterapi varken enskilt eller i grupp.

7.4 Skyldighet att informera handläggare:

- Om boendestödarna inte lyckats få kontakt med ny enskild inom en månad ska kontakt tas med aktuell handläggare för omprövning av den beviljade insatsen
- Om boendestöd inte kan utföras på grund av att den enskilde är påverkad av alkohol eller narkotika vid upprepade tillfällen
- Om den enskilde inte är delaktig i stödet som ges, eller när ingen utveckling/förbättring ses hos den enskilde trots insatserna som genomförs.

7.5 Tillgänglighet

Boendestöd finns tillgängligt dagtid i huvudsak mellan 8-17.

8. Krav på samverkan mellan myndighetsutövning (handläggare) och utförare

Boendestöd kräver en mycket nära samverkan mellan handläggare och utförare. I ett inledningsskede handlar det om att tillsammans kunna motivera den enskilde att acceptera boendestöd och sedan tillsammans bygga upp ett förtroende.

En kontinuerlig dialog mellan alla tre parter, det vill säga den enskilde, utföraren och handläggare är ett måste för att boendestödet ska kunna vara det psykosociala stöd som den enskilde behöver. Kontinuerliga möten var **sju** (tidigare var 3:e månad) månad ska planeras in mellan boendestödjare och handläggare.

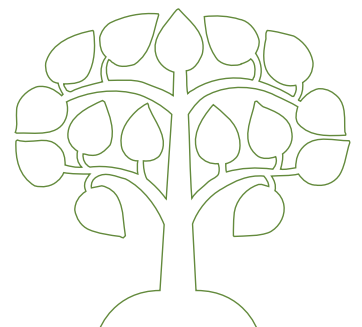

LINDESBERGS
KOMMUN

Förslag ny Riktlinje för bedömning och handläggning av boendestöd

Socialnämnd

Strategi
Plan/program
» Riktlinje
Regler och instruktioner

Fastställt av: Socialnämnden (SN 35/2018 SN 2021/56)

Datum: 2023-05-17

För revidering ansvarar: Utvecklingsstrateg

För eventuell uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Utvecklingsstrateg

Dokumentet gäller för: Handläggare Socialförvaltningen

Dokumentet gäller till och med: 2026-05-31

Innehåll

1. Inledning.....	4
2. Bakgrund.....	4
3. Syfte.....	4
4. Mål.....	5
5. Lagstiftning.....	5
6. Boendestöd	5
7. Handläggning av boendestöd.....	7
8. Omprövning och uppföljning av biståndsbeslut	9
9. Krav på samverkan mellan myndighetsutövning	9

1. Inledning

Socialtjänstlagen (SoL) är en målinriktad ramlag. Lagen sätter ramarna för socialtjänsten för varje kommun. Socialtjänstlagens tolkning kan därmed se olika ut beroende på vilken kommun den enskilde bor i.

Utgångspunkten vid bedömning av behov är socialtjänstlagen samt annan gällande lagstiftning inom verksamhetsområdet: exempelvis offentlighets- och sekretesslagen (OSL) förvaltningslagen (FL), socialtjänstförordningen, tillsynsmyndigheternas föreskrifter och allmänna råd samt rättspraxis.

Socialtjänsten ska präglas av frivillighet och självbestämmande, kontinuitet, flexibilitet, normalisering, närhet och respekt för den enskildes rätt att bestämma över sitt liv. Den enskilde ska, så långt det är möjligt, kunna välja när och hur stöd och hjälp i boendet och annan lätt åtkomlig service ska ges. Möjligheten att bo hemma regleras i 3 kap. 6 § SoL: "Socialnämnden bör genom hemtjänst, dagverksamheter eller annan liknande socialtjänst underlätta för den enskilde att bo hemma och att ha kontakt med andra".

2. Bakgrund

1995 inträdde den så kallade psykiatrireformen som syftade till att förbättra livssituationen för personer med psykiska funktionsnedsättningar och öka deras möjligheter till gemenskap och delaktighet i samhället. Utifrån psykiatrireformen fick kommunerna ett större ansvar för dessa personer och möjligheten att söka boendestöd enligt socialtjänsten tillkom.

3. Syfte

Syftet med riktlinjerna är att oavsett handläggare ska invånarnas likaberättigande följas enligt gällande lagstiftning samt att socialnämndens intentioner för verksamheten tydliggörs. Riktlinjerna syftar huvudsakligen till att vara ett stöd för handläggarna i bedömningen utifrån den enskildes behov och ansökan.

Här ska klargöras vilka insatser som vanligtvis beviljas samt i vilken omfattning dessa insatser vanligtvis kan beviljas.

Stödet ska leda till en ökad rättssäkerhet för den enskilde i behov av bistånd samt att säkerställa att biståndsbeslut i högre omfattning fattas enligt samma eller likartade bedömningsgrunder.

Riktlinjerna är ett komplement till, men inte en ersättning för, de lagar och föreskrifter som styr verksamheten inom området. Riktlinjerna är avsedda att vara normgivande för biståndsbedömning och insatsernas omfattning, det är alltid den enskildes speciella situation och behov som ska ligga till grund för ett biståndsbeslut.

3.1 Avgränsning

Denna riktlinje omfattar endast biståndsbedömning av boendestöd enligt socialtjänstlagen. Riktlinjen omfattar inte verkställighet av boendestöd.

4. Mål

Målet med beviljad insats är enligt socialtjänstlagen att den enskilde ska kunna leva ett så självständigt och meningsfullt liv som möjligt. Den enskildes förmåga ska tas tillvara och stärkas. Den enskildes möjlighet att delta i sin egen omsorg ska beaktas.

Enligt 3 kap. 3 § SoL ska insatser inom socialtjänsten vara av god kvalitet. Vidare framgår att det för utförandet av uppgifter inom socialtjänsten ska finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet.

5. Lagstiftning

Socialtjänstlagen (2001:453)

Socialtjänstens mål beskrivs i Socialtjänstlagens (SoL) 1 kap 1§:

"Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människornas
- ekonomiska och sociala trygghet,
- jämlikhet i levnadsvillkor,
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupper egna resurser. Verksamheten skall bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet."

Bistånd beviljas enligt Socialtjänstlagen (SoL) 4 kap 1§:

"Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv."

Boendestöd enligt SoL 4 kap 1§ är avgiftsfritt.

6. Boendestöd

Boendestöd består av tre kompletterande delar som tillsammans bildar den helhet som den enskilde utifrån sin funktionsnedsättning kan behöva för att kunna få en struktur på sin vardag och ett fungerande liv motsvarande skälig levnadsnivå.

Boendestödet kännetecknas av pedagogiska, sociala och utåtriktade aktiviteter, där den enskilde är *verkligt delaktigt i stödets alla processer.*

De tre delarna består av:

1. stöd i hemmet och
2. vägledning/stöd för att kunna bygga upp och få en fungerande social tillvaro
3. vägledning/stöd för att kunna bygga upp och få en fungerande kontakt med myndigheter/vårdinrättningar.

Boendestödets olika delar är alla lika betydelsefulla för personen och kräver ett pedagogiskt förhållningssätt från personalens sida.

Omfattningen på de olika delarna kan variera över tid. Detta innebär att en person i en period kan ha behov av enbart stöd i hemmet alternativt enbart vägledning/stöd till perioder med både stöd i hemmet och vägledning/stöd parallellt med varandra.

Det ska finnas risk för att personen isolerar sig i sin lägenhet och själv saknar förmåga att kunna bryta denna isolering.

6.1 Målgrupp

Boendestödet vänder sig till vuxna personer över 18 år med:

- psykiska funktionsnedsättningar, psykisk ohälsa och samsjuklighet,
- neuropsykiatriska funktionsnedsättningar i eventuell kombination med kognitiva nedsättningar som t.ex. ADHD, autism, Touretts syndrom, Aspergers syndrom
- utan nämnbar specifikation, men har klara beteenden som är lika som när man har någon ovanstående diagnos och ger stora svårigheter i vardagen,
- har återkommande kontakt med öppenvårds-, slutenvårdspsykiatri- eller primärvården för sina psykiska besvär.

Funktionsnedsättningen medför, att den enskilde har väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter på viktiga livsområden och där dessa begränsningar har funnits eller kan antas komma att bestå under en längre tid.

6.2 Begränsningar av målgrupp

För att beviljas boendestöd *krävs att det finns utvecklingspotential hos den enskilde*. Vidare kan boendestöd endast erbjudas till personer som själva är beredda på att vara *delaktiga i stödet som ges*. Stödet ska avslutas när personen inte aktivt deltar i stödet eller när personer inte kommer utföra det biståndet avser. I dessa fall får den enskilde ansöka om annan insats.

Om de fysiska funktionsnedsättningarna överstiger de psykiska funktionsnedsättningarna ska ansökan avslås och den enskilde får ansöka om annat bistånd.

~~Endast personer med lindrig intellektuell funktionsnedsättning är berättigade boendestöd och då enbart i kombination med psykisk funktionsnedsättning och/eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.~~

Övre åldersgräns är 65 år. Undantag kan dock förekomma utifrån den enskildes behov. Om personen på grund av sin åldersprocess bäst kan få sina behov tillgodosedda till exempel genom hemtjänstinsatser ska ärendet avslås o den enskilde får ansöka om annat bistånd.

6.3 Stegflyttning

För att kunna möjliggöra för enskilda som idag bor på servicebostad att kunna flytta till egen lägenhet med boendestöd har handläggare möjlighet att under en begränsad tid av max 12 månader bevilja utökat boendestöd. Detta boendestöd kan ges dag och kvällstid. Vid utflytt kan det även vara möjligt att under de första månaderna få stöd av den servicebostad man tidigare tillhörde, på helger och nätter?

Uppföljning av beslutet sker var 3:e månad.

7. Handläggning av boendestöd

7.1 Individens behov i Centrum - IBIC

I Lindesbergs kommun utreds ansökan enligt metoden Individens behov i centrum (IBIC). IBIC utgår från ett gemensamt språk (ICF) och systematiskt arbetssätt. Syftet med IBIC är att tydliggöra den enskildes behov och mål samt att gå från en insatsstyrd verksamhet till att arbeta utifrån individens behov. IBIC tydliggör individens egna resurser och främjar individens delaktighet.

Utredningen utgår ifrån livsområdena:

- Lärande och att tillämpa kunskap
- Allmänna uppgifter och krav
- Kommunikation
- Förflyttning
- Personlig vård
- Hemliv
- Mellanmänskliga interaktioner och relationer
- Utbildning, arbete, sysselsättning och ekonomiskt liv
- Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv
- Känsla av trygghet
- Personligt stöd från person som vårdar eller stödjer en närstående

7.3 Handläggningstid

Handläggning ska ske skyndsamt efter det att ansökan inkommit. Med utredningstid avses den tid det tar för ansökan/anmälan inkommit till dess att Socialnämnden fattat ett beslut som delgivits den sökande.

Enligt 11 Kap 2 § andra stycket SoL ska en utredning vara slutförd inom 4 månader. Det innebär att utredningstiden kan vara allt från 1 dag till fyra månader utifrån det behov av stöd som framkommer vid ansökan/anmälan.

Det övergripande målet med boendestöd bör vara att den enskilde ska bli så självständig som möjligt, handläggaren ska i samråd med den enskilde formulera mål för varje område i boendestödet.

Om den enskilde har stora behov även utanför dagtid hänvisas till ansökan om annan lämplig insats.

7.4 Beslut om bistånd

Den enskilde erhåller beslut om bistånd enligt SoL 4 kap 1 § i form av boendestöd omfattande de insatser som handläggaren har bedömt, att den enskilde behöver.

Uppdrag skickas från handläggare till utförare via verksamhetssystemet Viva.

I beslutet ska tydligt framgå vilka insatser och den totala omfattningen av boendestödets insatser den enskilde behöver samt vilka mål som finns för respektive insats.

Omfattning/antal tillfällen beviljas utifrån en individuell bedömning där handläggare kan bevilja upp till två tillfällen per vecka. Vid behov av fler tillfällen per vecka tas beslut av enhetschef.

Även telefonsamtal kan vara aktuellt, men då ska det vara ett tydligt syfte med dessa samtal.

Handläggare ska hålla sig ajour med nya tekniska hjälpmedel för att utföra boendestöd. Utvecklingen och möjligheterna ändras snabbt och det kan finnas alternativ till fysiska besök som **digitala besök** ~~exempelvis besök via distans med "giraff" eller liknande~~. Finns sådana alternativ ska dessa ses som fullgod ersättning för fysiskt besök.

Beslut om boendestöd ska alltid vara tidsbegränsat.

Vid förstagångsansökan eller vid ny ansökan efter att tidigare erhållet boendestöd har avslutats gäller följande:

1. Ny ansökan

Då en person ansöker om boendestöd för första gången eller vid ny ansökan efter tidigare avslutat boendestöd ska beslutet alltid tidsbegränsas till 6 månader (tidigare 3 månader).

Omprövning ska ske innan beslutets utgång.

2. Omprövning/Uppföljning

Om det vid omprövning visar sig, att det nya beslutet kommer att avvika från det tidigare erhållna beslutet, tidsbegränsas även det nya beslutet.

Om omprövning innebär, att det tidigare erhållna beslutet fortfarande är aktuellt och beslutet därför förlängs, utan förändring av insatsernas art och tidsåtgång, ska det tidsbegränsas utifrån en individuell bedömning för varje enskild person.

Beslut om fortsatt boendestöd kan fattas på längst två år i taget (tidigare 1 år), omprövning ska ske innan beslutets utgång.

Uppföljning ska, beroende på tidsperiod för beslutet, följas upp var sjätte månad på ett årsbeslut och var tolfte månad på ett två års beslut. Vid ändrade förhållanden, sker uppföljning vid behov.

3. Omprövning om verkställighet inte har lyckats inom 1 månad

Om utsedd boendestödjare inte har lyckats få kontakt med den enskilde inom en månad ska boendestödjaren kontakta den enskildes handläggare för omprövning av den beviljade insatsen.

4. Omprövning om enskild är påverkad

Boendestöd utför inte insats om individen är påverkad av alkohol eller droger. Kan insatsen av den anledningen inte utföras vid upprepade tillfällen kontaktas handläggaren för omprövning av insatsen.

5. Brist på delaktighet av den enskilde

Om det vid omprövning framkommer att den enskilde inte är delaktig i stödet som ges, eller att ingen utveckling/förbättring syns hos den enskilde trots insatser från boendestöd bör bedömningen bli att boendestöd inte är rätt insats då behovet kan tillgodes på annat sätt. ~~I dessa fall får den enskilde ansöka om annan insats.~~

7.5 Överklagan

Vid avslag har den enskilde alltid rätt att överklaga. Besvärshänvisning ska följa med beslutet. I den framgår hur den enskilde överklagar, vilken tid den enskilde har på sig från det att han/hon har tagit del av beslutet samt vart överklagan ska lämnas. Handläggaren tar del av överklagan och avgör tillsammans med enhetschef om beslutet ska ändras eller om överklagan ska tas upp till rättslig prövning. Om överklagan går vidare till rättslig prövning skickas den av kommunen till förvaltningsdomstolen som avgör ärendet.

8. Omprövning och uppföljning av biståndsbeslut

8.1 Ändring av ett gynnande beslut

Huvudregeln är att ett gynnande tillsvidarebeslut inte kan dras in. Dock finns några möjliga skäl till att ändra ett gynnande beslut. Dessa är förbehåll i beslutet (tidsbegränsning eller omprövningsklausul) om tvingande säkerhetsskäl föreligger samt om beslutet blivit oriktigt på grund av att den enskilde vilselett myndigheten.

8.2 Tidsbegränsning

Återkallelseförbehåll eller förbehåll om omprövning efter viss tid anses vara en av de generella grunder som gör det möjligt att ändra gynnande beslut som gäller tillsvidare. Ett beslut kan återkallas med stöd av förbehåll i själva beslutet eller i den författning som ligger till grund för beslutet. När det gäller beslut som gäller under viss tid, är det formellt sett inte en fråga om en ändring av ett tidigare beslut utan en fråga om vilket innehåll ett nytt beslut ska innehålla.

Beslut om boendestöd ska alltid vara tidsbegränsade.

8.3 Omprövningsklausul

Beslut inom SoL i Lindesbergs kommun fattas med omprövningsklausul, vilket innebär att beslutet kan omprövas då ändrade förhållande påkallar det. Behovet av en sådan omprövning övervägs regelbundet eller då särskilda skäl föranleder det. Signaler från verkställigheten om förändrat behov kan föranleda omprövning.

9. Krav på samverkan mellan myndighetsutövning (handläggare) och utförare

Boendestöd kräver en mycket nära samverkan mellan handläggare och utförare. I ett inledningsskede handlar det om att tillsammans kunna motivera den enskilde att acceptera boendestöd och sedan tillsammans bygga upp ett förtroende.

En kontinuerlig dialog mellan alla tre parter, det vill säga den enskilde, utföraren och handläggare är ett måste för att boendestödet ska kunna vara det psykosociala stöd som den enskilde behöver. **Kontinuerliga möten var sjätte månad (tidigare var 3:e månad) ska planeras in mellan boendestödjare och handläggare.**

Denna behandling '§54/23 Riktlinje för handläggning av försörjningsstöd' har inget tjänsteutlåtande.

SN §35/23

Dnr: SN 2023/38

Riktlinje för handläggning av försörjningsstöd

Beslut

Socialnämnden beslutar om återremiss gällande

- Reducering vid ogiltig frånvaro, 3.3.1
- Skäliga kostnader utöver riksnorm gällande Boendekostnader, 3.5
- Revidering av SIP 6.3.4

för förtydligande samt revidering.

Tidigare antagen riktlinje för handläggning av försörjningsstöd fortsätter att gälla fram tills reviderad riktlinje antas.

Ärendebeskrivning

Socialstyrelsen ger varje år ut meddelande om riksnormen.

Riksnormen avgör, tillsammans med skäliga kostnader för vissa andra behov, nivån på försörjningsstödet. Beloppet bestäms av regeringen inför varje nytt kalenderår och gäller som miniminivå för de behov som riksnormen skall täcka.

Riktlinjer antagna av socialnämnden ska regelbundet revideras.

Riktlinjen för försörjningsstöd antogs av nämnd 2020-04-16.

Vid genomgång av riktlinjen har ett antal punkter reviderats.

Förvaltningen föreslår därför att anta den nya reviderade riktlinjen för försörjningsstöd och att den skall gälla fram till 2025-03-31. Uppstår något som innebär att riktlinjen behöver revideras tidigareläggs kommande revidering.

Ärendet har beretts av enhetschef Johanna Stunz och verksamhetschef för individ & familj.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden besluta

- Förvaltningen föreslår nämnden besluta

LINDESBERGS
KOMMUN

Socialnämnden

Protokollsutdrag

8 (17)

Sammanträdesdatum

2023-04-20

att anta den reviderade riktlinjen för försörjningsstöd.

För åtgärd:

Enhetschef Individ Familj

För kännedom:

Verksamhetschef

Förvaltningschef

RIKTLINJER

FÖR HANDLÄGGNING AV FÖRSÖRJNINGSSTÖD

Lindesbergs kommun

Strategi
Plan/program
» **Riktlinje**
Regler och instruktioner

Fastställt av: Socialnämnden

Datum: 2023-03-23

För revidering ansvarar: Enhetschef på Individ och familjs Försörjningsstöd

För eventuell uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Enhetschef på Individ och familjs Försörjningsstöd

Dokumentet gäller för: Socialnämnden

Dokumentet gäller till och med: 2025-03-31

Innehållsförteckning

1. Inledning	9
1.1 Riktlinjernas syfte och tillämpning	9
1.2 Likabehandling	9
1.3 Barnkonventionen/Barnkonsekvensanalys	9
1.4 Våld i nära relationer	10
1.5 Lagstiftning	11
2. Allmänt om uppdraget	11
2.1 Hjälptill självförsörjning	11
2.2 Individuell behovsprövning/Handlingsplaner	12
2.3 Rätten till bistånd	12
2.4 Förutsättningar för rätt till försörjningsstöd	13
3. Försörjningsstöd	13
3.1 Riksnorm	13
3.2 Förhöjd norm	15
3.3 Reducerad norm	15
3.3.1 Reducering vid ogiltig frånvaro	16
3.3.2 Akut bistånd	16
3.4 Fickpengar	17
3.5 Skäliga kostnader utöver riksnorm	17
3.5.1 Boendekostnader	17
3.5.1.1 Hyresrätt	17
3.5.1.2 Bostadsrätt eller villa	19
3.5.1.3 Andrahandsboende	19
3.5.1.4 Inneboende	20
3.5.1.5 Delad lägenhet	20
3.5.1.6 Boendekostnad vid vistelse på kriminalvårdsanstalt	20
3.5.1.7 Boendekostnad för vuxna hemmaboende barn	21
3.5.1.8 Vuxna hemmaboende barn med inkomster	21
3.5.1.9 Ungdomar och eget boende	21
3.5.1.10 Övriga boendeformer	22

3.5.1.11 Dubbla boendekostnader	22
3.5.2 Drifstkostnader	22
3.5.2.1 Elkostnad	22
3.5.2.2 Vatten, värme, sopor, sotning	23
3.5.3 Hemförsäkring	23
3.5.4 Avgift till fackförening eller arbetslöshetskassa	23
3.5.5 Läkarvård, medicin och kostnad för intyg	24
4. Bistånd till livsföring i övrigt	24
4.1 Barnomsorgsavgift – förskola, fritidshem	24
4.2 Begravningskostnad	24
4.3 Flytt/magasineringskostnad	25
4.4 Glasögon och linser	26
4.5 Sjukhusvistelse	27
4.6 Hemtjänstavgift, matlåda eller kostnader för särskilt boende	27
4.7 Sjukresor och färdtjänstavgift	27
4.8 Hjälpmedel	28
4.9 Hemutrustning	28
4.9.1 Grundutrustning	28
4.9.2 Löpande komplettering	29
4.10 Spädbarnsutrustning	30
4.11 Juridiska kostnader	30
4.13 Kostnad för äktenskapsskillnad, id-kort, medborgarskap	31
4.14 Avgift för kontoutdrag och andra kontrolluppgifter	31
4.15 Resor	31
4.15.1 Arbetsresor	31
4.15.2 Rekreativresor	31
4.15.3 Resa till begravning eller anhörigs sjukdom	32
4.15.4 Resor i samband med umgänge med barn	32
4.15.5 Återföreningsresor	32
4.15.6 Övriga eller Akuta resor	32
4.16 Skulder/kvittning	33
4.16.1 Hyresskuld	33

4.16.2	Elskuld	34
4.16.3	Barnomsorgsskuld	34
4.16.4	Skuld till a-kassa	34
4.17	Förmedlingskonto	34
4.18	Socialt kontrakt	35
4.19	Bistånd vid vistelse på institution eller sjukvårdsinrättning	35
4.20	Tandvård	36
4.20.1	Allmänt	36
4.20.2	Akut tandvård	36
4.20.3	Annan nödvändig tandvård	36
4.20.4	Kostnadsförslag	36
4.20.5	Konsulttandläkare	37
4.20.6	Rätt till bistånd	37
4.20.7	Beslut	37
4.21	Bil innehav	38
4.22	Vistelsekommun	39
5.	Hushållstyper	39
5.1	Sammanboende med hushållsgemenskap	39
5.2	Gifta	39
5.3	Gymnasiestuderande ungdomar/studerande på annan ort	40
5.4	Underårig som bildat familj	40
5.5	Ungdomar med eget boende	40
5.6	Hushåll med minderåriga barn/Väntar barn/Föräldralediga	41
5.7	Hushåll där barn bor växelvis, umgängesbarn	41
5.8	Hushåll som omfattas av etableringsreformen/LMA	42
6.	Särskilda grupper av sökande	42
6.1	Arbetslösa	42
6.1.1	Allmänt	42
6.1.2	Arbetslösa ungdomar	44
6.1.3	Arbetslösa med arbetshinder	44
6.1.4	Personer med missbruksproblem	45
6.2	Studerande	45

6.2.1 Allmänt	45
6.2.2. Sfi	46
6.2.3 Grundskolestudier/Folkhögskolestudier	46
6.2.4 Gymnasiestudier	46
6.2.5 Universitetsstudier	47
6.3 Sjuka	47
6.3.1 Sjukskrivna	47
6.3.1.1 Kostnad för läkarutlåtande	47
6.3.2 Arbetshinder pga fysisk eller psykisk ohälsa	47
6.3.3 Permanenta försörjningshinder	47
6.3.4 Samordnad individuell plan (Sip)	48
6.4 Förtida uttag av pension samt personer äldre än 66 år	48
6.5 Egna företagare	48
6.6 Häktade, inskrivna vid kriminalvårdsanstalt, i avvaktan på verkställighet	48
6.6.1 Fotboja	49
6.6.2 Samhällstjänst	49
6.6.3 Rättspsykiatrisk vård	50
6.7 Ensamkommande barn och unga	50
6.8 Utländska medborgare	50
6.8.1 Med uppehållstillstånd	50
6.8.2 Utan uppehållstillstånd	51
6.8.3 Asylsökande	51
6.8.4 Nordiska medborgare	51
6.8.5 Eu/Ees-medborgare	52
6.9 Värnpliktiga	53
7. Handläggningsrutiner	53
7.1 Allmänt	53
7.2 Sekretess	54
Då socialtjänsten bygger på respekt för människors självbestämmande och integritet krävs att det finns sekretessregler för den som vänder sig till socialtjänsten. Detta för att obehöriga inte ska få insyn i hans/hennes privatliv. Integritetskänsliga handlingar ska förvaras på säkert sätt. Sekretess gäller även i förhållande till enskild nämndledamot, som inte har rätt att ta del av annat material än det nämnden behöver för beslut i ett ärende.	54

7.3 Registrering	54
7.4 Ansökan	55
7.5 Grundutredning och planering	55
7.6 Handlingsplan	56
7.7 Dokumentation	56
7.8 Kontroller för att förebygga felaktiga utbetalningar	57
7.8.1 Hembesök	57
7.8.2 Avgift för kontoutdrag och andra kontrolluppgifter	58
7.9 Inkomster	58
7.9.1 Inkomstberäkning	58
7.9.2 Inkomster som reducerar försörjningsstödet	58
7.9.3 Inkomster som inte reducerar försörjningsstödet	59
7.9.4 Utmätning och sk kvittning	59
7.9.5 Uppskattade inkomster	60
7.9.6 Jobbstimulans	60
7.9.7 Överskjutande inkomst från tidigare månader	60
7.9.8 Hemmavarande barn/Skolungdomars inkomster	61
7.10 Tillgångar	61
7.10.1 Bankmedel/Aktier/Värdepapper	61
7.10.2 Fondmedel	61
7.10.3 Fordon	62
7.10.4 Fastighet/Fritidshus	62
7.10.5 Pensionssparande	62
7.11 Utgifter	62
7.12 Retroaktivt bistånd	62
7.13 Beslut	63
7.13.1 Beslut som löper över flera månader	63
7.14 Utbetalning	63
7.15 Avslagsbeslut och överklagan	64
7.16 Återbetalning/Återsökning	64
7.17 Återkrav	65
7.18 Eftergift	66

7.19 Bidragsbrott	66
7.19.1 Utredning före anmälan	67
7.19.2 Brottsanmälan innehåll	67
7.19.3 Skadestånd	68
7.20 Utlandsvistelse	68
7.21 Vistelse i kommunen	68
7.22 Kommunens yttersta ansvar/Ansvarig kommun	68
7.23 Bostadslösa/Hjälp med bostad	69
7.24 Bistånd enligt 4 kap. 2 § SoL	69
7.25 Revidering av riktlinjer	69
Bilaga 1	70
Bilaga 2	72
Bilaga 3	77

1. Inledning

Det är kommunens Socialnämnd som ansvarar för handläggningen av ekonomiskt bistånd och i Lindesberg utförs arbetet av Socialförvaltningens avdelning för Individ- och familj, Försörjningsstöd.

1.1 Riktlinjernas syfte och tillämpning

Detta dokument innehåller riktlinjer för arbetet med ekonomiskt bistånd enligt Socialtjänstlagen. Med ekonomiskt bistånd avses försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 och 3 §§ Socialtjänstlagen samt ekonomiskt bistånd till livsföring i övrigt enligt 4 kap. 1 § Socialtjänstlagen.

Syftet med riktlinjerna är likabehandling och att säkerställa att alla personer som ansöker om ekonomiskt bistånd får en rättssäker handläggning. Riktlinjerna ska även säkerställa att alla människor får hjälp med insatser för att finna vägar till egen försörjning. Riktlinjerna ska ge stöd och vägledning i arbetet. De anger vad som är skälig levnadsnivå i normalfallet, men ska inte tolkas som absoluta regler. Görs avvikelser från riktlinjerna ska skälen därtill finnas tydligt dokumenterade. Vem som får fatta vilka beslut framgår av delegationsförteckningen (se bilaga 1).

Det är inte möjligt att i dessa riktlinjer beskriva alla sorters situationer eller behov som kan tänkas uppstå. Riktlinjerna beskriver vanligt förekommande situationer och behov. I övrigt får individuell prövning göras. Undantag kan göras i akuta situationer eller för situationer där någon riskerar att hamna i nöd.

Vägledning kan även hämtas från "Socialstyrelsens Allmänna råd" och "Socialstyrelsens) handbok för socialtjänsten, ekonomiskt bistånd.

Rättsliga utslag i domstol finns inte kontinuerligt inarbetade i riktlinjerna men behöver fortlöpande beaktas. Prejudicerande domar kan ex. sökas på "Infosoc" rättsdatabas.

1.2 Likabehandling

Socialtjänsten ska på demokratins och solidaritetens grunder främja människors jämlikhet i levnadsvillkor. Människor som kommer i kontakt med socialtjänsten ska behandlas på ett likvärdigt sätt oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

1.3 Barnkonventionen/Barnkonsekvensanalys

Enligt förarbetena till Socialtjänstlagen bör barns situation uppmärksammas också när vuxna söker ekonomiskt bistånd. Utifrån barnkonventionen är det särskilt viktigt att föräldrar med minderåriga barn får stöd för att komma in på arbetsmarknaden. Ekonomisk utsatthet kan bland annat påverka barns skolresultat, hälsa och trygghet. När åtgärder rör barn ska särskild beaktas vad hänsynen till barnets bästa kräver (1 kap. 2 § SoL). Särskild vikt ska läggas vid vilka konsekvenser familjens behov av bistånd får

för barnet ex. i vilken mån det påverkar barnets möjligheter att ha ett aktivt liv utanför hem och skola, behov av kontakt med båda föräldrar och en fungerande hemmiljö. Barn ska få relevant information och ges möjlighet att framföra sina åsikter i frågor som rör honom eller henne.

Barnkonventionen ska således alltid beaktas i handläggningen av ekonomiska ärenden, det ska i vissa fall utredas och dokumenteras såsom i utredningar kring vräkningshotade familjer och familjer som riskerar att få el avstängd på grund av obetalda fakturor. En barnkonsekvensanalys behöver göras, men det är inte tänkt att barnkonventionen skall tolkas så att allt skall beviljas utifrån barnens bästa och bli avgörande i ekonomiska beslut. Det är heller inte tänkt att utredningen kring barnens situation i en familj med ekonomiskt bistånd blir så genomgripande att det blir en regelrätt "barnavårdsutredning". Det är dock mycket viktigt att i samarbete med föräldrarna uppmärksamma barnets behov och situation med tydlig koppling till den ekonomiska situationen.

Checklista vid handläggningen:

- Hur många barn vistas regelbundet i familjen
- Låt aldrig barn tolka för sina föräldrar om föräldrarna inte talar svenska
- Fråga om barnets vardag dvs förskola, fritids, skola etc
- Vid hembesök: titta på barnets situation
- Vad kan specifikt främja barnet (kan gälla extra bistånd till fritidsaktiviteter i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd).
- Familjer med långvarigt försörjningsstöd: tänk på att om möjligt underlätta så att gymnasieungdomar kommer ut i sommarjobb (kommunens sommarjobb).
- Ungdomar får behålla sina extra inkomster under ferier utan att det påverkar familjens försörjningsstöd (om inte inkomsten överstiger ett prisbasbelopp per kalenderhalvår)
- Vid beslut: hur påverkas barnet/en i familjen av beslutet (ev konsekvenser och övervägandet som gjorts i samband med beslutet ska dokumenteras).

Av dokumentation vid handläggning av ärenden som rör barn och unga ska framgå vilken information som lämnats till barnet/den unge, när och på vilket sätt information lämnats, barnets eller den ungas åsikter i frågan samt uppgift om vem som lämnat informationen. Det bör även framgå hur hänsyn tagits till barnets/den ungas åsikter i förhållande till hans/hennes ålder och mognad.

Hänsyn till barns bästa får dock aldrig innebära att barnet uppmärksammas eller utreds mot föräldrarnas vilja, om det inte finns tecken på att barnets situation kräver en särskild utredning.

1.4 Våld i nära relationer

Arbetet med våldsutsatta personer regleras av Socialtjänstlagen och Socialstyrelsens Allmänna råd. Enligt lagen ska en enskild som utsätts för psykiskt, fysiskt och/eller sexuellt våld i nära relationer erbjudas stöd och hjälp från Socialtjänsten. I arbetet med ekonomiskt bistånd är det viktigt att handläggare uppmärksammar och erbjuder stöd om våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld förekommer. Arbetet med våldsutsatta personer avser både kvinnor, män och barn inom såväl samkönade som särkönade förhållanden.

Socialstyrelsens beslutade 31 maj 2022 om nya föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relation och Socialnämndens krav på fastställda rutiner kring att bl.a ställa frågor om våld för att kunna upptäcka våldsutsatta och barn som bevittnat våld. Utifrån dessa föreskrifter ställs rutinmässiga frågor om våld till alla klienter under nybesöket Informationsblad med övergripande information om

Individ och Familj och vilka insatser/hjälp som kan erbjudas delas ut till varje klient, antingen före eller efter besöket. Handläggare ställer därefter frågor kring våld hämtade från Freda-kortfrågor, till varje enskild klient var 3:e månad då handlingsplanen följs upp med var och en i hushållet. Handläggare uppmärksammar även frågor om våld i det löpande arbetet med handläggning av försörjningsstöd, exempelvis vid frånvaro från aktivitet, vid flertalet avbokade möten, avvikelser i kontoutdrag etc. Se rutin om Våld i nära relation.

I det akuta skedet är skyddsbehovet det primära och tillfälligt ekonomiskt bistånd kan beviljas utan sedvanlig prövning av den skyddsbehövandes egna ekonomiska förutsättningar.

1.5 Lagstiftning

De lagar som främst reglerar verksamheten är Socialtjänstlagen (SoL), Förvaltningslagen (FL), Sekretesslagen (SekrL) och Kommunallagen (KL). Dessutom påverkas biståndsbesluten av regler i en rad andra lagar såsom Äktenskapsbalken (ÄktB), Sambolagen, Lag om registrerat partnerskap, Föräldrabalken (FB) Lag om mottagande av asylsökande(LMA), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Lag om allmän försäkring (AFL) m.fl.

2. Allmänt om uppdraget

2.1 Hjälpa till självförsörjning

Arbetet med ekonomiskt bistånd är ett tvådelat uppdrag:

*Hjälpa människor till egen försörjning

*Pröva rätten till ekonomiskt bistånd under tiden

Försörjningsstödet roll är att fungera som yttersta skyddsnät för människor som har tillfälliga försörjningsstödsbehov. Majoriteten som har behov av försörjningsstöd saknar arbete. Den största andelen av dessa är arbetsföra och oförhindrade att börja arbeta direkt. Den som inte har en planerad arbets- eller studiestart ska erbjudas insatser för att öka möjligheten att få arbete. Arbetslinjen ska gälla. Enskilda ska kunna försörja sig genom arbete och vid behov stöttas att klara detta. Utgångspunkten är att människor både vill och kan ta ansvar för sin försörjning. Verksamhetens främsta uppgift blir därför att genom aktiva insatser och genom motivations- och förändringsarbete skapa

förutsättningar för den enskilde att ta detta ansvar. Vid avsaknad av sysselsättning ska den enskilde få kontakt med arbetsmarknadsenheten. Där kan erbjudas lämpliga arbetsinriktade insatser.

Den som inte kan arbeta ska genom samverkan med andra myndigheter erbjudas arbetsrehabilitering/behandling eller motiveras ansöka om sjukersättning om förutsättningar finns.

2.2 Individuell behovsprövning/Handlingsplaner

Handläggningen av ekonomiskt bistånd ska ske med bibehållen respekt för den enskildes rättssäkerhet och integritet. De ev. krav som ställs på den biståndssökande ska anpassas efter hans/hennes individuella förmåga och förutsättningar och präglas av ett helhetsperspektiv utifrån den enskildes totala situation. Detta skiljer ekonomiskt bistånd från Socialtjänsten från andra svenska bidragssystem. En individuell behovsprövning ska alltid göras och om sakliga skäl föreligger motiveras detta avsteg från riktlinjerna. Om avsteg görs från riktlinjerna ska detta dokumenteras och motiveras, tillsammans med skäl till vad som särskiljer denna individ från andra individer i samma situation. Behovsprövningen får aldrig ersättas av enbart ekonomisk prövning då rätten till bistånd inte bygger på inkomstbortfallsprincipen utan på en individuell behovsprövning. Grund för ev. avslagsbeslut är den individuella prövningen, inte enbart att riktlinjerna är utformade på ett visst sätt. Individens problematik ska inte individualiseras, utan bemötande, arbetssätt och insatser ska anpassas individuellt.

Ett individuell handlingsplan ska skapas tillsammans med den sökanden. Av denna ska framgå vilka kortsiktiga och långsiktiga mål som ska leda fram till att den sökande ska närma sig egen försörjning. I denna tydliggörs också vad som förväntas av den sökande för att vara fortsatt bidragsberättigad. Handlingsplanen följs upp i samband med förnyad ansökan eller tidigare vid behov; vad har hänt i ärendet sedan senast, vad har den sökande gjort/inte gjort av det som bestämts, vad har fungerat/inte fungerat? Handlingsplanen revideras vid behov

2.3 Rätten till bistånd

Den som inte själv kan tillgodose sitt behov eller få dem tillgodosedda på något annat sätt har rätt till bistånd för sin försörjning eller livsföring i övrigt. Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. I förarbetena till lagen sägs att nivån inte ska överstiga vad en låginkomsttagare på orten i allmänhet har råd att kosta på sig. Med låginkomsttagare avses en person som har en inkomst 50 % lägre än den normala förvärvsinkomsten (SCB:s definition). Vad som är skäliga kostnader när det gäller dagliga levnadsomkostnader (riksnormen) finns angivet i lagen. Biståndet ska vara utformat så att det stärker hans/hennes möjligheter att leva ett självständigt liv. Verksamheten ska bygga på respekt för människors självbestämmanderätt och integritet.

Reglerna i Socialtjänstlagen innebär att var och en i första hand är skyldig att själv försöka tillgodose sitt behov och att det ekonomiska biståndet i princip ska vara tillfällig hjälp. Huvudprincipen är att det är bättre för den enskilde att klara egen försörjning genom lönearbete än genom bistånd. Socialtjänsten ska hjälpa den enskilde på så sätt att han eller hon kan uppnå egen försörjning.

2.4 Förutsättningar för rätt till försörjningsstöd

Socialtjänsten får ställa krav på att den enskilde gör vad han/hon kan för att försörja sig och öka sina möjligheter att bli självförsörjande. Det kan innebära att den enskilde är inskriven på Arbetsförmedlingen, söker arbete, deltar i kompetenshöjande insatser, praktik, av kommunen anordnad verksamhet, svenskundervisning eller annan lämplig insats. Människor har i regel betydande resurser även om det finns hinder av olika slag. För att Socialtjänsten ska ställa andra krav än de som ställs på arbetssökande ska problematiken vara omfattande eller allvarlig. Sådana skäl kan ex. vara allvarligt missbruk eller svår psykisk ohälsa. Personer som av Socialtjänsten bedöms vara förhindrade att arbeta har oftast behov av insatser från andra enheter inom Socialtjänsten, Arbetsförmedlingen eller via Regionen. För att vara berättigad ska dessa personer medverka i planering i syfte att bli arbetsföra eller att få ersättning ur socialförsäkringssystemet. För att arbetsoförmåga ska godkännas bör en person ha relevant läkarutlåtande/intyg som styrker oförmågan eller möjligheten att delta i aktivitet.

Krav kan dock aldrig ställas på att den enskilde genomgå behandling för missbruk eller annan social problematik för att ha rätt till ekonomiskt bistånd.

Den enskilde ska ges noggrann information om vilka krav som ställs på honom/henne, kravens innebörd och vad som blir konsekvenserna om kraven inte följs. Bedöms det att den enskilde inte uppfyller kraven kan det påverka rätten till ekonomiskt bistånd för hela hushållet.

3. Försörjningsstöd

Försörjningsstödet definieras i 4 kap. 3 § SoL och består av två delar, riksnorm samt övrigt försörjningsstöd till skäligen kostnader som återkommer regelbundet. (För aktuella normbelopp se bilaga 2).

3.1 Riksnorm

Riksnormens nivåer och konstruktion fastställs årligen av regeringen. Beloppen grundar sig på de konsumtions- och prisstudier som Konsumentverket gör årligen och delas upp på olika hushållstyper och åldersintervaller.

I Lindesbergs kommun tillämpas ingen sänkning av beloppen för att barn äter lunch i skola eller förskola.

Den del av försörjningsstödet som utgör den sk riksnormen omfattar 6 poster för vuxna och sju för barn och ungdomar. Följande poster ingår:

**Livsmedel*

Beräkningen av livsmedelskostnaderna följer Livsmedelsverkets näringsrekommendationer. Utgångspunkten är att all mat tillreds hemma. Vissa halvfabrikat ingår samt inköp av allt matbröd. För ensamhushåll beräknas en något högre kostnad med hänsyn till att vissa kostnader blir dyrare än för flerpersongshushåll.

**Kläder och skor*

Avser det vardagliga kläd- och skobehovet under hela året inkl. skoreparationer samt tillbehör som väska, ryggsäck, paraply och klocka.

**Lek och fritid*

Avser aktiviteter som är rimligt att alla får möjlighet till såsom utöva lek och idrott, biobesök, besök på simhallen, läsa böcker och lyssna på musik samt kostnader för cykel, skridskor och skidor. För yngre barn ingår även leksaker, spel etc.

**Barn- och ungdomsförsäkring*

Avser kostnad för fritidsförsäkring. För barn i förskola och skola har kommunen tecknat kollektiv försäkring

**Förbrukningsvaror*

Här ingår kostnad för rengöring, skötsel och vård av bostaden ex. disk- och tvättmedel samt vård av kläder och skor

**Hälsa och hygien*

Avser kostnader för tvål, tandkräm, blöjor, mensskydd och hårklippning. Även enklare förbandsmaterial och hälsopreparat ingår i posten, dock ej receptbelagd medicin inom högkostnadsskyddet

**Dagstidning/telefon/tv-licens*

Här ingår kostnaden för ett års prenumeration på en daglig tidning, abonnemangs- och samtalsavgifter för telefon, kort och frimärken. Kostnad för internet i hemmet ingår ej i denna post utan prövas separat.

3.2 Förhöjd norm

Om det i enskilt fall finns särskilda skäl kan försörjningsstödet enligt norm beräknas till en högre nivå än riksnorm. Det används i vissa fall för personer som pga sjukdom eller handikapp har förhöjda kostnader för en eller flera av budgetposterna och då dessa kostnader inte täcks av annan ersättning såsom handikappersättning eller vårdbidrag. Likaså kan det i ärenden som rör våld i nära relationer finnas skäl att beräkna försörjningsstödet till en högre nivå.

Hälsa och hygien

I denna post ska det mesta inrymmas vad gäller medicin som ej omfattas av högkostnadsskyddet. Ibland finns behov av dyrare eller mer omfattande hälsovårdsartiklar ex. bandage eller lusmedel, som inte alltid ryms inom kostnadsramen och inte heller är förutsägbara. Det kan då finnas skäl att godkänna dessa kostnader helt eller delvis.

Kosttillägg

Behov av särskild kost ska bedömas restriktivt och alltid styrkas med intyg om ökad matkostnad finns utifrån sjukdom, allergi eller liknande. Enligt Konsumentverkets bedömning finns merkostnad vid följande specialkost: glutenfri-, laktosfri- och mjölkproteinrikost, För beräkning av specialkost, se konsumentverket hemsida, beräknade livsmedelskostnader 2023.

Vid vissa sjukdomar kan den sökande vara i behov av särskilt näringstillskott. I de fall näringstillskottet är ordinerat av läkare kan normen höjas med merkostnaden om det inte står klart att näringstillskottet ersätter vanlig mat och inte innebär merkostnad.

Lek- och fritidsartiklar för barn

Efter individuell prövning kan i undantagsfall bistånd till högre belopp än vad som ingår i normen beviljas för lek- och fritidsartiklar för barn, om det är av vikt för barnets utveckling och barnets behov av stimulans. Bedömningen ska innefatta sökandens möjlighet att inom rimlig tid själv tillgodose behovet.

3.3 Reducerad norm

Reducerad norm kan användas

*då det är uppenbart att den enskilde inte har vissa kostnader som omfattas av riksnormen eller att han/hon inte använder biståndet avsett för ändamålet

* om den sökande haft inkomster till sin försörjning, men använt dem på annat sätt ex. tappat eller blivit bestulen på inkomster och därför saknar medel till sin försörjning

* om den enskilde inte bedöms uppfylla förutsättningarna för att vara berättigad till försörjningsstöd ex har kunnat försörja sig men inte gjort detta och därför saknar nödvändiga medel. Likaså om den sökande avstått från arbete eller ej stått till arbetsmarknadens förfogande.

3.3.1 Reducering vid ogiltig frånvaro

Vid frånvaro från praktik eller annan arbetsmarknadsåtgärd som inte är giltig ska en reducereing av försörjningsstödet göras. Reduceringen kan ske genom att helt avslå ansökan (vid omfattande frånvaro), reducera försörjningsstöd enligt lägre norm eller delavslå för antalet ogiltiga frånvarodagar. Normen delas då i 30 dagar och multipliceras med antalet frånvarodagar.

För studerande på Sfi gäller språkplikt, vilket innebär att en dags ogiltig frånvaro kan medföra avslag på hela försörjningsstödsansökan.

3.3.2 Akut bistånd

Med hänvisning till kommunens yttersta ansvar ska en sk nödprovning göras om en enskild hävdar att nödsituation föreligger. Bistånd till akuta behov för livsuppehållet kan beviljas efter individuell provning.

Beslut om akut bistånd bör som regel ske efter utredning. Om tiden inte räcker till bör följande överväganden göras:

*Avser behovet en akut nödsituation?

*Finns det barn i familjen? Föräldrar ska i detta sammanhang informeras om det ekonomiska ansvaret som föräldraskap innebär och att de har huvudansvar för att säkerställa de levnadsvillkor som är nödvändiga för barnet.

*Finns det sjukdom hos den sökande som skulle kunna förvärras om bistånd inte beviljas?

*Har den sökande medicinska eller sociala problem som medför svårigheter att ta eget ansvar för sin situation?

*Känner den sökande till försörjningsstödetts normer och beräkningsgrunder?

*Kan den sökande få hjälp på annat sätt?

*Är behovet av akut bistånd återkommande trots egen försörjning eller att norm redan utbetalats för perioden?

Bistånd till personer som regelmässigt har egna inkomster över riksnorm ska prövas restriktivt och endast beviljas för att undvika en akut nödsituation där den sökande själv bedöms ha svårigheter att ansvara för sin ekonomi.

Den som blivit bestulen eller genom egen förskyllan hamnat i en situation utan egna ekonomiska medel ska i huvudsak kunna anses lösa behovet själv. Vid ansökan om

försörjningsstöd ska krav ställas på att polisanmälan görs och att den enskilde på något sätt kan styrka den uppkomna situationen ex. genom uppvisande av kontoutdrag. Förlust av pengar ersätts inte förutom med sådant bistånd som är nödvändigt för att undvika en akut nödsituation. Vid återkommande förlust kan bistånd avslås. Likaså kan avslag bli aktuellt om det är uppenbart att den beskrivna situationen inte är trovärdig. Om behovet av akut bistånd upprepas och det finns barn i hushållet ska särskilt beaktas om behovet kan vara ett uttryck för att det kan finnas anledning till oro för barnets hälsa och utveckling.

Vid nödprövning av bistånd till matpengar kan hembesök behöva göras för att utreda om en nödsituation föreligger.

För en person som tillfälligt vistas i kommunen i en akut nödsituation kan bistånd till enkel biljett till hemkommunen beviljas samt ev. akuta matpengar i avvaktan på kontakt med hemkommunen.

3.4 Fickpengar

För personer som vistas på institution av något slag och är berättigad försörjningsstöd kan bistånd till fickpengar beviljas med 3 % av basbeloppet. Avvikelse från normbeloppet avseende fickpengar kan ske om det på institutionen finns särskilda regler om fickpengar. Pengarna ska täcka behovet av frukt, fika, tvål, tandkräm, rakutrustning, mensskydd, hårklippning, kompletterande inköp av underkläder, fritidsaktiviteter och resor, inköp av böcker, tidskrifter, tidning och telefon. Klädbidrag beviljas max var tredje månad om inga särskilda skäl framkommer.

3.5 Skäliga kostnader utöver riksnorm

3.5.1 Boendekostnader

3.5.1.1 Hyresrätt

Försörjningsstöd lämnas till skäliga boendekostnader. Skäliga boendekostnader motsvarar vad en låginkomsttagare på orten har möjlighet att kosta på sig. I Lindesbergs kommun tillämpas en högsta godtagbar hyresnivå som vägledning för bedömning av vad som kan anses vara skälig boendekostnad. Högsta godtagbara hyresnivå räknas årligen upp utifrån den hyreshöjning som är överenskommen mellan hyresgästföreningen och det kommunala bostadsbolaget Libo. I skälighetsbedömningen bör hänsyn tas till barns behov av utrymme hos umgängesförälder.

Riktlinjer för högsta godtagbara boendekostnad 2023 (exkl. hushållsel):

1 vuxen 4885 kr/mån

1-2 vuxna + 1 barn 5730 kr/mån

2 vuxna + 1 barn	6680 kr/mån
1-2 vuxna + 2 barn	7750 kr/mån
1-2 vuxna + 3 barn	9275 kr/mån
1-2 vuxna + 4 barn el. fler	10 500 kr/mån

Ovan angivna belopp är vägledande riktlinjer, men bedömningen ska alltid vara individuell. Finns billigare alternativ att tillgå på orten gäller den lägre boendekostnaden.

Den högsta godtagbara hyresnivån enligt riktlinjerna kan dock överskridas om det finns synnerliga skäl vid individuell bedömning. Vid bedömning ska barnperspektivet beaktas. Om boendekostnaden bedöms vara oskälig och behovet av försörjningsstöd inte bedöms vara tillfälligt (mindre än 3 mån) ska den sökande uppmanas sänka sin boendekostnad. Innan ett hushåll ställs inför kravet att förändra sin boendesituation bör följande förhållande beaktas:

- *Bostadens storlek i förhållande till antalet familjemedlemmar. (Vid fler än ett barn ska individuell bedömning ske och åldersskillnad och kön på barnen beaktas med tanke på att barns behov av avskildhet ofta ökar med stigande ålder)

- *Sociala konsekvenser av en flytt (om ex. en barnfamilj tvingas bryta upp från barnomsorg, skola och socialt nätverk)

- *Sökandens ålder och hälsotillstånd och möjligheten att klara av en flytt

- *Sökandens möjlighet att bli godkänd som hyresgäst (utifrån ex. tidigare skulder, anmärkningar)

- *Sökandens möjlighet att i framtiden bli självförsörjande med egna inkomster

- *Nuvarande standard inte är skälig

Om Socialförvaltningen efter ovanstående övervägande kommer fram till att den enskilde ska uppmanas förändra sin boendesituation ska skäligt rådrum ges för att genomföra flytt. Skäligt rådrum är 4 mån och kan förlängas om den enskilde under denna tid påbörjat byte av bostad. Beslutet om rådrum kan överklagas och ska delges klienten tillsammans med besvärshänvisning. Om den enskilde bedöms kunna flytta, men avstår, ska bistånd till hyran omgående nedsättas i nivå med vad som sägs om skälig boendekostnad. Den enskilde ska under rådrumstiden redovisa vilka bostäder hen söker i samband med ansökan om försörjningsstöd. Det åvilar den enskilde att visa att billigare boende inte kunnat hittas.

Nyinflyttade i kommunen förväntas ha informerats om kommunens gällande riktlinjer för högsta godtagbara hyra innan inflyttning och beviljas därför inte skäligt rådrum. Detsamma gäller sökanden som tidigare haft försörjningsstöd i kommunen.

Om någon anser sig behöva byta bostad under pågående biståndsperiod och detta medför ökad boendekostnad ska detta ske i samråd med Socialförvaltningen. Om inga godtagbara skäl finns för bostadsbyte ska endast tidigare hyra godkännas.

Vid kortare biståndsbehov (mindre än 3 mån) kan faktisk hyra godtas.

Avgift för parkeringsplats och garage godtas inte. Inte heller godtas kostnad för medlemskap i hyresgästförening eller extra kostnad för tillval i bostaden. Undantag görs när tillvalskostnad redan finns eftersom kostnaden då inte kan påverkas.

Kostnad för depositionshyra vid flytt till ny bostad, kan i undantagsfall och efter individuell bedömning godtas och beviljas mot ev återbetalning om detta är nödvändigt för att den sökande ska kunna få en bostad överhuvudtaget. Andra möjliga lösningar ska dock vara helt utredda innan.

3.5.1.2 Bostadsrätt eller villa

Bostadsrätt eller villa kan vara en realiserbar tillgång som genom försäljning kan komma att ge inkomster till försörjningen. Om biståndsbehovet är kortvarigt eller om bostaden är belånad på sådant sätt att det inte blir något överskott vid en ev. försäljning och månadskostnaden är rimlig, ska krav på försäljning inte ställas. I annat fall bör mäklare kontaktas för värdering. Biståndet beviljas då med krav på återbetalning om försäljningen ger ett överskott. Bedömning behöver göras om det finns sociala eller humanitära skäl som talar för ett kvarboende. Om det finns barn måste även barnets bästa beaktas och ev. konsekvenser utredas.

Som boendekostnad för bostadsrätt räknas månadsavgiften till bostadsrättsföreningen samt ränta på ev. lån för bostaden.

I boendekostnad för villa ingår ränta på lån knutna till fastigheten samt ev. kostnader för vatten, hushållsel, uppvärmning, sophämtning, försäkring, sotning samt tomträttsavgäld. Inte i något fall ska amortering på lån räknas in i boendekostnaden då detta utgör kapitalbildning. Sökanden med lån och förvärvsarbete ska alltid uppmanas söka skattejämkning för räntekostnaden.

För bostadsrätt eller villa accepteras den faktiska boendekostnaden, förutom amortering på lån, från dag ett för nybesök och som längst 9 mån framåt. Efter särskilt beslut av Snau kan niomånadersgränsen förlängas om huset visar sig svårsålt och husägaren bedöms ha gjort vad denne kan för att få huset sålt. I annat fall beräknas boendekostnaden efter 9 mån enligt högsta godtagbara hyreskostnad.

3.5.1.3 Andrahandsboende

För andrahandsboende gäller beträffande kostnad och krav på flyttning samma regler som vid förstahandskontrakt. Ett andrahandskontrakt som är underskrivet av

fastighetsägaren eftersträvas alltid. Ett skriftligt avtal mellan sökande och förstahandshyresgästen ska finnas. Det skriftliga avtalet bör innehålla bostadens adress, överenskommelse om hyrestidens längd, uppsägningstid, hyrans storlek och vad som ingår i hyran. Förstahandskontrakt och hyresavi ska begäras in. Den sökande ska vara folkbokförd på adressen och samma krav på bostadsbidrag gäller som för övriga sökanden.

Vid andrahandsuthyrning kan hyresgästens hyra + 15 % av hyreskostnaden för möbler, godtas som godtagbar boendekostnad.

3.5.1.4 Inneboende

När en person bor inneboende behöver det i första hand utredas om personen har hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren. Hushållsgemenskap innebär att personer gör gemensamma inköp av bl.a mat, hygienartiklar, förbrukningsvaror etc. Om hushållsgemenskap inte föreligger delas boendekostnaden med antalet personer i bostaden. Om hushållsgemenskap föreligger ska hyran för inneboende bedömas utifrån vad den sökande disponerar enligt avtal med hyresvärden. Kostnad för boendet ska beviljas utifrån hur många rum den sökande disponerar i förhållande till det totala antalet rum enligt Socialstyrelsens beräkning av hushållsgemenskap. Hembesök kan göras för att kontrollera kontraktets riktighet, att lägenheten existerar, antal boende i bostaden och att personen vistas i kommunen. Den enskilde ska vara folkbokförd på adressen. För att undvika felaktiga utbetalningar av försörjningsstöd behövs ett samtycke från den som hyr ut bostaden för att kontrollera att denna inte redan erhåller försörjningsstöd till hyran.

Vid inneboende beräknas norm i enlighet med personliga kostnader för ensamstående plus kvoten av de gemensamma kostnaderna för hushållet och antalet medlemmar i hushållet.

3.5.1.5 Delad lägenhet

När syskon, nära vänner eller kamrater delar bostad ska hushållsgemenskap förutsättas om inget annat framkommer. Med hushållsgemenskap menas då att man mer eller mindre delar på kostnaderna i ett hushåll. Nettohyran ska då delas på antalet personer i hushållet.

3.5.1.6 Boendekostnad vid vistelse på kriminalvårdsanstalt

I första hand bör den enskilde försöka hyra ut sin bostad. I annat fall kan ekonomiskt bistånd utgå till boendekostnad om den faktiska strafftiden inte överstiger 6 mån (se mer info under 6.6 Intagna vid kriminalvårdsanstalt)

3.5.1.7 Boendekostnad för vuxna hemmaboende barn

För ungdomar under 21 år som studerar på gymnasiet har föräldrarna försörjningsansvar enligt Föräldrabalken. I annat fall pågår försörjningsansvaret till ungdomen fyller 18 år. En ungdom kan dock höstterminen det år han/hon fyller 20 år ansöka om studielån från Csn och därmed försörja sig själv.

Om en gymnasiestuderande ungdom gifter sig är det i första hand maken/makan som ska svara för underhåll under gymnasiestudierna. Detta innebär dock inte att föräldrarnas ansvar enligt föräldrabalken har upphört. Föräldrarnas ansvar inträder således då maken inte kan fullgöra sitt försörjningsansvar.

Huvudregeln är att bistånd till hyra för ungdomar inte beviljas. Om den unge ingår i en familj som har försörjningsstöd söker föräldrarna ekonomiskt bistånd till hela hyran. Undantag ska göras om ungdomen själv kan visa att han/hon har betalat hyresdel till föräldrarna. Perioden ska inte ligga mer än tre månader bakåt i tiden och vara av minst tre månaders varaktighet. Detta under en period då ungdomen haft egna inkomster. Hyresdel beräknas då utifrån Socialstyrelsens beräkning av hushållsgemenskap.

Undantag från regeln görs om föräldrarnas inkomst i form av bostadsbidrag upphör/minskar för att den unge slutat gymnasiet/fyllt 18 år. Hyresdel kan då beviljas motsvarande inkomstbortfallet. Även om föräldern behöver behålla en större bostad för att ungdomen ska kunna bo kvar kan undantag göras.

I de fall ungdomen haft eget boende men av olika orsaker flyttat hem till föräldrahemmet igen, kan hyresdel också beviljas. Hyresdel beräknas då utifrån Socialstyrelsens beräkning av hushållsgemenskap:

Exempel: Om den biståndssökande disponerar ett rum i sina föräldrars bostad på fyra rum och kök, innebär det att han eller hon disponerar två av totalt nio enheter (fyra rum $\times 2 = 8$ + kök = 9 enheter). Hela boendekostnaden är 6000 kr per månad. Den sökandes andel av boendekostnaden bör då beräknas genom att 6000 kr divideras med 9 och därefter multipliceras med 2, dvs $2/9 \times 6000 = 1\ 333$ kr per månad.

3.5.1.8 Vuxna hemmaboende barn med inkomster

Ungdomar som slutat gymnasiet och kan försörja sig själva bör bidra till familjens boendekostnad. Detta gäller även gymnasiestuderande ungdomar som from höstterminen det år han/hon fyller 20 år kan beviljas studiemedel från Csn. Hyresdel som ungdomen bör bidra med beräknas enligt Socialstyrelsens beräkning av hushållsgemenskap.

3.5.1.9 Ungdomar och eget boende

Hemmaboende ungdomar har ingen ovillkorlig rätt till ekonomiskt bistånd i syfte att bereda dem ett eget boende, såvida inte t ex familjen är mycket trångbodd eller att svåra personliga motsättningar föreligger. Rätt till bistånd föreligger endast i den mån den biståndssökandes behov inte kan tillgodoses på annat sätt innebär att sökanden i första hand har att ta egna ekonomiska resurser - inkomster och tillgångar - i anspråk. Först

när ungdomen fyllt 24 år kan kostnad för eget boende godtas, om inte ungdomen har kunnat försörja sig själv och bott hemifrån minst 2 år.

I de fall en ungdom ansöker om eget boende och uppger att hen inte kan bo kvar hemma, alternativt inte kan flytta hem, så görs alltid en boendeutredning för att utreda om egen bostad är nödvändigt för att tillgodose skälig levnadsnivå för den unge. Särskild bedömning görs för de ungdomar som tidigare varit placerade av Socialnämnden eller kommit som ensamkommande.

3.5.1.10 Övriga boendeformer

Med övriga boendeformer avses campingboende, husvagn, vandrarhem etc. Bistånd till sådana boendekostnader prövas restriktivt och beviljas endast om den sökande har mycket stora svårigheter att lösa sin situation på annat sätt och saknar tak över huvudet.

3.5.1.11 Dubbla boendekostnader

Dubbla boendekostnader godkänns inte som en godtagbar utgift då det åligger den enskildes att själv planera så att dubbla boendekostnader inte uppstår. Om den sökande ändå har dubbla boendekostnader medräknas boendekostnaden för den bostad som den sökande faktiskt bor i.

Dubbla hyreskostnader som uppkommit i samband med att sökanden flyttat till vårdboende, fått anställning på annan ort eller behövt flytta p g a. hot och våld i nära relationer, kan medräknas som godtagbar utgift. Bistånd till dubbla boendekostnader kan även beviljas om den sökanden av starka sociala skäl måste flytta till annat boende och Socialnämnden medverkat i denna planering.

3.5.2 Driftskostnader

3.5.2.1 Elkostnad

Normalt beviljas bistånd till faktisk elkostnad. I första hand bör utgångspunkten för biståndet vara aktuell faktura. Vid bedömning om kostnaden är skälig är utgångspunkten Konsumentverkets beräkningar avseende uppskattad genomsnittlig förbrukning i kwh i hyreslägenhet. Godtagbar elkostnad är beräknat utifrån bostadsstorlek och antalet hushållsmedlemmar. För att täcka in elförbrukning för egen tvättmaskin, ev. äldre vitvaror godkänns 25 % över Konsumentverkets beräkning av elförbrukning. Se beräkningstabell som bilaga.

I vissa fall ingår elkostnaden i hyresbeloppet. I de fall den sökande förbrukar mer el än vad ingår i hyresbeloppet godtas 25 % över Konsumentverkets beräkning av kwh för aktuellt hushåll. (Se beräkningstabell som bilaga 3)

En ansökan om bistånd till elräkning som förfallit inom en månad före tidsbeställningsdagen bör inte betraktas som skuld utan prövas som löpande faktura. Vid elkostnad för uppvärmning av bostad kan kostnaden vintertid bli hög. En utredning och individuell bedömning behöver då göras. I de fall faktisk elkostnad inte kan godtas

beviljas efter rådrom istället högsta godtagbara boendekostnad samt kostnad för hushållsel för antalet hushållsmedlemmar.

När vuxna, som inte är gifta eller lever under samboliknande förhållande, delar lägenhet, delas kostnaden för el på antalet personer i hushållet.

Vid kostnad för deposition hos elleverantör /förskottsbetalning kan deposition anses om en kostnad för el och ingå i begreppet skälig levnadsnivå under förutsättning att depositionen är nödvändig för att få el levererad överhuvudtaget. Det är dock viktigt att utreda om behovet kan tillgodoses på annat sätt ex. genom att hyresvärden övertar el abonnemanget.

3.5.2.2 Vatten, värme, sopor, sotning

Faktisk kostnad för vattenförbrukning, värmekostnad, sophämtning samt sotning godtas om den totala boendekostnaden inte överstiger högsta godtagbara boendekostnad. Vid rådrom och krav på försäljning av ev. fastighet godtas faktisk kostnad så länge den sökanden bedöms göra vad han/hon kan för att få fastigheten såld.

I vissa hyreslägenheter ingår kostnad för vatten och värme i hyresbeloppet. I de fall den sökande förbrukar mer vatten än vad som ingår i hyresbeloppet godtas 25 % över Konsumentverkets beräkning av vatten för aktuellt hushåll. Se beräkningstabell som bilaga. I de fall extra kostnad för värme uppstår godtas inte denna utgift, då värme upp till 21 grader redan ingår i hyreskostnaden.

3.5.3 Hemförsäkring

Bistånd till hemförsäkring är en godtagbar utgift och beviljas till faktisk kostnad om denna avser grundförsäkring. Kostnad för grundförsäkring som omfattar rättsskydd, ansvar, överfall och egendomsskydd beviljas. Extra försäkringar såsom allrisk-, oturs- och hemplusförsäkring etc ingår inte i vad som betecknas som grundförsäkring. I de fall sökande har års- eller halvårsbetalning ska han/hon uppmanas begära månadsbetalning. Vad gäller barn- och ungdomsförsäkring så ingår denna kostnad redan i försörjningsstödet. Kostnad för tilläggförsäkring godtas inte.

Alla som är folkbokförda på en adress täcks av lägenhetsinnehavarens hemförsäkring. Inneboende utgör undantaget och ska uppmanas skaffa egen hemförsäkring.

Möjlighet till nedsatt premie via fackförbund ska beaktas.

3.5.4 Avgift till fackförening eller arbetslöshetskassa

Bistånd till avgift för fackförening och/eller arbetslöshetskassa ska beviljas med det belopp som gäller för den organisation den sökande tillhör. Om det är möjligt för den sökande att få reducerad avgift ska sådan ansökan göras.

3.5.5 Läkarvård, medicin och kostnad för intyg

Läkarvård och sjukvårdande behandling godkänns enligt gällande taxa för patientavgift till och med nivån för högkostnadsskyddet på 1300 kr (år 2023). Läkarbesöken och/eller den sjukvårdande behandlingen ska ha skett under en tolv månadersperiod för att frikort ska beviljas. Därefter är resterande period kostnadsfri. Gäller både hos Regionen och privat.

Bistånd utgår även till cellprovtagning och mammografi. Kostnad för uteblivande från besök beviljas inte.

Landstinget ersätter resor till och från sjukvård. Vid sjukresor betalar den enskilde en egenavgift där kostnaden godtas efter uppvisat kvitto.

Läkemedel utom högkostnad godtas som regel inte. Vid läkemedelskostnad uppgår högkostnadsbeloppet till 2600 kr (år 2023).

Barn och ungdomar under 20 år betalar inte för läkarbesök i Örebro län.

Privat terapi eller behandling är sjukvårdshuvudmannens ansvar. Huvudprincipen är att sådan kostnad inte beviljas och hänvisning bör ske till vårdcentral.

Kostnad för läkarintyg av något slag ingår inte i högkostnadsskyddet och beviljas därför inte, undantaget om Socialförvaltningen begärt in intyget då kostnaden kan beviljas.

4. Bistånd till livsföring i övrigt

4.1 Barnomsorgsavgift – förskola, fritidshem

Barnomsorgsavgift beviljas till faktisk kostnad när den sökande för övrigt är berättigad till försörjningsstöd. Detta under förutsättning att hushållet lämnat in korrekt inkomstuppgift. Om ingen inkomstuppgift lämnas kompenseras inte den högre kostnaden av försörjningsstöd.

Vid växelvis boende bör föräldrarna dela på fakturan.

4.2 Begravningskostnad

Begravningskostnader ska i första hand täckas av tillgångar i dödsboet eller genom försörjningsskyldigas, dvs föräldrars och efterlevande makars/registrerade partners, inkomster eller tillgångar. Vid bedömning av försörjningsskyldigas betalningsförmåga prövas detta mot gällande norm för försörjningsstöd. Hänsyn ska tas till tillgångar exempelvis i form av försäkringar. Begravningskostnader ska som huvudregel endast beviljas vid ansökan från dödsbodelägaren eller från den som är försörjningsskyldig för den avlidne. Bistånd till begravningskostnad kan beviljas under förutsättning att dödsboanmälan upprättats och dödsboets tillgångar utretts. Alla kända tillgångar som finns på dagen för dödsfallet avräknas direkt vid ansökan om begravningskostnad, även eventuell kommande skatteåterbäring. Begravningskostnader går i princip före alla andra kostnader som kan belasta dödsboet ex. obetald faktura, städning, kostnad för

utflytt etc. Rätten till bistånd bedöms utifrån dödsboets tillgångar och inte dödsbodelägarnas. Hänsyn ska även tas till tillgångar i form av försäkringar, skatteåterbäring etc. Beviljat bistånd kan återkrävas enligt 9 kap. 2 § SoL om dödsboet förväntas erhålla tillgångar längre fram.

Bistånd beviljas till en enkel men värdig begravning med respekt för den avlidnes och nära anhörigas önskemål. Hänsyn bör tas till olika religiösa och etniska gruppers speciella krav på hur begravningen ska ordnas. När någon har avlidit bör dennes önskan om kremering eller gravsättning i möjligaste mån följas av anhörig/närstående eller kommun.

Bistånd kan beviljas med max 50 % av basbeloppet till kostnad för begravning och gravsten och inkluderar då även transportkostnader. Samma belopp kan max beviljas för begravning på annan ort eller utomlands och inkluderar då även transportkostnader. Om en svensk resenär avlider utomlands är det antingen personens egna hem- eller reseförsäkring eller de anhöriga som får betala transporten till Sverige. I annat fall hjälper ambassaden till med att ordna en värdig begravning utomlands.

Bistånd till kostnad för begravning av minderårig eller ofullgånget foster prövas i förhållande till vårdnadshavarens ekonomiska situation.

När en person avlider är det den avlidnes anhöriga som ska ombesörja att en begravning arrangeras. Om den avlidne saknar anhöriga som ordnar med begravningen har socialtjänsten inom ramen för den provisoriska dödsboförvaltningen enligt 18 kap 2 § ÄB skyldighet att ordna att en begravning kommer till stånd. Socialtjänstens uppgift är att beställa begravningen hos en begravningsbyrå. För kostnaderna har socialtjänsten rätt till ersättning ur dödsboet. Om begravning av någon orsak inte anordnas av dödsboet eller av socialtjänsten i samband med dödsboförvaltning enligt 18 kap 2 § ÄB, ska begravningen enligt 5 kap 2 § BegrL ordnas av den kommun där den avlidne senast var folkbokförd eller, om den avlidne inte har varit folkbokförd i Sverige, av den kommun där dödsfallet inträffade.

Asylsökande omfattas normalt av Lagen om mottagande av asylsökande m.fl. men det gäller endast ersättning direkt till den enskilde och inte till dödsbon. I dessa fall gäller därför vistelsekommunens ansvar enligt socialtjänstlagen och kommunen kan inte få ersättning från Migrationsverket för bistånd till begravningskostnad som man beviljat dödsboet. Om dödsboet har tillgångar kan kommunen få ersättning från dödsboet. Finns inga tillgångar ansvarar vistelsekommunen där personen vistas när behovet uppstår. I normalfallet beviljas ej ekonomiskt bistånd till begravningskläder.

4.3 Flytt/magasineringskostnad

Ekonomiskt bistånd till flyttkostnader bör beviljas om flyttningen är nödvändig för att den enskilde ska uppnå skälig levnadsnivå. Det kan finnas både sociala, hälso- och ekonomiska skäl till att en familj behöver flytta för att uppnå skälig levnadsnivå. Sociala skäl kan vara ex. dödsfall, skilsmässa eller behov av ny miljö. Ekonomiskt skäl kan vara att en flytt ökar möjligheten till självförsörjning genom studier eller arbete.

I de fall Socialförvaltningen ställer krav på annat boende utifrån hög boendekostnad bör bistånd till flyttkostnad beviljas.

Vid medicinska skäl bör den sökande styrka behovet med läkarintyg. Utgångspunkten är att de flesta människor själva organiserar sin flytt med hjälp av släkt och vänner.

Om den enskilde pga sjukdom, funktionshinder, ålder eller andra skäl inte klarar att flytta på egen hand bör biståndet omfatta skäliga kostnader för flyttfirma till billigaste alternativ. Möjligheten att Serviceteamet kan vara behjälpliga med flytt bör undersökas. Som regel bör dock inte flyttkostnad beviljas i de fall den enskilde vid flytt avbryter arbete, studier eller annan sysselsättning och därmed riskerar att fördröja sitt inträde på arbetsmarknaden samt sina möjligheter att bli självförsörjande.

Bistånd för flytt utanför Norden beviljas inte. Inte heller godtas dubbel boendekostnad vid flytt eller reparationskostnad pga onormalt slitage.

Kostnad för magasinering av bohag godtas endast i undantagsfall och beviljas till den som uppbär löpande försörjningsstöd om den sökande inom överskådlig framtid förväntas kunna få en ny bostad. Kostnad för magasinering kan då under skälig tid ingå i den faktiska boendekostnaden. Beslut om bistånd till sådan kostnad ska tidsbegränsas. Vid bedömning av rätten till bistånd ska hänsyn tas till bohagets skick och storlek samt om kostnad för magasinering överstiger kostnad för inköp av nytt bohag. Hänsyn bör även tas till de konsekvenser som kan uppstå för den enskilde vid en ev. försäljning. Vid avhysning svarar Kronofogden för magasinering av bohaget under viss tid och debiterar den enskilde för kostnaden. Ekonomiskt bistånd beviljas inte till sådan kostnad.

4.4 Glasögon och linser

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till glasögon om behov finns eller om nya glasögon behövs pga olycksfall. Erforderliga glas samt bifokala glas inkl. undersökning och arbetskostnad beviljas. I första hand tas ställning till om befintliga bågar kan användas. I annat fall beviljas bågar ur ett standardsortiment till en kostnad av högst 2 % av basbeloppet. Den sökande ska uppvisa kostnadsförslag från 2 olika optiker som styrker behovet och vad som ingår i begärt pris. Skälig kostnad för glasögon är lägsta paketpris som erbjuds av optiker. Bistånd till specialslipade eller specialbehandlade glas beviljas ej, om inte behovet är styrkt av läkare och detta är enda alternativet för att korrigera sökandens synfel. Progressiva glas beviljas endast om detta är billigaste alternativet. Bistånd till vanliga läsglasögon som är avsedda för personer med avtagande synskärpa sk. ålderssynthet beviljas inte. Behovet kan tillgodoses inom ramen för riksnormen för hälsa och hygien.

Vid kortvarigt bidragsberoende, 3 mån eller kortare, beviljas kostnad till glasögon endast i undantagsfall efter individuell bedömning.

Kostnad för linser godtas endast om detta är enda alternativet och är styrkt med läkarintyg.

Avseende borttappade eller förlorade glasögon får individuell bedömning göras. I första hand bör möjligheten att få behovet tillgodosett via hemförsäkring undersökas.

För barn mellan 0-20 år finns landstingsbidrag och då krävs endast ett kostnadsförslag från optiker. Landstingsbidraget i Örebro län uppgår till max 1000 kr/år, (år 2023)

vilket räcker till glas och bågar av standardmodell. Den som har ett synfel som kräver glas med högre styrka kan ha rätt till ett årligt bidrag om 1300 kr.

Barn som får remiss till ögonmottagningen från BVC eller skolsköterska betalar ingen kostnad för synundersökningen, dock hos optiker.

4.5 Sjukhusvistelse

Vid planerad sjukhusvistelse kan försörjningsstödet reduceras med posten för livsmedel under förutsättning att de extra kostnader som sjukhusvistelsen innebär medräknas i försörjningsstödet. Barn och ungdomar under 20 år betalar ingen avgift för sjukhusvistelse, övriga 100 kr/dygn de första 30 dagarna, därefter 50 kr/dygn.

Vid barns sjukhusvistelse godtas avgift för förälders vistelse på sjukhus (ex resekostnad) utifrån barnets behov och om kostnaderna inte täcks av landstingets bidrag.

Kostnad för ambulans godtas och ingår i högkostnadsskyddet.

4.6 Hemtjänstavgift, matlåda eller kostnader för särskilt boende

Ekonomiskt bistånd beviljas som regel inte till fastställd avgift för hemtjänst, hemsjukvård eller särskilt boende. Vid debitering av kostnaden görs beräkning så att den enskilde får ett skäligt belopp kvar till sina utgifter så kallat förbehållsbelopp. Den som saknar beskattningsbar inkomst eller förmögenhet behöver inte betala avgift för hemtjänst, hemsjukvård eller för särskilt boende, dock för matlåda. Den enskilde ska då söka nedsättning av avgiften hos kommunens avgiftshandläggare. Vid beräkning av hemtjänstkostnad tas dock ingen hänsyn till Kronofogdens ev. införsel på inkomst. Kontakt behöver då tas med Kronofogden för nedsättning av införseln.

Oavsett inkomst får den enskilde betala kostnad för matlåda. Om en person har kostnad för matlåda en gång/dag, beräknas kostnaden genom att utgift för matlåda reduceras med en tredjedel av matnormen och kostnadsökningen utgör då godtagbar utgift.

4.7 Sjukresor och färdtjänstavgift

Grundregeln för sjukresor till och från vården är att alla erbjuds kostnadsfri resa med kollektivtrafik. Kallelse till vårdbesök eller besökskvitto gäller som biljett. Den som väljer att resa på annat sätt kompenseras inte för resekostnaden med försörjningsstöd.

Den som har medicinskt behov eller färdtjänst får åka sjukresefordon. Kostnad för resa med sjukresefordon godtas till faktisk kostnad per enkelresa beroende på avstånd. Högkostnadstaket för sjukresor är 1750 kronor (år 2023) under en 12-månadersperiod. Vid färdtjänst finns inget högkostnadsskydd. En bedömning behöver alltid göras om vilka resor som skett med färdtjänst dvs om det är en resa som bedöms ingå i skälig levnadsnivå och ska godtas utöver norm eller om det är en resa som bör täckas av fritidsposten i normen.

4.8 Hjälpmedel

Ekonomiskt bistånd kan beviljas efter individuell prövning till kostnad för hjälpmedel som föreskrivits av behörig personal, om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Medicinskt behov av ortopediska skor, skoinlägg, stödstrumpor ska styrkas med intyg från läkare eller sjukgymnast. From 1/1 år 2020 tas en abonnemangsavgift ut med 65 kr/mån för lån av individmärkt hjälpmedel. Abonnemangsavgiften är densamma oavsett hur många hjälpmedel som lånas. Barn- och ungdomar under 20 år betalar ingen abonnemangsavgift. Abonnemangsavgiften gäller dock inte för vissa hjälpmedel såsom rollatorer, TENS-apparater, CPAP-/APAP-apparater, behandlande madrasser och eldrivna träningscyklar där en engångsutgift tas ut.

4.9 Hemutrustning

Socialnämnden bör ge ekonomiskt bistånd till behövlig hemutrustning om det finns särskilda skäl. Det ingår i skälig levnadsnivå att ha ett hem som fungerar tillfredställande, men det finns ingen allmän rätt för den som får en bostad och har bristande ekonomi att få ekonomiskt bistånd till utrustning av bostaden. De flesta är hänvisade att klara sin situation på det sätt som människor i allmänhet gör dvs planering, sparande, lån och gåvor från nätverket. Detta gäller särskilt för unga människor som flyttar hemifrån och som får godta en enklare standard i sitt första hem. En bedömning behöver göras om den enskilde själv haft förutsättningar att skaffa del av utrustningen eller inom rimlig tid med egna inkomster tillgodose behovet. Ekonomiskt bistånd till hemutrustning kan utgå efter enskild prövning och bedöms efter bostadens beskaffenhet, familjens behov och sociala skäl. För att bedöma behovet krävs att hembesök görs. Följande ska övervägas:

- *Är behovet akut och nödvändigt för att sökanden med kort varsel ska kunna flytta in i en anvisad bostad?
- * Kommer sökanden att inom rimlig tid själv kunna skaffa sig eller komplettera en hemutrustning?
- *Vilka möjligheter har sökanden haft att spara till eller planera för boende och hemutrustning?
- *Om behovet av bistånd är föranlett av en orsak som kan täckas av hemförsäkring ska detta alltid prövas i första hand.
- *När det gäller barnfamiljer ska beaktas om särskilt behov finns hos barnen
- *Vilken hjälp kan den sökande få av nätverket?

4.9.1 Grundutrustning

Bistånd till grundutrustning ska ges mer sällan och beviljas endast om det finns särskilda skäl eller om behovet är akut och inte kan tillgodoses på annat sätt. Biståndet ska omfatta den mest nödvändiga utrustningen och tillgodose ett fungerande basbehov.

Grundutrustningen bör tillgodose behov av matlagning, umgänge, sömn, förvaring, rengöring, rekreation och information via radio/tv.

Biståndet beviljas med max 15 % av basbeloppet avseende en vuxen person och om hushållet innehåller fler personer kan beloppet ökas med 3,5 % av basbeloppet per person.

4.9.2 Löpande komplettering

Bistånd till löpande komplettering och reparation av befintlig hemutrustning beviljas vid behov till sökande med mer än 6 mån behov av försörjningsstöd. Prövning ska göras i förhållande till vad en låginkomsttagare i allmänhet har råd att kosta på sig.

Vägledande belopp vid ansökan om specifik utrustning:

(Uppräknade belopp om 10 % år 2023)

*Vuxensäng inkl. madrass	1100 kr
*Barnsäng (under 8 år) inkl. madrass	550 kr
*Köksbord och stolar	550 kr
*Soffa	880 kr
*Soffbord	220 kr
*Byrå	220 kr
*TV	450 kr
*Dammsugare	660 kr
*Städutrustning	165 kr
*Husgeråd (kastruller, porslin etc)	550 kr
*Badhandduk/pers	35 kr
*Handduk/pers	35 kr
*Sängkläder/pers (påsl, örng., underl.	220 kr
*Täcke och kudde/pers	220 kr

Enligt Socialstyrelsens allmänna råd om ekonomiskt bistånd kan ekonomiskt bistånd till hemutrustning numera även omfatta bistånd till dator. Dator med internetkoppling för tillgång till internet i hemmet, anses numera ingå i vad som normalt krävs för att uppnå en skälig levnadsnivå, om behovet inte kan tillgodoses genom en smartphone.

Ovanstående belopp är endast vägledande och bör jämföras med inköpsställen för begagnade möbler och husgeråd. Då Socialtjänsten ska bygga på respekt för människors självbestämmande och integritet är det den enskildes sak att avgöra var inhandlingen ska ske.

Bistånd till inköp eller reparation av disk-/tvättmaskin beviljas endast till sökanden med fysiska, psykiska eller medicinska hinder som är styrkta av läkarintyg eller annan bedömning

Vid ansökan om hemutrustning bör hembesök ske för bedömning av såväl befintlig som behövlig hemutrustning.

Vid separationer bör bedömning göras om vad som kan anses rimligt att medföra från det gemensamma boet.

Om behovet av bistånd är föranlett av en orsak som kan täckas av hemförsäkring ska detta alltid prövas i första hand. När det gäller barnfamilj ska beaktas om särskilt behov finns hos barnen.

4.10 Spädbarnsutrustning

Bistånd till spädbarnsutrustning kan utgå vid första barnets födelse om familjen har inkomster som understiger försörjningsstödsnormen och inte har kunnat spara för att skaffa nödvändig utrustning. Bistånd beviljas med max 12 % av basbeloppet. I de fall viss utrustning finns, görs avdrag med skäligt belopp. Efter individuell bedömning kan ekonomiskt bistånd i vissa fall beviljas till kompletterande utrustning vid senare barns födelse tex om det gått lång tid sedan eller om sistfödda barnet fortfarande har behov av ex. spjäsäng.

Biståndet avser att täcka kostnader för:

- *Säng m. utrustning
- *Skötbord m. tillbehör
- *Bärsele
- *Barnvagn m. tillbehör
- *Utrustning för bad
- *Utrustning för mat
- *Baskläder

Biståndet bör ge utrymme för successiv anskaffning av vad som behövs.

Rekommenderat belopp för enbart begagnad barnvagn är 1650 kr (uppräknat belopp år 2023) och tvillingvagn 2200 kr (uppräknat belopp år 2023).

4.11 Juridiska kostnader

Normalt beviljas inte bistånd till advokatkostnader. I första hand ska den sökande utnyttja det rättsskydd som ingår i hemförsäkringen. Detta rättsskydd gäller tex för tvister angående vårdnad och underhåll, men inte för tvister som rör äktenskapsskillnad, upplösning av samboförhållande eller bodelning. I vissa fall kan ekonomiskt bistånd beviljas till självriskan vid rättsskydd och till den kostnad som tillkommer sökanden vid statlig rättshjälp om målet gäller familjerättsliga tvister.

4.12 Inköp av mobiltelefon

Kostnad för mobiltelefon anses numera ingå i begreppet skälig levnadsnivå. Bistånd kan beviljas med 600 kr för smartphone, om sådan typ av mobiltelefon behövs för att bl.a söka arbete, utträta bankärenden etc. Om behov av mobiltelefon för enbart kommunikation behövs, beviljas ekonomiskt bistånd med 200 kr.

4.13 Kostnad för äktenskapsskillnad, id-kort, medborgarskap

Huvudregeln är att bistånd till kostnad för äktenskapsskillnad inte beviljas. Undantag kan göras i enskilda fall ex då det är viktigt att äktenskapsskillnad eller bodelning genomförs (bl.a vid kvinnofridsärenden) .

Kostnad för id-kort för personer över 16 år kan beviljas om den sökande saknar annan legitimation. Kostnader i samband med ansökan om svenskt medborgarskap eller pass beviljas som regel inte. Migrationsverkets avgifter för ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd beviljas inte då skyddsbehövande och sökanden av humanitära skäl inte behöver betala för det. För asylsökande i Sverige och för make/make/sambo/barn under 18 år som vill återförenas med en utlänning som fått uppehållstillstånd som skyddsbehövande eller av humanitära skäl tas ingen avgift ut. Förnyelse av körkort likställs med id-kort och kan beviljas.

4.14 Avgift för kontoutdrag och andra kontrolluppgifter

Om den sökande får betala en avgift för t ex kunna lämna in kontoutdrag som socialtjänsten begärt in räknas den kostnaden med som en godtagbar utgift i den ekonomiska beräkningen.

4.15 Resor

4.15.1 Arbetsresor

Om behov av resekostnader föreligger utifrån att den sökande ska kunna arbeta eller delta i regelbundna aktiviteter för att komma i arbete, ska bistånd beviljas. Personer som bor inom gångavstånd (ca 3 km) från arbetet/aktiviteten, har ej rätt till bistånd för arbetsresor. Bistånd beviljas huvudsakligen motsvarande kostnad för pendlarkort. Bistånd till ersättning för arbetsresor med bil kan medges om allmänna kommunikationer saknas, turtätheten är starkt begränsad, den sökande har oregelbundna arbetstider eller pga funktionshinder/sjukdom. Vid behov av kostnad för arbetsresor mer än 3 mån godtas ersättning på 25 kr/mil (Skatteverkets ersättning 2023). Summan avser då att täcka utgift för bilskatt, trafikförsäkring, besiktning, värdeminskning, underhåll, reparationer samt bensin. Vid kortvarigt biståndsbehov beviljas endast reseersättning motsvarande aktuellt bensinpris. Milersättning som utbetalas på lön räknas inte som inkomst då denna ska täcka de faktiska driftkostnaderna för bilen. Sökanden med höga kostnader för arbetsresor ska uppmanas att regelmässigt söka skattejämkning.

4.15.2 Rekreativresor

Huvudprincipen är att bistånd till rekreativresor inte ska beviljas.

I undantagsfall kan resa beviljas till barnfamiljer med särskilda behov som uppburit försörjningsstöd i minst två år och som inte beräknas få egna inkomster inom överskådlig tid. Behovet ska prövas utifrån barnets behov av miljöombyte och ses som extra stödinsats. Bedömning ska även göras om behovet kan tillgodoses genom posten *lek och fritid*. Kostnad för resan ska vara rimlig i förhållande till vad barnfamiljer med låga inkomster kan kosta på sig.

4.15.3 Resa till begravning eller anhörigs sjukdom

Bistånd till resa i samband med anhörigs begravning eller vid anhörigs sjukdom kan utgå om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Med nära anhörig menas främst föräldrar, svärföräldrar, syskon, barn, make/maka/sambo. Gäller ej utomlands.

4.15.4 Resor i samband med umgänge med barn

Föräldrar har ett gemensamt ansvar för att barns behov av umgänge tillgodoses. Som huvudregel ska föräldrarna dela på kostnaderna för umgängesresor. Om ingen av föräldrarna har råd kan bistånd till umgängesresa beviljas. Resekostnaderna ska jämföras med vad en låginkomsttagare i allmänhet har råd att kosta på sig.

4.15.5 Återföreningsresor

Bistånd till denna typ av resor beviljas inte. Undantag kan göras när Röda korset beviljat hjälp till resekostnaden för barn som ska återförenas med föräldrar i Sverige. Vid sådan resa kan egenavgiften beviljas om denna inte kan tillgodoses på annat sätt.

4.15.6 Övriga eller Akuta resor

Ersättning kan ges till resor för uthämtning av medicin, hjälpmedel och förbrukningsmaterial om dessa bedöms nödvändiga. Ersättning kan även ges för resor till och från bank för uthämtning av kontoutdrag om så begärts. Kommunen har alltid det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver. För personer som endast tillfälligt befinner sig i kommunen är ansvaret dock begränsat. I de fall där sökandens behov bäst kan tillgodoses genom att han/hon reser hem kan hjälp till hemresa vara rätt form av bistånd. Kan sökandens behov tillgodoses på annat sätt föreligger inte rätt till bistånd.

4.16 Skulder/kvittning

Med skulder avses kostnader som förfallit till betalning. Kostnad för obetald el- eller hyresfaktura som förfallit till betalning inom en månad före tidsbeställning betraktas inte som skuld.

Bistånd till skulder utgår endast i undantagsfall och efter noggrann prövning. Bistånd till skulder såsom böter, avbetalning på studielån eller banklån, underhållsstöd, kontokortsskulder, skatteskuld, privata skulder beviljas inte. Likaså beviljas inte skuld till medicin och läkarvård då detta inte påverkar den enskildes möjligheter att uppnå skälig levnadsnivå. Socialtjänsten har inte till uppgift att garantera fordringsägares skulder, detta är istället en fråga mellan den enskilde och fordringsägaren.

Vid skuld till Försäkringskassan ska den sökande hänvisas dit för att få anstånd med betalningen eller att få skulden avskriven. För att bistånd till skuld ska utgå krävs att betalning av skulden har avgörande betydelse för den sökandes fortsatta livsföring och att denna på ett avsevärt sätt skulle försvåras om skulden inte betalas. I de fall Försäkringskassan gjort en kvittning av utbetalat bidrag, kompenseras inte detta med försörjningsstöd.

Den enskildes möjligheter att själv betala skulden ska alltid utredas och om möjlighet till avbetalning finns ska den sökande göra en avbetalningsplan.

Om det i utredningen framkommer att den sökande inte har förmåga att sköta sin ekonomi bör han/hon erbjudas hjälp av budgetrådgivare i kommunen. Det bör även övervägas om ansökan om god man behöver göras, alternativt om bistånd i form av egna medel ska beviljas.

Vid utmätning hos Kronofogden kan justering behöva göras.

Beslut om skulder fattas en enhetschef som har delegation på summa 30 % av basbeloppet. Gällande hyresskuld har enhetschef delegation för högst 3 månaders hyresskuld.

Beslut om skulder överstigande 30 % av basbeloppet samt för mer än 3 månaders skuld fattas av Socialnämndens arbetsutskott.

4.16.1 Hyresskuld

Skuld för obetald hyra/avgift till bostadsrättsförening kan efter särskild prövning beviljas under förutsättning att sökanden får bo kvar om skulden regleras. Följande fall kan komma i fråga:

*Skuld som uppstått under tid då sökanden inte haft tillräckliga inkomster till boendekostnad och att sökanden skulle vara berättigad till bistånd om han/hon gjort sådan ansökan.

*Då ev. sociala konsekvenser för barnen i en familj skulle bli stora vid ev. avhysning

*För gamla, sjuka och funktionshindrade personer där alternativt boende inte går att ordna eller där bostaden i hushållet är särskilt anpassad för någon i hushållet

*Om ev. avhysning riskerar att medföra social utslagning och försämrad möjlighet till egen försörjning.

Vid upprepade hyresskulder ska restriktivare bedömning göras. Bistånd till hyresskuld kan avslås om tidigare hyresskuld beviljats med erbjudande om andra insatser som inte accepterats eller ställda krav som inte uppfyllts. För att undvika upprepning ska hushåll som beviljas bistånd i möjligaste mån följas upp.

Bistånd till hyres- eller elskuld kan i vissa fall beviljas med villkor om återbetalning. Detta görs om den sökanden regelbundet har/haft inkomster överstigande försörjningsstödsnormen och därigenom uppnår skälig levnadsnivå.

Om en barnfamilj riskerar att avhysas bör orosanmälan till mottagningsgruppen på Familjeenheten göras för att bedöma om skulden är ett uttryck för omsorgsvikt från föräldrarnas sida.

När det gäller avhysning via Kronofogden, för barnfamiljer eller andra i särskilt behov av stöd från Socialtjänsten, har kommunen ett särskilt ansvar för att utreda och följa upp hushållets situation. Se rutin om avhysning i Viva.

4.16.2 Elskuld

Bistånd kan beviljas till skuld för el efter särskild prövning i likhet med vad som ovan sägs om hyresskulder och där avstängning av eltillförseln kan medföra stora sociala konsekvenser. Bistånd till förskotts betalning eller deposition kan beviljas i undantagsfall, om detta är enda möjligheten att få tillgång till el.

4.16.3 Barnomsorgsskuld

Rätten till bistånd prövas med samma restriktivitet som andra skulder. Den sökande har möjlighet att göra upp en avbetalningsplan med Barn- och utbildningsförvaltningen. Ekonomiskt bistånd kan beviljas om det är enda möjligheten för att få behålla barnomsorgsplatsen och barnomsorg är nödvändig för att föräldrarna ska kunna arbeta, delta i arbetsmarknadsåtgärder eller studera.

4.16.4 Skuld till a-kassa

Bistånd till betalning av skuld för a-kassa kan beviljas om det innebär att den enskilde genom betalning av skulden erhåller egna inkomster och blir helt eller delvis självförsörjande.

4.17 Förmedlingskonto

Bistånd i form av att kommunen förvaltar en persons inkomster kan efter särskild utredning erbjudas och beviljas. Ex. på situationer där bistånd i form av

förmedlingskonto upprättas kan vara vid ex. sanering av hyresskulder, till missbrukare som ej har förmåga att hantera sin ekonomi och till sökanden som återkommer med viss regelbundenhet och hävdar nöd. Biståndet bygger på en frivillig överenskommelse och parterna behöver vara överens om hur hanteringen av inkomsterna ska ske. Bryts överenskommelsen ska förmedlingskontot avslutas. Uppsägning kan även ske från Socialtjänstens sida om sökanden kontinuerligt frångår den överenskomna uppgörelsen. Omprövning ska ske årsvis. Bistånd i form av förmedlingskonto ska vara en kortsiktig insats i avvaktan på att annan lösning i form av ex god man eller förvaltarskap kommer till stånd.

I första hand bör dock överförmyndarnämnden kontaktas för utredning av god man eller förvaltarskap.

4.18 Socialt kontrakt

Socialt kontrakt/Andrahandskontrakt innebär att socialtjänsten står som hyresgäst för en persons bostad. Personen hyr sedan i andra hand av Socialtjänsten.

Andrahandskontrakt kan i undantagsfall beviljas personer som bl.a pga stora hyresskulder inte kan få eget kontrakt. Andrahandskontrakt kan även vara aktuellt i övergången mellan kommunens stödboende och i väntan på att den enskilde kan få ett eget kontrakt. I enstaka fall kan det bli aktuellt med kontrakt för minderåriga. Innan sådant kontrakt kan bli aktuellt ska den sökande själv noggrant undersökt möjligheten att erhålla eget kontrakt via befintliga hyresvärdar. Handläggaren bör därefter kontakta kommunens större hyresvärdar för att diskutera alternativa lösningar. Ett andrahandskontrakt är sista utvägen när inga andra lösningar finns. Kontrakt tecknas högst för en sex månaders period i taget. Därefter bör diskussion med hyresvärden ske, om sökanden kan erhålla eget kontrakt. Om hyresvärden har skälig motivering kan ny period om 6 mån upprättas. Beslut om ny period behöver föregås av hembesök. Beslut om socialt kontrakt fattas av verksamhetschef.

4.19 Bistånd vid vistelse på institution eller sjukvårdsinrättning

Försörjningsstöd till vuxna alt. vuxen- och barnplacerade som får vård och vistas på institution av något slag kan bistånd till fickpengar beviljas om behovet inte kan tillgodoses med egna inkomster. Fickpengar beviljas då med 3 % av basbeloppet per månad. Avvikelse från normbeloppet avseende fickpengar kan ske om det på institutionen finns särskilda regler om fickpengar. Kontroll behöver göras med den placerade handläggaren för att säkerställa att inte fickpengar ingår i den dygnskostnad som betalas för placeringen.

Fickpengarna avser täcka ex. frukt, fika, tvål, tandkräm, rakartiklar, mensskydd, hårklippning, kompletterande inköp av underkläder och strumpor. Det ingår även pengar till fritidsaktiviteter och resor samt för inköp av böcker, tidningar och telefonsamtal.

Poster som ej ingår är ex hyra, el, kläder, dessa prövas separat.

Vid permissioner/utsluss där institutionen inte står för matkostnaderna beviljas full norm reducerat med redan utbetalda fickpengar för aktuell period.

4.20 Tandvård

4.20.1 Allmänt

Ekonomiskt bistånd beviljas till skäligen kostnader för nödvändig tandvård, vilket också omfattar förebyggande åtgärder mot karies och tandlossning. Bedömningen av rätten till bistånd bör i regel grundas på behandlande tandläkares val av åtgärder och vad denne anser vara nödvändig tandvård. I behandlingen vägs också in om den sökandes behov av ekonomiskt bistånd beräknas vara lång- eller kortvarigt. Förutom rent medicinska aspekter bör också hänsyn tas till de sociala konsekvenser som kan uppstå vid utebliven tandvård. Ekonomiskt bistånd beviljas i första hand till akut tandvård.

4.20.2 Akut tandvård

Med akut tandvård enligt Socialtjänstlagen bör beaktas sådan tandvård som behövs i följande situationer:

- Avhjälpa svåra smärttillstånd
- Tillstånd som medför betydande obehag som orsakats av tex en avbiten tand, lossnad/trasig befintlig krona, bro eller protes, olycksfall eller tandlossning
- Akuta infektionstillstånd

I den akuta situationen eftersträvas att orsaken till patientens besvär åtgärdas och inte endast symptomen. I de fall en kortare väntan med behandlingen är möjlig ska kostnadsförslag inlämnas, se nedan.

4.20.3 Annan nödvändig tandvård

Med annan nödvändig tandvård menas åtgärder som enligt tandläkarens bedömning är nödvändig för den enskilde ska

- Uppnå godtagbar tuggförmåga
- Ges möjlighet att fungera socialt, tex kunna få arbete och bli självförsörjande eller för att
- Förhindra väsentligt försämrad tandstatus, tex förebyggande behandling mot karies och tandlossning.
- Infektionsrisken är överhängande och tandhälsan så pass allvarlig att behandling bör genomföras.

4.20.4 Kostnadsförslag

Personer som är långvarigt ekonomiskt biståndsberoende kan beviljas ekonomiskt bistånd till annan nödvändig tandvård. Kostnadsförslag ska i dessa fall lämnas innan beslut kan fattas. I normalfallet godtas kostnadsförslag för behandling under en period

om högst 6 månader. Eventuell avgift för upprättande av kostnadsförslag ersätts i de fall socialtjänsten särskilt har begärt sådant.

4.20.5 Konsulttandläkare

Kommunen anlitar i vissa fall konsulttandläkare, vars uppdrag är att granska den föreslagna behandlingen för att, ur ett medicinskt perspektiv, bedöma om den är nödvändig och om billigare alternativ finns.

4.20.6 Rätt till bistånd

Vid bedömning av rätten till bistånd tas ställning till dels den föreslagna behandlingen och dels till kostnaden för denna. Råder tveksamhet utifrån kostnadsförslaget skall kontakt tas med den behandlande tandläkaren för ev. konsekvensbeskrivning av uppskjuten/utebliven behandling och om andra alternativ finns.

En bedömning görs också av den sökandes inkomst under en längre tid och hans/hennes möjlighet att själv betala (del av) kostnaden.

En skälighetsbedömning ska alltid ske och där ska vägas in vad en låginkomsttagare normalt har möjlighet att kosta på sig.

Vid tillfälligt ekonomiskt bistånd (högst tre månader) beviljas ekonomiskt bistånd i normalfallet endast till kostnad för akut tandvård.

Vid förväntad egen försörjning inom nära framtid görs övervägande om den sökande kan vänta med hela eller del av tandvårdsbehandlingen tills han/ hon blir självförsörjande.

I vissa fall kan ekonomiskt bistånd beviljas till ett mindre omfattande och därmed billigare alternativ.

Vid normöverskott förväntas den enskilde spara till mer sällan förekommande utgifter, och bör i normalfallet själv kunna betala sina tandvårdskostnader. Han/hon hänvisas att om möjligt göra en avbetalningsplan med sin tandläkare.

Om kostnaden och behandlingens omfattning är skälig, kan ekonomiskt bistånd beviljas till den del av kostnaden som överstiger vad den sökande själv kan betala med sitt normöverskott under sex månader.

Vid jobbstimulans kan del av tandvårdskostnaden reduceras med motsvarande summa. Om den sökande redan har utfört tandvårdsbehandling som inte är av akut karaktär och först i efterhand ansöker om kostnaden, kan kostnaden avslås då behovet redan är tillgodosett och inte har kunnat utredas.

4.20.7 Beslut

Rätten till ekonomiskt bistånd prövas månad för månad. Ett förbehåll om återkallelse ska därför skrivas in i beslut som avser behandling som sträcker sig över mer än en månad.

Personer som har särskilda behov kan efter bedömning få del av landstingets tandvårdsstöd.

Kriminalvården har särskilda föreskrifter och allmänna råd om tandvård för intagna (KVFS 2006:3)

Kronofogdemyndigheten kan bevilja anstånd vid pågående utmätning för att möjliggöra betalning av tandvårdskostnaden.

Tandvård till högst 15 % av basbeloppet

-Handläggare

Tandvård till högst 30% av basbeloppet

-Enhetschef

Över 30 % av basbeloppet

-Arbetsutskottet

4.21 Bilinnehav

Bilinnehav betraktas i de flesta fall som något som ligger över begreppet "skälig levnadsnivå" och accepteras mycket restriktivt. Bil anses tillhöra begreppet avyttringsbar kapitalvara och sådana ska i första hand tillgodose behovet av ekonomiska medel innan ekonomiskt bistånd beviljas. Skäligt rådrum på en månad behöver lämnas vid krav på ev. försäljning och bistånd ekonomiskt kan då beviljas mot återbetalning. Om inköp av bilen har finansierats genom lån via bilfirma ska skulden lösas innan pengarna används till hushållets försörjning. Om försäljning av bilen endast medför återbetalning på skuld ställs inga krav om ev. försäljning.

Om sökanden redan äger en bil vid första ansökningstillfället kan bilinnehav accepteras till ett max. värde av ett halvt basbelopp.

Tillgång till bil kan i undantagsfall vara nödvändigt för att ett hushåll ska vara tillförsäkrad skälig levnadsnivå. Dessa undantagsfall kan vara om:

*Bil är nödvändigt för att den sökande ska kunna ta sig till och från arbete

*Bil är nödvändig för att den sökanden ska uppnå skälig levnadsnivå utifrån sjukdom eller medicinskt handikapp/psykisk orsak. Föreligger handikapp ska rätten till handikappersättning/bilstöd via Försäkringskassan undersökas. Utredning bör ske om behovet kan tillgodoses genom färdtjänst/sjukresa.

Enbart den omständighet att en person beviljats bilstöd från Försäkringskassan medför inte i sig att han/hon är berättigad till kostnad för ev. bilreparationer, bilförsäkring, skatt etc. (Kammarrätt 2009-1726).

Om tillgång till bil bedöms som nödvändigt kan den enskilde även ha rätt till ekonomiskt bistånd avseende kostnaderna för bilreparation, fordonsskatt och bilförsäkring.

Om villkoren för bilinnehav är uppfyllda bör värdet på bilen ej överstiga ett helt basbelopp.

Den omständigheten att någon bor på en plats där tillgång till egen bil i praktiken är nödvändigt, medför inte att den enskilde har rätt till ekonomiskt bistånd enligt SoL till bilkostnader om han/hon inte kan bekosta bilresorna själv.

4.22 Vistelsekommun

Som huvudprincip gäller att det är vistelsekommunen som ska lämna den enskilde det stöd och den hjälp som den enskilde behöver. Den kommun som någon mer eller mindre vistas i när hjälpbehovet inträder kallas för vistelsekommun. Kommunens skyldighet att pröva en persons behov av ekonomiskt bistånd påverkas inte av vistelsetidens längd. Detta ansvar gäller även om en person vistas helt tillfälligt i en kommun men är bosatt i en annan. Omfattningen av det bistånd som vistelsekommunen kan ha skyldighet att ge kan däremot påverkas av den tid han/hon vistas där och under vilka förhållanden. Har den sökande vistas i en annan kommun en längre tid är detta vanligtvis en anledning att avslå ansökan med motivering att den sökanden inte vistas i kommunen. Kommunens ansvar då en person endast tillfälligt vistas i kommunen begränsas normalt till bistånd till hemresa och ev. bistånd för att avvärja en nödsituation.

5. Hushållstyper

5.1 Sammanboende med hushållsgemenskap

En utgångspunkt vid prövningen av rätten till försörjningsstöd är att alla inkomster och tillgångar räknas som gemensamma för makar, registrerade partner och sambor. Normalt ska den ena partnern i ett förhållande inte kunna få bistånd för egen del utan att den andras inkomster och tillgångar beaktas.

En annan typ av hushållsgemenskap gäller för personer som bor ihop och delar vissa kostnader men inte har ekonomiskt ansvar för varandra tex. vuxna barn som bor hemma eller vänner som delar lägenhet. För denna grupp beräknas normen som personliga kostnader för ensamstående samt personens andel av hela hushållets gemensamma hushållskostnader.

5.2 Giftna

Makar är enligt lag försörjningspliktiga mot varandra. Försörjningsplikten kvarstår även om makarna har skilda hushåll. Även under betänketid vid skilsmässa ska makarna räknas samman ekonomiskt. Makarna behöver söka försörjningsstöd gemensamt och kostnad för dubbla boenden godtas då.

Underhållsskyldigheten gäller även om ena maken är bosatt utomlands. Om nödvändiga handlingar inte kan lämnas ges som regel avslag på ansökan. Nödprövning kan dock behöva ske.

Endast om det är uppenbart olämpligt att makarna har gemensam ekonomi ex. vid familjevåldssituationer kan undantag göras.

Ungdomar mellan 18-21 år, som är giftna och där någon av parterna studerar på gymnasienivå, omfattas av äktenskapsbalken. I dessa hushåll är makars försörjningsskyldighet primär i förhållande till förälders underhållsskyldighet, vilket innebär att maken/makan i första hand ska försörja den studerande. Saknas ekonomiska möjligheter övergår försörjningsansvaret till den studerandes föräldrar.

5.3 Gymnasiestuderande ungdomar/studerande på annan ort

Föräldrar har, enligt föräldrabalken, försörjningsskyldighet för ungdomar upp till 21 år så länge de studerar på gymnasiet. För ungdom som fyllt 18 år är föräldrarna underhållsskyldiga bara om den unge går i skolan. Gör den unge ett uppehåll i sin skolgång är föräldrarna inte underhållsskyldiga under uppehållet men underhållsskyldigheten träder in igen om och när barnet återupptar skolgången. Ferier och tid då barnet på grund av sjukdom är förhindrad att delta i utbildningen anses i praxis utgöra tid då skolgång pågår. Underhållsskyldigheten upphör alltså inte under sommarlovet mellan två årskurser i gymnasieskolan.

Underhållsskyldigheten gäller även föräldrar som bor utomlands. Ungdomar som går i gymnasiet eller annan jämförbar utbildning inkl. komvuxstudier räknas med i familjens norm vid prövning av rätten till bistånd. Detta gäller även för gymnasieelever som studerar på annan ort. Tillämpliga studiestödsformer ska sökas ex. inackorderingstillägg.

Extra studietillägg kan sökas för ungdomar vars föräldrar har låga inkomster. Inkomst av extra studietillägg från Csn räknas inte som inkomst och reducerar därför inte försörjningsstödet. Tillägget kan dock räknas med om ungdomen har kunnat spara tillägget under studietiden.

From höstterminen det år en gymnasiestuderande fyller 20 år kan den unge söka studiemedel från Csn. Den unge kan då försörja sig på egen hand och medräknas då inte längre i hushållet.

Om den gymnasiestuderande pga frånvaro går miste om studiebidraget från Csn görs en reducering med motsvarande summa i norm om den unge fyllt 18 år. Om den studerande är under 18 år bedöms den unge inte vara underhållsskyldig sina föräldrar och reducering kan inte ske.

5.4 Underårig som bildat familj

Föräldrar har kvar sitt försörjningsansvar för underårigt barn även om den underårige själv blir förälder. Föräldrarna har däremot inget försörjningsansvar för sitt barnbarn. Om föräldrarna inte kan försörja sitt barn kan de ansöka om ekonomiskt bistånd med det egna barnet inräknat i hushållet. Barnbarnet räknas dock inte in i hushållet.

Vid giftermål övertar maken försörjningsplikten för underårig eller gymnasiestuderande upp till 21 år. Om maken inte kan fullgöra försörjningsplikten övergår försörjningsansvaret åter till den underåriges föräldrar.

5.5 Ungdomar med eget boende

När en ungdom (under 24 år) ansöker om bistånd till kostnad för eget boende bör som regel en boendeutredning göras. Utredningen syftar till att avgöra om den biståndssökande behöver bistånd till kostnader för eget boende för att tillförsäkras en skälig levnadsnivå eller om behovet anses kunna tillgodoses genom boende hos

föräldrar. Hemmaboende ungdomar har ingen ovillkorlig rätt till ekonomiskt bistånd i syfte att bereda dem ett eget boende, såvida inte t ex familjen är mycket trångbodd eller att svåra personliga motsättningar föreligger.

Kostnad för eget boende kan dock beviljas om den sökande under en längre period kunnat försörja sig själv, likväl om den sökande bott hemifrån under mer än 2 års tid. I de fall föräldrarna flyttar från orten alternativt att den ena föräldern blir sambo med ny maka/make, behöver ställning tas om ungdomen uppnår skälig levnadsnivå genom att flytta med föräldrarna eller genom kvarboende på orten.

Om en ungdom flyttar till kommunen och blir sambo med eller inneboende hos en annan person, ska ansökan avslås och hänvisning göras till hemkommunen som bör göra boendeutredning.

En ungdom som bor inneboende (och där föräldrarna inte är försörjningsskyldiga) och endast ansöker om ekonomiskt bistånd till uppehälle, kan dock inte hänvisas till hemkommunen då ungdomen har möjlighet att själv välja bosättningsort.

5.6 Hushåll med minderåriga barn/Väntar barn/Föräldralediga

Om den sökande anför att hon pga fysiska besvär i graviditetens slutskede inte kan arbeta eller delta i Socialnämndens åtgärder kan hon ha rätt att påbörja föräldraledighet några veckor innan beräknad födsel. En individuell bedömning utifrån aktuell planering skall dock alltid göras och styrkas med läkarintyg.

Då ett barn fyllt ett år föreligger ingen rätt för föräldern att fortsätta vara föräldraledig med bibehållet försörjningsstöd även om den sökande har kvarstående ersättningsdagar från föräldraförsäkringen. Lagen om föräldraledighet reglerar endast förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare och är inte tillämplig om den sökande saknar tillräcklig inkomst från föräldraförsäkringen för att kunna försörja sig.

Föräldrar ska ta ut full föräldrapenning till dess barnomsorgsplats kan erbjudas. Sparade dagar kan användas till ex. inskolning på förskola eller skola. Den som har försörjningsstöd är skyldig att ansöka om barnomsorgsplats i god tid innan barnets ett års dag och tacka ja till anvisad förskoleplats för att ha rätt till fortsatt bistånd. Den sökanden ska även ha sökt arbete i god tid (minst 3 mån) innan föräldraledighetens slut för att vara berättigad försörjningsstöd. Den som behöver söka försörjningsstöd under föräldraledigheten, uppmanas kontakta sin handläggare 3 mån innan föräldraledighetens slut för ett planeringssamtal. Den sökande erbjuds då även ett möte med Ame för planering efter föräldraledighetens upphörande.

5.7 Hushåll där barn bor växelvis, umgängesbarn

Om barnet bor lika mycket hos båda föräldrarna ska normalt inkomster som rör barnet delas lika mellan föräldrarna och halv norm för barnet räknas in i den biståndssökande förälderns försörjningsstöd. Även övriga utgifter för barnet förutsätts att föräldrarna delar lika ex. barnomsorgsavgift, medicin etc.

Försörjningsstöd för umgängesbarn beviljas normalt för 6 dagar/mån. Överstigande umgängesdagar får regleras mellan föräldrarna via underhållsstödet. Barn och

ungdomar bör räknas som medlemmar i hushållet, både där de stadigvarande bor och där de vistas under umgängestid. Undantag görs för barn som är placerade och där umgänge reglerats enligt dom.

På sommaren och under lov anpassas antalet dagar efter överenskommelse mellan föräldrarna om den är skälig. Föräldrarna bör i möjligaste mån dela på utgift för ev. umgängesresa utifrån var och ens ekonomiska förmåga. Umgänget ska styrkas skriftligt eller muntligt av den andra föräldern alt. genom dom.

5.8 Hushåll som omfattas av etableringsreformen/LMA

Nyanlända som fått uppehållstillstånd kan beviljas etableringsersättning från Arbetsförmedlingen. I övergången mellan dagersättning från Migrationsverket och utbetalning av etableringsersättning kan glapp i inkomsten uppstå och hushållet ha behov av försörjningsstöd.

Hushåll där en eller flera personer omfattas av etableringsreformen ska handläggas och bedömas utifrån samma riktlinjer som andra i behov av försörjningsstöd.

Etableringsersättningen räknas som en inkomst för hela hushållet. Dessa sk "glappetärenden" hanteras i Lindesbergs kommun via samarbete mellan Flyktingmottagningen och Socialtjänsten. I dessa ärenden är det viktigt att framställa om ev. retroaktiv ersättning skickas till Försäkringskassan och att hushållet skriver under återbetalningsförbindelse gällande ev. retroaktivt utbetalt barnbidrag.

De personer som omfattas av Lma, har inte rätt till ekonomiskt bistånd enligt SoL. I de fall där en i hushållet erhåller ersättning från Migrationsverket ska den personen borträknas från normen och försörja sig själv. Beräkning sker då enligt sambonorm där reducering görs för ena maken/makan.

För hushåll med uppehållstillstånd som erhåller LMA-ersättning och bor på Migrationsverkets boende utgår inget försörjningsstöd. De får istället vända sig till Migrationsverket om nödsituation uppstår. Om hushållet har kostnad för hyra på Migrationsverkets boende, har Migrationsverket bedömt att hyreskostnaden är skälig utifrån hushållets inkomst.

6. Särskilda grupper av sökande

6.1 Arbetslösa

6.1.1 Allmänt

Arbetslös är den som söker arbete på del- eller heltid, den som väntar på eller uppbär arbetslöshetsersättning och/eller som väntar på att delta i arbetsmarknadsåtgärd.

Socialtjänsten kan som huvudregel kräva att en arbetslös person står till arbetsmarknadens förfogande på heltid och att denna tar anvisat arbete. Den biståndssökande måste söka och ta varje lämpligt arbete utifrån den sökandes förutsättningar för arbete och övriga personliga förhållanden. Socialtjänsten ska som huvudregel samarbeta med Arbetsförmedlingen kring arbetslösa biståndsmottagare. En

förutsättning för samarbete är att den enskilde ger sitt medgivande och detta sker via skriftligt intyg.

För att som arbetslös ha rätt till ekonomiskt bistånd ska personen

- *vara anmäld som arbetssökande på Arbetsförmedlingen
- * aktivt söka arbete under hela månaden, inom olika yrken och på olika orter inom pendlingsavstånd eller vara beredd att flytta
- * följa Arbetsförmedlingens och ev Arbetsmarknadsenhetens planering och delta i anvisade aktiviteter

Fokus ska ligga på att undanröja försörjningshindret.

När en person kontaktar socialtjänsten och ansöker om försörjningsstöd på grund av arbetslöshet (helt eller delvis) ska denne omgående hänvisas till kommunens Arbetsmarknadsenhet för att få stöd i planering mot egen försörjning om personen inte har kunnat erbjuda en arbetsmarknadsinsats eller deltar i ett program på Arbetsförmedlingen. Enligt 4 kap. 4 § SoL har Socialtjänsten rätt att ställa krav på deltagande i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet som kommunen tillhandahåller. Om den enskilde utan godtagbart skäl avböjer kompetenshöjande verksamhet eller uteblir från verksamheten kan försörjningsstöd avslås eller nedsättas enligt 4 kap. 5 § SoL.

För rätt till försörjningsstöd ska den som uppmanats att delta i arbetssökarverksamhet själv ha kontaktat Arbetsmarknadsenheten och bokat möte.

Socialtjänsten ska göra en grundläggande utredning som belyser den sökandes sociala situation, hälsomässiga förutsättningar, utbildningsbakgrund och arbetslivserfarenhet, hinder och möjligheter samt kort- och långsiktiga mål. Av dokumentation ska framgå hur den enskilde uppfattar sina behov, vilken bedömning nämnden har gjort av den enskildes behov och vilka faktiska omständigheter och händelser av betydelse som ligger till grund för nämndens bedömning.

Vid den första kontakten ska sökanden informeras om att personer vars försörjning kommer att upphöra, aktivt ska söka arbete från tidpunkten då de får vetskap om detta. Efter att sådan information getts ska den arbetssökande på ett trovärdigt sätt redogöra för de arbeten som han eller hon har sökt genom att lämna in en jobbsökarlista varje månad. Jobbsökarlistan ska innehålla information om vilka arbeten som sökts, vilket datum och på vilken ort. För att bedömas som aktivt arbetssökande ska den sökande söka arbete under hela månaden (inte endast vid enstaka tillfälle under månaden), söka arbete på olika orter och inom olika yrken. Den sökande ska även vid stickprovskontroll kunna uppvisa underlag på den arbeten som sökts. Deltagande i arbetsmarknadspolitiska program ses inte som en arbetssökarverksamhet, men kan utgöra skäl att sänka kraven på antalet arbeten som den sökande uppmanas söka/månad.

Om den arbetslöse blivit arbetslös pga att denne sagt upp sig själv är huvudprincipen att försörjningsstöd inte ska kompensera för den avstängning från arbetslöshetsersättning som det medför att säga upp sig på egen begäran. Ansökan om ekonomiskt bistånd ska då avslås. Om den sökande åberopar att denne har haft synnerliga skäl för att säga upp sig ska denne alltid uppmanas att i första hand försöka få avstängningen från arbetslöshetskassan hävd. En bedömning ska alltid göras i det enskilda fallet.

Den som uppmanas att delta i arbetssökarverksamhet, praktik, arbetsträning eller sysselsättning behöver medverka i detta och beslut fattas om sysselsättning enligt 4 kap. 4 § Sol. Om den enskilde inte bedöms uppfylla kraven att stå till arbetsmarknadens förfogande, exempelvis genom att inte söka arbete eller genom att vägra delta i ex arbetspraktik eller arbetssökarverksamhet, påverkar detta rätten till försörjningsstöd för hela hushållet. Detsamma gäller vid frånvaro från aktivitet utan dokumenterat giltigt skäl.

Vid frånvaro pga. sjukdom mer än fem dagar ska sjukdomen styrkas med läkarintyg. På motsvarande sätt ska frånvaro för vård av sjukt barn för mer än en vecka styrkas. Skriftlig dokumentation ska alltid uppvisas beträffande besök hos läkare eller hos annan myndighet som hindrar deltagande i arbetssökarverksamheten.

Ordinarie förskolas eventuella semesterstängning utgör inget hinder för att stå till arbetsmarknadens förfogande, då föräldrarna alltid erbjuds plats på alternativ förskola.

Krav ställs på arbetslösa om skriftlig redovisning av sökta jobb vid ansökan om försörjningsstöd månadsvis. En individuell bedömning görs alltid om hur många sökta jobb en individ ska redovisa. Stickprov gällande kontroll av jobbsökande görs av alla handläggare på 1-2 ärenden/månad.

6.1.2 Arbetslösa ungdomar

Arbetslösa ungdomar, 18-24 år, ska vara inskrivna på Arbetsförmedlingen och kan kvalificera sig för "jobbgarantin för ungdomar" efter 90 dagar av full arbetslöshet och då vara berättigad dagarsättning från Arbetsförmedlingen. Den som är timanställd eller deltidsanställd (mer än 8 h/vecka) kvalificerar dock inte för programmet. Ungdomar som saknar gymnasieexamen vid inskrivning erbjuds samtal med "ungdomsförmedlare" som kan resultera i att ungdomen kan erbjudas insats innan dessa 90 dagar, men då i annat program.

Ungdom som söker försörjningsstöd innan dessa 90 dagar ska hänvisas till Arbetsmarknadsenheten och krav ställas på praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet enligt 4 kap. 4 § Sol, om inte mindre än 2 veckor kvarstår till inskrivning i jobbgarantin. Om den unge utan godtagbart skäl avböjer kompetenshöjande verksamhet eller uteblir från verksamheten kan försörjningsstöd avslås eller nedsättas enligt 4 kap. 5 § Sol.

6.1.3 Arbetslösa med arbetshinder

Den som på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller social problematik är förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande har rätt till bistånd om han/hon utifrån förmåga verkar för att förändra sin situation på sådant sätt att målet för försörjning kan uppnås. Socialtjänstens utredning kan behöva kompletteras med utredning och bedömning av arbetsförmåga eller arbetspsykologisk utredning för att utreda behovet av rehabiliterande insatser. Den enskilde ska medverka i utredning och rehabilitering i syfte att uppnå större arbetsförmåga. Arbetslösa personer som pga funktionsnedsättning har nedsatt arbetsförmåga kan få extra stöd från

Arbetsförmedlingen i olika former. För personer som har behov av arbetslivsinriktad rehabilitering och är inskrivna vid Försäkringskassan samverkar Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan kring rehabilitering. För personer med behov av rehabilitering, men saknar rätt till sjukpenning (sk 0-klassade) ska socialtjänsten utifrån kommunens yttersta ansvar se till att den enskilde får de insatser som behövs för att återfå/öka sin arbetsförmåga. Där är samarbete med Regionen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen viktigt. Vägledning kan även sökas från Socialtjänstens förtraendeläkare.

6.1.4 Personer med missbruksproblem

Personer som på grund av allvarlig beroendeproblematik inte bedöms kunna klara av att försörja sig själva skall erbjudas hjälp mot missbruket från socialtjänsten. Det kan inte ställas som villkor för en missbrukare att han eller hon ska delta i t.ex. ett visst rehabiliteringsprogram i syfte att rehabilitera honom eller henne från missbruket. Dock kan krav ställas på att en missbrukare medverkar till en förändring av sin situation i syfte att bli till stånd att bidra till sin egen försörjning, vilket ex. skulle kunna vara att via urinprov påvisa nykterhet för att kunna delta i ett arbetsmarknadspolitiskt program. Personer med påvisbart pågående missbruk kan erhålla ett reducerat försörjningsstöd om det är uppenbart och kan påvisas att biståndet inte används till avsett ändamål.

6.2 Studerande

6.2.1 Allmänt

Grundregeln när det gäller vuxenstuderande är att det inte är en uppgift för socialtjänsten att svara för den enskildes kostnader i samband med studier. Utgångspunkten är att en vuxenstuderande inte står till arbetsmarknadens förfogande och därför inte är berättigad försörjningsstöd. Den vuxenstuderande får istället finansiera studierna genom det statliga studiemedelssystemet. Klarar den studerande inte sin försörjning är det rimligt att kräva att han/hon avbryter studierna och istället söker arbete.

Ekonomiskt bistånd till studier kan i undantagsfall beviljas efter individuell prövning om det föreligger medicinska/sociala skäl. Den enskilde kan då ges möjlighet att under en kortare period pröva på att studera för att underlätta arbetsrehabilitering. Medicinska skäl ska styrkas med läkarintyg.

I de fall en sökande studerar som arbetsmarknadsinsats via Arbetsförmedlingen eller studerar som del av sysselsättning via Kommunens Arbetsmarknadsenhet och därför inte erhåller studiemedel från CSN, kan försörjningsstöd beviljas som utfyllnad. Studiemedel är avsett att täcka levnadsomkostnaderna under terminen tom den dag terminen slutar. Först därefter inträder rätt till försörjningsstöd. Vid längre studieuppehåll i samband med ferier gäller att den studerande i god tid ska söka arbete inför ferieuppehållet och skriva in sig som arbetssökande på Arbetsförmedlingen. Om den studerande inte får arbete under sommaren ska denne anvisas till Arbetsmarknadsenheten för sysselsättning.

Om den studerande saknar studiemedel under juluppehållet ställs krav på att den sökande sökt arbete i god tid inför uppehållet, då sökanden haft vetskap om att hen kommer att stå utan försörjning denna period.

6.2.2. Sfi

Sfi-studier berättigar ej till studiemedel. Den studerande har istället rätt till ekonomiskt bistånd under studietiden.

6.2.3 Grundskolestudier/Folkhögskolestudier

Vuxenstuderande kan ansöka om studiemedel eller förhöjt bidrag från Csn i samband med grundskolestudier/folkhögskolestudier. Vid förhöjt bidrag kan även studielån beviljas. Den enskilde kan därmed själv tillgodose sitt behov och beviljas endast utfyllnad om biståndet inte täcker hushållets kostnader.

Till Folkhögskolestudier som ej omfattas av studiemedel beviljas försörjningsstöd generellt inte. Dock behöver en individuell bedömning göras i varje enskilt fall. Individer som redan har en grundskoleutbildning från sitt hemland har endast rätt till 40 veckor med studiemedel, utan grundskoleutbildning 80 veckor. Då 40 veckor ofta inte räcker för att slutföra grundskolestudierna kommer dessa individer att sakna inkomst resterande studieperiod. Om bedömning görs att en individ ökar sin möjlighet till självförsörjning genom att slutföra sina studier i samråd med studievägledare, kan fortsätta studier godkännas i undantagsfall med bibehållet försörjningsstöd. Rätt till bistånd kan föreligga endast om den enskildes behov inte kan tillgodoses på annat sätt.

6.2.4 Gymnasiestudier

Kompletterande ekonomiskt bistånd vid gymnasiestudier kan beviljas till hushåll där den ena studerar med studielån och bidrag från CSN, om utbildningen bedöms öka individens möjlighet att få ett arbete. I familjer med två vuxna som båda saknar arbete, där den ena personen studerar med fullt studiemedel dvs uppbär lånedel, bidragsdel och eventuella tillägg, och den andra personen uppfyller förutsättningarna för rätt till försörjningsstöd kan familjen beviljas försörjningsstöd som komplettering till studiemedel.

Om en ungdom som avslutat sina gymnasiestudier väljer att återuppta dessa genom att studera på komvux innan ungdomen fyllt 21 år, återgår försörjningsansvaret för ungdomen till föräldrarna.

För gymnasiestuderande se avsnitt om *Hushållstyper-gymnasiestuderande ungdomar på annan ort*.

6.2.5 Universitetsstudier

Studier på universitet/högskola kräver att den enskilde kan försörja sig med studiemedel. Ingen komplettering av försörjningsstöd till hushållet kan göras, oavsett om bara en person i hushållet studerar med fullt studiemedel.

6.3 Sjuka

6.3.1 Sjukskrivna

Arbetshinder pga sjukdom ska styrkas med läkarintyg. Av intyget ska framgå vilken arbetsförmåga den enskilde har utifrån sin sjukdom/funktionsnedsättning i förhållande till den aktivitet den enskilde förväntas delta i. Det är inte diagnosen/sjukdomen i sig som är huvudfokus, utan hur personenens förmåga är nedsatt. Intyget behövs för att utreda om den enskilde helt eller delvis kan arbeta, arbetsträna eller delta i andra kompetenshöjande verksamheter.

Sjukskrivna personer som saknar eller har en otillräcklig ersättning från Försäkringskassan, kan vara berättigade till försörjningsstöd. För denna grupp är det angeläget att en rehabiliteringsplan initieras så snart som möjligt för att behovet av bistånd skall bli så kortvarigt som möjligt. Vid långvarig sjukskrivning som överstiger Socialstyrelsens rekommendationer kan samråd göras med förtroendeläkare och krav ställas på den enskilde att delta i rehabilitering för att vara berättigad försörjningsstöd.

6.3.1.1 Kostnad för läkarutlåtande

Kostnader för de läkarutlåtanden och andra intyg från hälso- och sjukvården som begärs in av Socialnämnden som en del av beslutsunderlaget är att betrakta som godtagbar utgift. Kostnader för intyg som den sökande själv lämnar in utan att Socialnämnden begärt detta skall prövas individuellt.

6.3.2 Arbetshinder pga fysisk eller psykisk ohälsa

Om det är uppenbart att den enskilde saknar arbetsförmåga av sociala, psykiska eller fysiska skäl kan ekonomiskt bistånd i undantagsfall beviljas utan läkarintyg. Samverkan bör då ha skett med regionen, vårdkoordinator alt förtroendeläkare.

6.3.3 Permanenta försörjningshinder

Ett fåtal av de personer som har arbetshinder utgörs av en grupp sökande som pga ålder, fysiska, psykiska hinder eller av omfattande psykosocial problematik inte bedöms kunna stå till arbetsmarknadens förfogande inom överskådlig tid. Dessa bedöms ha permanenta försörjningshinder, men är inte berättigade till sjukersättning ex då de inte

har varit bosatta tillräckligt länge i Sverige. Socialnämnden ställer inte några krav på deltagande i åtgärder för dessa individer.

6.3.4 Samordnad individuell plan (Sip)

Om den enskilde har behov av insatser från både Socialtjänsten och Hälso- och sjukvården ska kommunen och regionen upprätta en individuell plan om den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda och han/hon samtycker till att den upprättas. Kommun och Landsting har skyldighet att delta i de Sip-möten som de kallas till. Den part som får kännedom att behov av Sip föreligger ska kalla till möte.

6.4 Förtida uttag av pension samt personer äldre än 66 år

Socialnämnden ställer inte krav på att någon gör ett förtida uttag på sin pension. Den som själv har valt att göra ett förtida uttag på pensionen och därmed har en inkomst som understiger normen för försörjningsstöd har som regel inte rätt till ekonomiskt bistånd. Undantag kan göras för personer med permanenta arbetshinder som haft försörjningsstöd under lång tid.

Personer som är 66 år eller äldre som ansöker om försörjningsstöd skall hänvisas till Försäkringskassan för att ansöka om äldre försörjningsstöd. Om försörjningsstöd beviljas i avvaktan på beslut från Försäkringskassan skall biståndet återsökas genom framställan.

6.5 Egna företagare

Ekonomiskt bistånd utgår i princip inte till att finansiera egna företagares affärsverksamhet eller till att reglera skulder som uppkommit i sådan verksamhet. Om verksamheten inte kan drivas vidare är avveckling/konkurs den väg som står till buds för den enskilde företagaren. Den enskilde ska uppmanas ställa sig till arbetsmarknadens förfogande. En bidragstagare kan inte räkna med att erhålla försörjningsstöd för att företaget inledningsvis inte ger tillräcklig vinst. Dessa svårigheter måste bidragstagaren således kalkylera med som kan uppkomma i inledningsskedet. Något lagligt hinder att bevilja ekonomiskt bistånd i en nödsituation föreligger dock inte.

6.6 Häktade, inskrivna vid kriminalvårdsanstalt, i avvaktan på verkställighet

För personer som är inskrivna vid Kriminalvårdsanstalt skall kriminalvårdsmyndigheten svara för alla kostnader under verkställigheten med undantag för den enskildes eventuella kostnader för hyra och el. Den enskilde kan dock i samband med särskild utslussningsåtgärd få bidrag till boende och uppehälle från Kriminalvården.

Personer som är häktade, inklusive de som genomgår rättspsykiatrisk undersökning, erhåller sk häktesbidrag från kriminalvården och skall därmed inte beviljas fickpengar.

Däremot kan kostnader rörande den sökandens bostad samt ev övriga utgifter berättiga till ekonomiskt bistånd.

Sökanden som är ensamstående och som under längre tid är intagen för vård, exempelvis på sjukvårds- eller kriminalvårdsinstitution, i häkte, i hem för vård eller boende gäller beträffande bistånd till hyra följande: Om bostaden utgörs av en egen lägenhet kan ekonomiskt bistånd lämnas med beaktande av de inkomster den sökande själv kan ha under institutionsvistelsen. Om vårdtiden understiger sex månader och sökanden inte kommer att vistas i bostaden i samband med eventuella permissioner, kan möjligheten att hyra ut bostaden i andra hand under sökandens institutionsvistelse, undersökas.

Om vårdtiden beräknas överstiga sex månader och sökanden under denna tid ej kommer att vistas i bostaden under permissioner bör som regel ekonomiskt bistånd till hyran avslås. Magasinering av möblerna kan i sådana fall bli aktuellt.

Kostnad för avgift till arbetslöshetskassan kan jämföras med hyreskostnaden om den sökande efter frigivningen är berättigad till ersättning från arbetslöshetskassan.

Gällande klädesbidrag vid frigivning kan Kriminalvården bevilja bidrag för kläder och skor om den intagne saknar sådana och ett akut hjälpbehov uppstår. Därmed behöver denna möjlighet först vara uttömd innan bistånd enligt Socialtjänstlagen kan komma i fråga.

Gällande permissioner ska kostnader i samband med detta som regel ordnas av Kriminalvården.

Personer som dömts till fängelsestraff och inte är häktade kan välja att börja avtjäna sitt straff omedelbart efter att domen meddelats. En ansökan om försörjningsstöd i avvaktan på fängelsestraff kan därför i normalfallet avslås med hänvisning till att behovet kan tillgodose genom att den sökande infinner sig hos Kriminalvården. Om den sökande överklagar inkallelsebeslutet prövas dock biståndsansökan på sedvanligt sätt.

6.6.1 Fotboja

Personer som avtjänar straff med fotboja jämföras med frivårdsklienter och har exempelvis rätt att fortsätta uppbära eventuell pension eller sjukpenning, dock inte ersättning från A-kassa. Om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt har personen därför rätt till ekonomiskt bistånd från kommunen till sin försörjning under verkställigheten med fotboja.

6.6.2 Samhällstjänst

Samhällstjänst är en dom till skyddstillsyn med föreskrift att utföra oavlönat arbete hos ideella föreningar, organisationer eller kyrkor och utgör ett alternativ till fängelse. Samhällstjänst skall utföras under den dömdes fritid, t ex under kvällar eller veckoslut, under kontroll av frivårdsmyndigheten. Den dömda kan således behålla sitt ordinarie arbete eller sina studier eller fortsätta vara aktivt arbetssökande. Det faktum att en bidragssökande person är dömd till samhällstjänst skall därmed inte påverka

socialtjänstens krav på den sökande att stå till arbetsmarknadens förfogande på heltid/delta i anvisade åtgärder.

6.6.3 Rättspsykiatrisk vård

Den som är dömd till rättspsykiatrisk vård har landstinget som sin huvudman. Den som genomgår rättspsykiatrisk vård eller är omhändertagen enligt smittskyddslagen har kvar rätten till sjukpenning, pension, bostadsbidrag etc. Om en enskild saknar inkomst har den rätt till ekonomiskt bistånd på samma villkor som personer inskrivna för behandling av vård inom socialtjänsten, dvs. bistånd till fickpengar. Det är hemkommunen, inte den kommun där vården sker, som skall pröva rätten till bistånd. Den som är dömd till slutna psykiatrisk vård bör söka sjuk- eller aktivitetsersättning.

6.7 Ensamkommande barn och unga

Ensamkommande barn och unga med permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd handläggs av Försörjningsstöd from att ungdomen fyllt 18 år. Detta gäller oavsett om ungdomen fortfarande är placerat på stödboende efter 18 års dagen eller inte. Vid boende på stödboende betalar ungdomen ingen egen hyreskostnad och ekonomiskt bistånd beviljas endast till uppehälle.

Ungdomar som studerar på gymnasiet kan beviljas studiemedel från Csn och extra tillägg samt även ev. barnpension. From höstterminen det år ungdomen fyller 20 år kan ungdomar som studerar på gymnasiet ansöka om studielån från Csn och därmed bli självförsörjande.

Om det tillfälliga uppehållstillståndet går ut och ungdomen i god tid ansökt om förlängning, beviljas fortsatt försörjningsstöd om ungdomen har rätt att vistas i Sverige under tiden utredning pågår hos Migrationsverket.

6.8 Utländska medborgare

En utländsk medborgare får, med undantag från vissa EU-medborgare och deras anhöriga, inte uppehålla sig i Sverige mer än 3 mån från inresedatum utan att ha uppehållstillstånd. Utländska medborgare ska med viseringsplikt ha uppehållstillstånd eller visum redan vid inresa.

6.8.1 Med uppehållstillstånd

Utländska medborgare som vistas i Sverige och har uppehålls- och arbetstillstånd har samma rätt till bistånd som svenska medborgare. Utländsk medborgare som söker ekonomiskt bistånd ska alltid kunna uppvisa gällande beslut om uppehålls- och arbetstillstånd.

För att få arbetstillstånd krävs att arbetstagaren kan försörja sig själv. Dock omfattar försörjningskravet bara arbetstagaren vilket innebär att lönen inte behöver täcka försörjningen för medföljande familjemedlemmar

Utländska medborgare på besök är inte berättigade till försörjningsstöd, utan ska bedömas på samma sätt som utländska medborgare som befinner sig tillfälligt i landet. Dessa ska hänvisas till det egna landets ambassad eller konsulat vid behov av ekonomisk hjälp. Efter 3 mån vistelse i Sverige inträder kravet på uppehållstillstånd. Utländska studenter ska inte beviljas ekonomiskt bistånd annat än i undantagsfall dvs i en akut nödsituation. Upphållstillståndet har redan beviljats under förutsättning att försörjningen är tryggad under vistelsen i landet.

6.8.2 Utan uppehållstillstånd

Utländska medborgare som tillfälligt vistas i Sverige, tex turister, säsongsarbetare, ska vid ekonomiska problem i första hand hänvisas till det egna landets ambassad. Bistånd föreligger endast i nödsituation om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Det yttersta ansvaret skulle kunna innebära matpengar samt biljett till ambassad. Efter 3 mån vistelse i Sverige inträder kravet på uppehållstillstånd. Socialtjänsten ska då uppmana personen att kontakta Migrationsverket för att ansöka om uppehållstillstånd. Ansöker personen inte om uppehållstillstånd kan det möjligen bli aktuellt med bistånd i avvaktan på utvisning.

6.8.3 Asylsökande

Asylsökande ska alltid hänvisas till Migrationsverket som beviljar bistånd i form av dagersättning enligt LMA (Lagen om mottagande av asylsökande). Detta gäller oavsett om personen vistas på anläggning eller boende hos släkting i kommunen. Så snart personen får uppehållstillstånd och blir kommunplacerad, upphör ersättningen från Migrationsverket och personen träder då in i etableringen och kan ha behov av försörjningsstöd vid glapp i avvaktan på etableringsersättning. Utifrån kommunens yttersta ansvar kan dock kommunen lämna bistånd till den som inte omfattas av LMA om de vistas i kommunen och om det behövs till dess att Migrationsverket tar över ansvaret. Likaså om Migrationsverket utreder förlängning av ett uppehållstillstånd (när uppehållstillstånd beviljats träder rätten till bistånd in) kan en ansökan prövas enligt Sol. Om en sökande omfattas av Lma, omfattas den dock inte av SoL, och ansökan kan avslås med denna motivering. För barn under 18 år utan uppehållstillstånd som bor hos en vårdnadshavare med uppehållstillstånd, ska alltid behovet av bistånd prövas enligt SoL.

6.8.4 Nordiska medborgare

Enligt lagen om nordisk konvention om socialt bistånd och sociala tjänster, som infördes i svensk rätt genom lagen (1995:479), likställs nordiska medborgare som lagligen vistas tillfälligt eller är lagligen bosatta i landet, med svenska medborgare. Artikel 4 i nordisk konvention om socialt bistånd och sociala tjänster garanterar nordiska medborgare likställdhet med svenska medborgare vad gäller bl.a. ekonomiskt bistånd enligt SoL. Detta gäller oavsett om de är lagligen bosatta eller tillfälligt vistas i landet. I betänkandet

Socialtjänsten och den fria rörligheten (SOU 2005:34 s. 106) har uttalats att med lagligt bosatt i konventionens mening avses i praktiken detsamma som att vara folkbokförd. Enligt nordisk konvention om socialt bistånd och sociala tjänster av den 14 juni 1996 (SÖ 1996:21) kan hänvisning åter till hemlandet bli aktuellt när det är tal om långvarigt bistånd till försörjning. Ett villkor är också att bistånd ska utgöra större delen av personens inkomster.

En nordisk medborgare kan dock inte hemsändas på grund av sitt behov av ekonomiskt bistånd om dennes familjeförhållanden, anknytning till bosättningslandet eller andra omständigheter talar för att han bör stanna där och under alla omständigheter om medborgaren under de sista tre åren varit lagligen bosatt i landet.

6.8.5 Eu/Ees-medborgare

För en EU-medborgare gäller särskilda regler som innebär att kravet på uppehållstillstånd enligt Utlänningslagen inte gäller för dem under vissa förutsättningar. Reglerna omfattar även medborgare från EES-länderna Island, Norge och Lichtenstein men inte medborgare från Schweiz, för vilka tidigare regler om uppehållstillstånd fortfarande gäller.

EU/EES-medborgare omfattas av den generella regeln i EU-rätten att något uppehållstillstånd inte krävs av en utlänning för att vistas i Sverige/andra EU-länder i upp till tre månader. För att ha fortsatt rätt för EU/EES-medborgare och deras familjer att vistas i Sverige i mer än 3 mån utan uppehållstillstånd krävs att de har uppehållsrätt. En EU/EES-medborgare som bedöms ha uppehållsrätt i Sverige har rätt till socialt bistånd samt andra sociala förmåner på samma villkor som svenska medborgare. Möjligheterna att få uppehållsrätt skiljer mellan så kallat *ekonomiskt aktiva* och så kallat *icke ekonomiskt aktiva*.

Till kategorin *icke ekonomiskt aktiva* hör tex. *studenter, turister och pensionärer*

Till kategorin *ekonomiskt aktiva* räknas *arbetstagare, egenföretagare och arbetsökande samt deras familjemedlemmar*

För *icke ekonomiskt aktiva* krävs för att få uppehållsrätt att den enskilde EU/EES-medborgaren:

- *är inskriven som studerande vid en erkänd utbildningsanstalt i Sverige och enligt försäkran om detta har tillräckliga tillgångar för sin och sin familjs försörjning
- *har en heltäckande sjukförsäkring för sig och sina familjemedlemmar som gäller i Sverige
- *har tillräckliga tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning

Ekonomiskt aktiva EU/ESS-medborgare har uppehållsrätt om han/hon:

*är arbetstagare eller egen företagare i Sverige. För att någon ska anses vara arbetstagare krävs att arbetet utförs åt någon annan, personen är under dennas arbetsledning och arbetet sker mot ersättning. Även den som arbetar som praktikant, lärling eller au-pair anses som arbetstagare under förutsättning att ersättning betalas. Även den som avlönas för utfört arbete i form av kost och logi kan betraktas som arbetstagare. En mycket låg ersättning eller deltidsarbete är heller inget hinder. Att arbeta svart innebär dock inte att ha ett verkligt och fast arbete.

*har kommit till Sverige för att söka arbete och bedöms ha en verklig möjlighet att få en anställning.

Enligt EG-praxis har en EU/EES-medborgare med uppehållsrätt i regel rätt att vistas 6 mån i medlemsstaten för att söka arbete. För att då även ha rätt till försörjningsstöd ställs samma krav som på andra bidragstagare dvs att den sökanden är inskriven på Arbetsförmedlingen och aktivt söker arbete. 6 mån regeln gäller även en arbetstagare som efter mindre än 12 mån arbete blir ofrivilligt arbetslös. En arbetstagare med uppehållsrätt som mister sin anställning efter mer än ett års anställning behåller sin uppehållsrätt så länge han/hon befinner sig i Sverige. Det krävs då att han/hon anmält sig som arbetssökande på Arbetsförmedlingen.

En arbetstagare som drabbas av tillfällig arbetsoförmåga pga sjukdom eller olycksfall behåller sin uppehållsrätt under tiden han/hon inte kan arbeta.

För familjemedlemmarna gäller huvudprincipen att deras uppehållsrätt är beroende av anknytningen till en EU/ESS-medborgare med uppehållsrätt, så länge familjemedlemmarna inte själva har fått permanent uppehållstillstånd.

Personer som *inte har uppehållsrätt* och därmed inte sin egentliga hemvist i Sverige, har bara rätt till bistånd för att avhjälpa en akut nödsituation som inte går att lösa på annat sätt. I praktiken innebär detta det oftast att personen får enstaka bistånd till mat, logi eller reskostnad för att ta sig tillbaka till det land EU/EES-medborgaren kommit ifrån. Se även Socialstyrelsens "Rätten till socialt bistånd för medborgare inom EU/EES-området".

6.9 Värnpliktiga

Huvudregeln är att ekonomiskt bistånd inte ska beviljas under den tid en person gör sin värnplikt. Bidrag kan istället sökas genom Försäkringskassan.

7. Handläggningsrutiner

7.1 Allmänt

I detta avsnitt anges riktlinjer för ärendehandläggning. Handläggningen ska präglas av tydlig information, noggranna kontroller och korrekt registrering i Viva-systemet. Ytterligare vägledning kan erhållas från Socialstyrelsens Handbok för Socialtjänsten, 2021.

7.2 Sekretess

Då socialtjänsten bygger på respekt för människors självbestämmande och integritet krävs att det finns sekretessregler för den som vänder sig till socialtjänsten. Detta för att obehöriga inte ska få insyn i hans/hennes privatliv. Integritetskänsliga handlingar ska förvaras på säkert sätt. Sekretess gäller även i förhållande till enskild nämndledamot, som inte har rätt att ta del av annat material än det nämnden behöver för beslut i ett ärende.

I följande fall är det dock tillåtet att bryta sekretessen inom socialtjänsten:

- *om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning ex. lämnande av uppgifter om utbetald ekonomisk hjälp till annan myndighet. Gäller om en polismyndighet, säkerhetspolisen, Migrationsverket, Migrationsöverdomstolen eller regeringen begär uppgifter om en utlännings personliga förhållanden

- *vid samtycke från den enskilde (kan vara muntligt, men bör då dokumenteras)

- *om en menprövning leder till att en uppgift kan lämnas ut (den enskilde inte lider skada)

- *om utlämnandet är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet

I sk samrådsgrupper där tjänstemän från olika myndigheter träffas får samverka aldrig ske över huvudet på den det berör. Det finns dock inga hinder att diskutera ärenden där uppgifterna är avidentifierade.

År 2020 infördes Lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen (2008:206). Lagen innebär att myndigheter är skyldiga att underrätta varandra om det finns anledning att anta att en ekonomisk förmån felaktigt betalats ut eller betalats ut med för högt belopp. Socialtjänsten var tidigare undantagen från att lämna underrättelser och kunde enbart motta underrättelser, men sedan lagen ändrades 2020-01-01 är kommunerna och socialtjänsten skyldiga att lämna underrättelser på samma sätt som de andra myndigheterna.

7.3 Registrering

Sammanboende, gifta eller registrerade partner inklusive de barn för vilka man är försörjningsskyldig, utgör en hushållsgemenskap avseende beräkning och beslut om ekonomiskt bistånd.

När beslut registreras om försörjningsstöd ska den enskildes försörjningshinder och ändamålet för det sökta biståndet registreras i enlighet med Socialstyrelsens anvisningar. Försörjningshinder anges för båda sammanboende vuxna i samhörigheten. I de fall samhörigheten består av en man och en kvinna så registreras alltid kvinnan som aktledare.

7.4 Ansökan

Ansökan om bistånd bör vara skriftlig men i princip gäller även muntlig ansökan. Det är dock viktigt att göra skillnad mellan en ansökan och ett rådgivande samtal. Om det är oklart ska handläggaren kontrollera med den sökanden om det föreligger en ansökan eller inte. Socialtjänsten måste pröva en muntlig ansökan oavsett om den biståndssökande vägrar fylla i en blankett eller göra en skriftlig ansökan.

Hur ansökan mottags ska finnas dokumenterat i journal.

Nya ansökningar inkommer idag via Försörjningsstöds nybesökstelefon som är öppen vid 2 tillfällen/vecka eller via e-tjänst. Hushållet kallas till utredningssamtal inom 2 veckor efter inkommen ansökan. Om 2 vuxna personer finns i hushållet ska båda kallas till nybesöket för att vid samma tillfälle ha möjlighet att få insyn i ekonomin, få samma information och ta gemensamt ansvar för hushållets ekonomi.

Det är viktigt att informera den enskilde om rättigheter och skyldigheter i samband med ansökan. Den enskilde behöver få information om normen, krav, vilka kontroller som kommer att göras och att uppgifterna registreras i ett datasystem. Tydlig vägledning behöver ges om hur ansökningsblanketten ska fyllas i.

Ansökningstiden beräknas från det datum första kontakten sker. Den enskilde kan alltså beviljas bistånd från och med tidpunkt för första kontakt.

Av utredningen ska framgå vad den enskilde ansöker om. Den enskilde ska intyga sanningshalten i sina uppgifter genom att underteckna ansökan samt checklista för nybesök. Den enskilde bör även få information om kravet på motprestation och handlägningsprocessen.

Saknas uppgift ska den enskilde uppmanas komplettera sin ansökan inom en vecka och tiden för beslut i ärendet fördröjas.

Den som gör en ansökan om ekonomiskt bistånd får anlita ett ombud enligt 9 § Förvaltningslagen. Med ombud avses den som har fullmakt att helt eller delvis föra den enskildes talan.

Sedan år 2020 kan löpande ansökan om försörjningsstöd göras digitalt via Mina sidor.

7.5 Grundutredning och planering

I samband med att ett ärende aktualiseras ska en grundutredning inledas utan dröjsmål enligt 11 kap. 1 § SoL. En skriftlig utredning som ska ligga till grund för beslut om ekonomiskt bistånd förutsätter att handläggaren skaffar sig en helhetsbild av den enskildes försörjningshinder, resurser, behov och ekonomiska situation. Hur omfattande utredningen behöver vara beror på omständigheterna i det enskilda fallet.

Grundutredningen ska utgöra underlag för den planering som den enskilde kommer att ha för att socialtjänsten ska kunna hjälpa den enskilde att bli självförsörjande. Att utreda innebär att tillsammans med den enskilde ta reda på hur svårigheterna ser ut, vad han/hon kan och vill och på vilket sätt socialtjänsten kan hjälpa. Om den enskilde är arbetslös behöver socialtjänsten tex kartlägga personens bakgrund, utbildning, yrkeserfarenhet mm. Har personen varit arbetslös tidigare? Hur har han/hon försökt lösa situationen då? Hur ser kontakten med Arbetsförmedlingen ut?

Om den enskilde har sociala eller medicinska problem kan andra frågor behöva ställas ex. hur kontakterna med vården ser ut? Om behov finns av ytterligare kontakter? Utredningens fokus blir hur den enskilde långsiktigt ska kunna försörja sig och leva ett självständigt liv.

Utredningen ska omfatta uppgifter om hushållets ekonomi och vilka möjligheter den enskilde har att tillgodose behovet på annat sätt. Uppgifterna ska i första hand lämnas av den enskilde själv. Den enskilde måste samtycka innan socialnämnden inhämtar uppgifter från utomstående. Dock får socialnämnden inhämta uppgifter om förmån, ersättning eller annat stöd åt enskild från vissa myndigheter utan samtycke från den enskilde. Bestämmelserna omfattar Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Arbetslöshetskassorna, Arbetsförmedlingen, Skatteverket, Transportstyrelsen och Migrationsverket.

En utredning om ekonomiskt bistånd är frivillig och sker helt på den enskildes initiativ. Utredningen och socialtjänstens insatser ska genomföras tillsammans med den enskilde. Den enskilde har rätt till insyn och medbestämmande i utredningen och rätt att under ärendets gång få veta vad som skrivs om hen och att få antecknat om någon uppgift är felaktig.

Barnens situation ska uppmärksammas särskilt i varje grundutredning.

Om den enskilde tar lån för att lösa sin situation i avvaktan på att få sin ansökan om försörjningsstöd utredd, ska behovet inte anses vara tillgodosett genom egna inkomster.

7.6 Handlingsplan

Utifrån individens planering ska en handlingsplan skapas tillsammans med den enskilde och följas upp var tredje månad. Handlingsplanen ska innehålla mål och delmål för den enskilde för att snabbast nå målet med egen försörjning. Socialtjänsten behöver i handlingsplanen följa upp om den enskilde deltagit i ev insats, sökt visst antal arbeten etc. I Socialtjänstens arbete ingår även att följa upp hur den enskilde upplevt insatsen, om insatsen haft avsedd effekt etc. Dessa frågor behöver ställas i samband med uppföljning av handlingsplanen och antecknas i denna.

7.7 Dokumentation

Socialtjänsten har skyldighet att dokumentera sin verksamhet. Detta är särskilt viktigt vid myndighetsutövning.

Syftet med socialtjänstens dokumentationsskyldighet är främst

- Den enskildes rättssäkerhet
- Ett verktyg för socialtjänsten för den individuella planeringen
- Uppföljning, utvärdering och kvalitetssäkring

All dokumentation sker i datasystemet Viva. Den enskilde ska hållas underrättad om den dokumentation som förs om honom/henne samt rätten att ta del av all dokumentation. Om den enskilde anser att någon uppgift i dokumentationen är oriktig ska detta antecknas. Den enskilde har även rätt att yttra sig över underlag som har betydelse för ett beslut, innan Socialtjänsten fattar beslutet.

Inkommen information och uppgifter av betydelse för bedömning och beslut ska dokumenteras. Även vilken information som lämnats till den sökande samt om ev. överenskommelser gjorts ska nedtecknas. Anteckningarna bör innehålla tillräcklig och relevant information så att andra handläggare kan handlägga ärendet utan att missförstånd uppstår.

7.8 Kontroller för att förebygga felaktiga utbetalningar

När någon ansöker om ekonomiskt bistånd behöver den enskilde få information om vilka uppgifter som Socialtjänsten kan behöva kontrollera. Kontrollerna är viktiga för att kunna fatta beslut om ansökan och motverka felaktiga utbetalningar.

De kontroller som sker i samband med en biståndsansökan ska ske med den enskildes samtycke. Godkännande av olika kontroller sker genom att den enskilde månadsvis undertecknar sin biståndsansökan. För specificerad lista av kontroller vid nybesök, se dokument i Viva ”checklista för handläggare”.

Personuppgifter och uppgifter om boende kontrolleras i alla nya ärenden. Som legitimation godtas pass, körkort, LMA- eller ID-kort. Utländska medborgare ska vid ansökan uppvisa giltigt uppehållstillstånd eller handling som styrker uppehållsrätt. Vid tveksamhet ska Migrationsverket kontaktas.

Boende och vistelsetillhörighet kontrolleras genom folkbokföring, hyreskontrakt och aktuell hyresavi. Om den enskilde inte är folkbokförd på den adress som anges i ansökan, men uppger sig vara stadigvarande bosatt där, ska han/hon uppmanas ändra folkbokföringsadress.

Vid arbetskrav ska kontroll göras att den sökande är inskriven på Arbetsförmedlingen, är aktivt arbetsökande och om rätt till arbetslöshetsersättning föreligger. Om den enskilde saknar sysselsättning ska den sökande uppmanas kontakta kommunens Arbetsmarknadsenhet.

Har den enskilde föregående månad beviljats bistånd till särskilt ändamål, exempelvis boendekostnad, ska den sökande styrka att biståndet använts till avsett ändamål.

Om en enskild trots särskild begäran inte förser nämnden med det underlag som behövs eller motsätter sig att handläggaren tar nödvändiga kontakter, bör nämnden i regel kunna avslå ansökan.

Beslutsfattaren är den som avgör om underlaget är tillräckligt för att ligga till grund för ett beslut. Bara uppgifter som är relevanta för biståndsbedömningen ska hämtas in.

7.8.1 Hembesök

För att säkra legitimiteten i dessa riktlinjer och rättssäkerheten i tillämpningen av de dvs så att rätt bidrag går till rätt person och att felaktiga utbetalningar undviks, kan hembesök behöva göras i vissa fall. Hembesök är en viktig del i att klarlägga förhållanden som kan påverka rätten till bistånd.

Omständigheter som kan klarläggas vid ett hembesök är:

- att sökanden verkligen bor/vistas i kommunen
- att bostaden inte har fler boende än vad som uppgivits i ansökan.
- familjeförhållanden, då särskilt ur ett barnperspektiv

- hyresavtalets riktighet
- möbler och utrustning i hemmet.

En grundläggande förutsättning för att ett hembesök ska kunna företas är att den enskilde samtycker till besöket. Vid hembesök ska alltid orsak uppges. Vägrar den sökande i en sådan situation att godta ett hembesök och fortsatt utredning därmed försvåras eller omöjliggörs, kan rätten till försörjningsstöd påverkas.

7.8.2 Avgift för kontoutdrag och andra kontrolluppgifter

Om den sökande får betala en avgift för t ex kunna lämna in kontoutdrag som socialtjänsten begärt in räknas den kostnaden med som en godtagbar utgift i den ekonomiska beräkningen.

7.9 Inkomster

7.9.1 Inkomstberäkning

Behovet av försörjningsstöd beräknas i normalfallet så att normen läggs ihop med godkända kostnader för ex. hyra, el, hemförsäkring, arbetsresor, fackavgift/a-kassa och läkarbesök och medicin. På så sätt räknas hushållets totala norm fram. Från denna avräknas hushållets alla inkomster. Mellanskillnaden utgör hushållets behov av försörjningsstöd.

Vid nybesök kan det vara nödvändigt att göra en grundligare utredning. Det kan tex vara lämpligt att värdera inkomsterna olika beroende på hur hushållets ekonomi sett ut en tid bakåt och vid vilka tidpunkter olika inkomster erhållits.

Vid nybesök ska kontoöversikt och kontoutdrag med aktuell kontoställning samt de senaste tre månadernas transaktioner uppvisas, liksom senaste deklARATIONEN. Om en person inte haft skattepliktig inkomst kan intyg begäras ut från Skattemyndigheten. Vid alla ansökningar ska kontroll göras i SSBTEK om ev. utbetalda ersättningar från ex Försäkringskassan, CSN, Pensionsmyndigheten och A-kassorna. I förekommande fall ska även kontroll göras av om ansökan om sjukersättning, aktivitetsersättning eller allmän pension gjorts.

7.9.2 Inkomster som reducerar försörjningsstödet

Inkomster som reducerar försörjningsstödet är: lön, arbetslöshetsersättning, aktivitetsstöd, föräldrapenning, studiestöd, sjukpenning, föräldrapenning, rehabiliteringsersättning, sjuk- och aktivitetsersättning, underhållsstöd/bidrag, efterlevandestöd, barnbidrag/studiebidrag, pension, livränta, äldre försörjningsstöd, försäkringsförmåner såsom AFA, bostadsbidrag/tillägg, skattepliktigt vårdbidrag, skatteåterbäring (som inte går direkt till Kronofogden), avgångsvederlag, försäkringsersättning eller skadestånd (som inte avser täcka merutgifter i form av ekonomiska förluster), hyresdel från inneboende.

Även andra former av inkomster som ska inräknas vid prövningen av ekonomiskt bistånd kan förekomma ex. insättningar på bankkonto. Om det på kontoutdraget framgår att en summa pengar satts in på sökandens konto är det upp till den sökande att bevisa att dessa pengar inte ökar den disponibla inkomsten och ska reducera försörjningsstödet. I annat fall ska den insatta summan som huvudregel betraktas som inkomst vid beräkning.

7.9.3 Inkomster som inte reducerar försörjningsstödet

Vissa inkomster reducerar inte försörjningsstödet:

*Skatteåterbäring som tagits i anspråk av Kronofogden kan inte medräknas som inkomst

*Inte heller kan handikappersättning eller den del av merkostnadsersättning som är skattefri tas med i beräkningen. Det är dock viktigt att beakta vilka kostnader handikappersättningen/merkostnadsersättningen ska täcka, då dessa kostnader då inte ska täckas av ekonomiskt bistånd.

*I de fall gymnasiestuderande beviljas extra studietillägg från Csn påverkar den inkomsten inte heller försörjningsstödsberäkning oavsett om den sökande har eget boende eller inte.

*Detsamma gäller för fondmedel som utbetalats till specifikt ändamål eller försäkringsersättning/skadestånd som utbetalats för särskilt ändamål såsom ersättning för läkar- eller tandvårdsbehov som uppkommit till följd av skadan och som inte redan ersatts av Socialtjänsten.

* För sökande som erhåller familjehemsersättning ska hela den skattepliktiga arvodesdelen räknas som inkomst.

*Stipendier som är villkorade eller riktade till särskilda ändamål reducerar inte heller försörjningsstödet.

7.9.4 Utmätning och sk kvittning

Om den sökande har utmätning av Kronofogden på sina inkomster godkänns inte avdraget för utmätningen. Den enskilde behöver istället kontakta Kronofogden och få förbehållsbeloppet jämkat.

Likaså godkänns inte att Försäkringskassan kvittar tidigare för mycket utbetald ersättning genom att hålla inne förmån/kvitta delar av förmånen. Den enskilde får kontakta Försäkringskassan och begära att kvittningen upphör.

Socialtjänsten har inte rätt att kvitta felaktigt utbetalt bistånd eller bistånd som inte använts till avsett ändamål, genom att reducera motsvarande belopp i kommande månads ansökan. När bistånd har betalats ut med för högt belopp och detta beror på den enskildes agerande har socialnämnden möjlighet att kräva tillbaka beloppet enligt bestämmelserna i 9 kap. socialtjänstlagen. Så kan ske genom en frivillig uppgörelse eller genom att väcka talan om återkrav hos förvaltningsrätten. Att i stället korrigera vad som anses vara en felaktig utbetalning genom avräkning i en senare biståndsberäkning har i praxis ansetts utgöra en form av otillåten kvittning (se HFD 2013 ref. 18).

7.9.5 Uppskattade inkomster

I de flesta fall medräknas bara inkomster som den enskilde faktiskt har att tillgå vid beräkning av försörjningsstöd. Undantag kan dock göras om den enskilde inte har gjort vad hen har kunnat för att bidra till sin försörjning. Om den enskilde har underlåtit att ansöka om någon förmån kan detta leda till att ansökan om ekonomiskt bistånd delvis avslås. Ett annat alternativ är att det uppskattade värdet av förmånen, t ex bostadsbidraget tas upp som inkomst i beräkningen/reduceras ansökan trots att den enskilde inte erhållit något bostadsbidrag. Den enskilde bör dock först få en skälig tid på sig för att ansöka om förmånen. Om socialnämnden medräknar inkomster som den enskilde faktiskt inte erhåller skall den sökande erhålla ett skriftligt beslut med besvärshänvisning.

7.9.6 Jobbstimulans

Den 1 juli 2013 infördes ändring i Socialtjänstlagen om ny beräkningsregel för inkomster av anställning. Den innebär att om en enskild uppfyller vissa villkor gör den särskilda beräkningsregeln i 4 kap. 1 b § SoL att 25 % av nettoinkomsten av anställning inte ska beaktas vid prövning av rätten till bistånd. Villkoren för jobbstimulans är att den enskilde fått försörjningsstöd under en sammanhängande period om 6 mån eller en längre period under en 12-månaders period. Då gäller jobbstimulansen under 24 sammanhängande månader och därefter behöver den enskilde kvalificera sig för en ny period. En månad med normöverskott eller avslag på försörjningsstödet avbryter kvalificeringsperioden. Perioden för beviljad jobbstimulans börjar så snart den enskilde uppnått villkoren oavsett om den enskilde har ett arbete eller inte. Skriftlig information lämnas då till den enskilde om vilken period hen är berättigad jobbstimulans. Om den enskilde sparar av inkomsten under perioden av jobbstimulans ska det inte påverka rätten till ekonomiskt bistånd efter jobbstimulansperiodens upphörande. Vid jobbstimulans kan den enskilde själv stå för kostnader avseende livsföring i övrigt såsom ex tandvård och glasögon om beloppet för jobbstimulans överstiger kostnaden.

7.9.7 Överskjutande inkomst från tidigare månader

Huvudprincipen är att inkomster som överstiger hushållets behov enligt norm den ena månaden överförs som inkomst till nästkommande månad. Tillämpningen av denna princip förutsätter dock att den sökande känner till kommunens beräkningsgrunder sedan tidigare. För enskilda som inte varit i kontakt med socialtjänsten tidigare kan inte krävas att han/hon ska planera sin ekonomi efter försörjningsstödsnivån. Vid nyansökan är det viktigt att se över inkomster ett par månader tillbaka för att få en samlad bild av den sökandens ekonomiska situation. Om det tidigare överskottet varit stort ska särskild prövning göras. En person som vid sista inkomstillfället vet att hen inte har sin försörjning tryggad har ett eget ansvar att planera för de nödvändigaste utgifterna.

Det är viktigt att den enskilde får kontinuerlig information om principen att alla inkomster medräknas i den ekonomiska beräkningen, även retroaktiva utbetalningar och ev. överskott från tidigare månad.

7.9.8 Hemmavarande barn/Skolungdomars inkomster

Hemmavarande barn och skolungdomars inkomster understigande ett prisbasbelopp per kalenderhalvår ska inte beaktas vid prövningen av föräldrarnas ekonomiska bistånd för barnet/skolungdomen. Barns och ungdomars inkomster överstigande ett prisbasbelopp är endast avsett täcka barnets/ungdomens uppehälle och del av boendekostnaden.

Barn och ungdomar som har tillgångar på mer än 15 % av basbeloppet kan själva behöva bidra till sitt uppehälle. Barn är aldrig försörjningsskyldiga sina föräldrar, men kan dock behöva bidra till sitt eget uppehälle och sin del av boendekostnaden. En reducering görs i dessa fall av barnets kostnader som då kan tillgodoses genom sparade medel.

I de fall en skolungdom under 18 år pga hög frånvaro inte får behålla sitt studiebidrag, kan studiebidraget inte räknas med som inkomst i föräldrarnas normberäkning. Detta då underåriga gymnasieungdomar saknar underhållsskyldighet gentemot sina föräldrar och krav inte kan ställas på dem att bidra till hushållets försörjning. Dock har ungdomar över 18 år ett eget ansvar för sin situation och i dessa fall kan studiebidraget reduceras.

7.10 Tillgångar

Alla realiserbara tillgångar ska användas för den enskildes försörjning innan han/hon har rätt till försörjningsstöd. Med realiserbara tillgångar menas bankmedel, aktier eller andra värdepapper, fordon, eller fastigheter.

7.10.1 Bankmedel/Aktier/Värdepapper

Ekonomiskt bistånd beviljas som huvudprincip inte enskilda som har kontanta medel eller värdepapper.

Barn får ha sparkapital på upp till 15 % av basbeloppet utan att detta påverkar familjens ekonomi. Barns tillgångar i form av kapital och fastigheter ska dock inte räknas om det står under överförmyndarens kontroll om inte överförmyndaren ger sitt samtycke till uttag. Uttag ska i så fall göras endast till barnets försörjning.

7.10.2 Fondmedel

Fondmedel räknas som regel som inkomst i beräkningen av försörjningsstöd, undantaget om medlen avser fondmedel till särskilt ändamål ex en resa.

7.10.3 Fordon

Som fordon räknas bil, motorcykel, motorbåt, husvagn och släpkärra. Generellt sett är fordon att betrakta som realiserbar tillgång som ligger över begreppet "skälig levnadsnivå".

Gällande bil, se under rubriken bilinnehav

7.10.4 Fastighet/Fritidshus

Personer som äger fastighet, eller andel av fastighet såsom fritidshus, ska omgående lämna fastigheten till mäklare för försäljning om behovet av försörjningsstöd inte anses vara tillfälligt. Bistånd beviljas då med villkor om återbetalning. Även del i fritidshus räknas som realiserbar tillgång om inte förbehåll som förhindrar försäljning finns. För info. om fastighet se under rubriken "boende".

För att utreda ev. tillgångar i utlandet kan kontakt tas med Svenska ambassaden i respektive land för att om möjligt inhämta uppgifter av ex. fastighets- eller bostadsrättsinnehav.

7.10.5 Pensionssparande

Pensionssparande räknas i princip som tillgång. Om möjlighet finns att ta ut pensionssparandet ska den sökande i första hand använda dessa medel till sin försörjning.

7.11 Utgifter

De enda utgifter som ska räknas in i försörjningsstödberäkningen är de som omfattas av försörjningsstödet. Utgift för underhållsstöd, avbetalning på studielån eller andra avbetalningar ska inte räknas in. Den som saknar inkomst kan ansöka upp uppskov med betalning av ex. underhållstöd.

7.12 Retroaktivt bistånd

Ekonomiskt bistånd utgår som regel inte för retroaktiv period. Biståndsbehovet ska vara aktuellt i den mening att behovet av stöd ska föreligga vid tiden för ansökan. Behovet av medel till uppehälle för tid som förflutit anses därmed vara tillgodosett på annat sätt.

Den rätt till bistånd som den enskilde tillförsäkras enligt 4 kap.1 § SoL innebär inte att den sökande i efterhand kan påkalla bistånd för tidigare perioder.

Rätten till bistånd prövas som regel från det datum då ansökan inkom dvs från det datum då den sökande kontaktade Socialnämnden.

Att den enskilde tvingats låna medel för att kunna betala t ex hyran under

Socialnämndens handläggningstid påverkar inte rätten till bistånd negativt dvs även om

hyran är betald föreligger rätt till bistånd till utgiften om den sökande i övrigt är berättigad till försörjningsstöd.

7.13 Beslut

Varje ansökan ska leda till ett beslut med hänvisning till paragraf i Socialtjänstlagen. Besluten, oavsett bifall eller avslag, ska alltid vara motiverade och skriftliga. Det ska framgå vad som sökts och om ansökan beviljats, avslagits eller delvis beviljats/avslagits. Besvärshänvisning ska alltid bifogas vid avslag. Det ska även framgå vem som är beslutsfattare och vilken period beslutet avser. Även i de fall den enskilde bedöms ha samma biståndsbehov under en längre period ska en ny ansökan och ett nytt beslut fattas för varje månadsperiod. Information ska lämnas om hur beslutet kan överklagas. Den enskilde har rätt att ansöka om samma sak vid hur många tillfällen som helst. Socialtjänsten har alltid skyldighet att fatta beslut om varje ansökan oavsett om samma fråga redan hanterats eller inte.

7.13.1 Beslut som löper över flera månader

Ibland är det nödvändigt att fatta beslut som sträcker sig över flera månader ex. vid omfattande tandvårdsbehandling. Rätten till bistånd prövas månad för månad, men när beslut fattas som gäller flera månader behöver en omprövningsklausul ingå. Beslutet kan annars inte omprövas under perioden om omständigheterna förändras. Följande omprövningsklausul behöver läggas till i alla beslut som sträcker sig över mer än en månad " Vid ändrade förhållanden av biståndsbehovet kan beslutet komma att omprövas". Klausulen finns som autotext i Viva.

7.14 Utbetalning

Socialtjänstens verksamhet ska bygga på respekt för människors självbestämmande och integritet. Det betyder att det ekonomiska biståndet ska utformas så att den enskilde själv får utrymme att planera och fatta beslut om den egna ekonomin inom ramen för det erhållna biståndet. Ekonomiskt bistånd bör i regel betalas ut månadsvis och direkt till den enskilde via något av de vanliga betalningssätten dvs konto i bank, plusgiro eller bankgiro. Om utbetalning görs till annan än den enskilde ska detta dokumenteras. Om utbetalningen av ekonomiskt bistånd görs på sådant sätt att det medför kostnader för den enskilde att hämta ut biståndet bör nämnden ge bistånd till sådan kostnad. Det kan i vissa fall vara nödvändigt att Socialtjänsten betalar direkt till ex. hyresvärd eller elleverantör. Det kan vara då den enskilde själv önskar det men även på nämndens initiativ. En förutsättning är dock att den enskilde går med på detta. Extraordinära utbetalningssätt i form av ex. rekvisitioner bör användas endast i undantagsfall om mycket speciella omständigheter föreligger.

I de hushåll där en enskild inte kan erhålla eget bankkonto, kan försörjningsstödet betalas ut på sk kontantkort. I de fall kontantkortet tappas bort och behöver ersättas med ett nytt, får den sökande själv stå för denna merkostnad.

7.15 Avslagsbeslut och överklagan

Avslagsbeslut enligt 4 kap. 1, 3 §§ Sol ska alltid vara skriftliga och motiverade och delges den sökande. Vid digital ansökan kan avslagsbeslut och besvärshänvisning även lämnas digitalt. Alla överklagade beslut och resultatet av dessa ska registreras i Viva. Av beslutet ska framgå:

- *vad ansökan avser
- *hänvisning till § i Sol
- *eventuell tidsperiod
- * motivering till avslaget
- * om beslutets konsekvenser för ev. barn har övervägts

Besvärshänvisning och avslagsbeslut ska lämnas liksom hjälp med överklagandet om den enskilde så önskar. Om en överklagan inkommer har nämnden att pröva om den inkommit i rätt tid eller inte, dvs inom tre veckor från det att beslutet meddelats/delgivits de enskilde. Viktigt för beräkningen av tidsfrist är att anteckning har gjorts när beslutet skickats/delgavs. Om överklagan inkommit för sent ska överklagan avvisas. Detta är ett beslut som kan överklagas. Det innebär att beslutet om avvisning måste meddelas den enskilde som även då ska erhålla en besvärshänvisning. Om beslutet inkommit i tid behöver ansökan omprövas. Oavsett om Socialnämndens vidhåller (helt eller delvis) eller ändrar beslutet till den enskildes fördel ska yttrande skickas till Förvaltningsrätten för bedömning. Som huvudregel avslutas inte ett ärende innan beslut från domstolen har inkommit.

Om en annan person än delegaten i ärendet överklagar beslutet, ska överklagan ändå skickas till Förvaltningsrätten som får avskryva ärendet. Denna bedömning har Socialnämnden själva inte rätt att göra.

Vid dom från Förvaltningsrätt eller Kammarrätt finns möjlighet för socialnämnden att överklaga beslutet om nämnden anser beslutet vara felaktigt. Möjlighet att överklaga har beslutande handläggare, se delegationsförteckning som bilaga. Socialnämnden kan begära inhibition av tidigare beslut i avvaktan på beslut om prövningstillstånd i högre instans. Om beslutet inte överklagas eller inhibition inte beviljas, ska försörjningsstödet omgående utbetalas till den sökande.

7.16 Återbetalning/Återsökning

Vanligtvis beviljas ekonomiskt bistånd utan krav på återbetalning. I vissa fall kan bidraget återkrävas (9 kap. 1,2 §§ SoL) eller återsökas (Lagen om allmän försäkring 17 kap. 1 §).

Om biståndet avser förskott på förmån som Försäkringskassan kommer att pröva om ev. retroaktivt bistånd ska utgå, ska biståndet återsökas. Ett sådant beslut fattas inte mot återbetalning utan som vanligt bistånd. En sådan ersättning kan vara någon av de flesta förmåner som betalas ut av Försäkringskassan, dock inte barnbidrag och assistansersättning. För att retroaktiv ersättning ska kunna utbetalas behöver nämnden inkomma med en begäran per förmån och beslutstillfälle. Den enskilde bör informeras

om att bistånd kommer att återsökas. Beslut om ekonomiskt bistånd beviljas då utan villkor och återbetalning då lagstöd finns för att återsöka sådan ersättning.

Då en enskild väntas erhålla alfa/a-kassa fattas också beslut om ekonomiskt bistånd mot återbetalning. Beslutet fattas enligt 4 kap. 1 § SoL och 9 kap. 2 § SoL i eventuell retroaktiv utbetalning från alfa/a-kassan. En fullmakt behöver skrivas under av den enskilde och skickas till aktuell kassa. Likaså behöver den enskilde skriva under en återbetalningsförbindelse. När beslut om ersättning är klart ska eventuellt resterande belopp justeras via eftergift i beslutet.

Ekonomiskt bistånd kan även återkrävas om den enskilde får arbete och behöver söka bistånd i väntan på första löneutbetalningen. Återbetalningsutrymmet bedöms då utifrån hur personens behov av inkomst ser ut för att uppnå skälig levnadsnivå månaden efter första löneutbetalningen. Den enskilde behöver skriva under en återbetalningsförbindelse. Den ekonomiska ansökan avslås i första hand och beviljas därefter som ekonomiskt bistånd mot återbetalning.

Nämnden får bara återkräva bistånd om beslutets fattas under förutsättning om återbetalning. Nämnden behöver försäkra sig om att den enskilde är införstådd med att han/hon ska återbetala biståndet och det bör finnas en tydlig överenskommelse om när och på vilket sätt återbetalningen ska ske. Om den enskilde mistycker till detta kan ansökan om försörjningsstöd avslås.

7.17 Återkrav

Enligt 9 kap. Sol kan reglerna om återkrav delas upp i

- *återbetalningsskyldighet av felaktigt eller för högt ekonomiskt bistånd
- *andra fall när socialnämnden kan återkräva bistånd.

Den enskilde är återbetalningsskyldig om han/hon förorsakat den felaktiga utbetalningen. Likaså om någon obehörigen eller med för högt belopp beviljats ekonomiskt bistånd och skäligen borde ha insett detta (ex. om bistånd betalats ut två gånger för samma period) så får Socialnämnden också återkräva vad som utbetalats för mycket. Likaså har Socialnämnden rätt att återkräva bistånd som beviljats, men inte används till avsett ändamål. Det gäller ex där hyra och el beviljats till en enskild och där den enskilde inte betalat dessa utgifter och därmed inte använt biståndet till avsett ändamål.

Bistånd som den enskilde felaktigt eller med för högt belopp erhållit får återkrävas på grund av

- *oriktiga uppgifter
- *underlåtenhet att lämna uppgifter
- *på annat sätt förorsakat och bistånd utgetts med för högt belopp. Det gäller även om den enskilde inte avsiktligt orsakat den felaktiga utbetalningen.

Beslut om återkrav bör inte påverka eller ersätta Socialnämndens beslut att göra polisanmälan om den enskilde avsiktligt lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter.

Vid bedrägeri får Socialnämnden kräva tillbaka bistånd som lämnats som

- *förskott på förmån eller annan ersättning
- *till den som är indragen i en arbetskonflikt
- *till den som på grund av förhållanden som han/hon inte kunnat råda över hindrats från att förfoga över sina inkomster och tillgångar (ex. löner som inte betalats ut)

Ett beslut att återkräva ekonomiskt bistånd enligt denna bestämmelse ska vara skriftligt. Beslutet ska innehålla uppgifter om vilken av de 3 punkterna som är grunden till återkravet och vilken ersättning det gäller. Socialnämnden behöver kunna styrka att den enskilde verkligen delgivit beslutet om det senare blir aktuellt att väcka talan i Förvaltningsrätten.

Om den enskilde inte frivilligt betalar tillbaka kan Socialnämnden väcka talan om ersättning hos Förvaltningsrätten med stöd av 9 kap. 3 § SoL. Talan måste väckas inom tre år från det att biståndet betalades ut. Det är Socialnämndens arbetsutskott som beslutar om talan om återkrav ska väckas. Innan talan väcks måste Socialnämnden på nytt utreda den enskildes möjligheter att återbetala det ekonomiska biståndet. Det är Socialnämnden som ska visa att den enskilde kan återbetala det ekonomiska biståndet. Om den enskilde inte lämnar uppgifter om sin ekonomiska situation och Socialnämnden inte kan få uppgifter på annat sätt, kan Socialnämnden ändå väcka talan hos Förvaltningsrätten. Om det inte finns ekonomiskt utrymme för den enskilde att återbetala biståndet kan nämnden överväga eftergift. Det är den enskildes situation vid tiden för återbetalning som är avgörande.

7.18 Eftergift

Om det är uppenbart att förhållandena ändrats så att den enskilde för tillfället inte kan återbetala kan återkravet ligga vilande under en period. Är det inte troligt att den enskildes betalningsförmåga förbättras inom 3 år från det biståndet utbetalades, bör återkravet efterges enligt 9 kap. 4 § Sol.

7.19 Bidragsbrott

Polisanmälan enligt 6 § Bidragsbrottslagen ska ske när det finns anledning att anta att ett brott har begåtts. Kommunerna är skyldiga att polisanmäla samtliga fall där kommunen har anledning att anta att ett bidragsbrott skett. I samband med en brottsanmälan får ingen social hänsyn eller individuell bedömning göras för att motivera att anmälan inte görs. Däremot behöver en uppsåtsbedömning göras. Oavsett om det finns anledning att polisanmäla det belopp den enskilde fått obehörigen eller med för högt belopp, ska summan återkrävas enligt 9 kap. SoL. Kommunen får inte avstå att göra polisanmälan oavsett om personen redan återbetalat den felaktiga utbetalningen. En utredning till nämnd för beslut ska lämnas in senast månaden efter att misstanke finns om bidragsbrott.

7.19.1 Utredning före anmälan

Innan polisanmälan görs behöver utredning göras om vad som hänt och hur detta påverkat rätten till bistånd. En uppsåtsbedömning måste alltid göras och dokumenteras. Med uppsåt menas att den enskildes medvetenhet och avsikt med sitt handlande. Det är socialnämnden som fattar beslut om en polisanmälan ska göras och enhetschef som utför den faktiska anmälan. Innan anmälan ska utredningen kommuniceras med den enskilde.

7.19.2 Brottanmälan innehåll

Brotsrubriceringen behöver inte framgå av polisanmälan. Den enskildes sociala situation behöver inte heller redogöras för, utan dessa uppgifter begärs i så fall in av Tingsrätten när åtal är väckt.

Det är viktigt att en brottanmälan innehåller den information som är nödvändig för att polis och åklagare ska kunna starta och genomföra en utredning utan att behöva begära in kompletteringar av sådan information som var känd vid anmälningstillfället. Anmälan behöver även innehålla en beskrivning av händelseförloppet samt om den enskilde fått tillräcklig information om vilka regler som gäller och om sökanden varit medveten om konsekvenserna av sitt handlande.

Av anmälan ska framgå:

- *Personuppgifter - för- och efternamn, personnummer, adress och telefon. Dock ej vid skyddad identitet
- *Anmälare och målsägande är den nämnd som anmäler och lidit skada. Nämndens adress och telefonnummer.
- *Brottiden är den period som oriktiga uppgifter lämnades eller påverkade beslutet
- *Ansvarig chef, namn, e-post och telefonnummer
- *Utredare av det misstänka brottet, namn, e-post och telefonnummer
- *Ev. vittnes namn och uppgifter. Det bör framgå vilka uppgifter de kan lämna.
- *Om tolk använts
- *Kortfattad beskrivning av det misstänkta brottet
- *Bedömning av ansvaret hos den enskilda dvs uppsåt. Redogörelse för vilken info. som Socialtjänsten lämnat till den anmälde om rätten till bistånd
- *Storleken på skadan dvs den felaktiga utbetalningen samt tidpunkt för skadan
- *Redogörelse för tillämpliga regler inom ekonomiskt bistånd.

7.19.3 Skadestånd

Om Socialtjänsten gjort en felaktig utbetalning ska polisanmälan innefatta krav på skadestånd för den förmögenhetsskada som lidits genom den brottsliga gärningen. Förmögenhetsskadan motsvarar det belopp som felaktigt betalats ut. Beroende på framgången med återkravsbeslutet kan Socialtjänsten välja att vidhålla sitt yrkande på skadestånd eller efterge skadeståndskravet. Om Tingsrätten dömer skadestånd kan Socialtjänsten ansöka om handräckning via Kronofogden.

7.20 Utlandsvistelse

Det krävs som regel att man vistas i Sverige för att man ska ha rätt till bistånd enligt Socialtjänstlagen. Den som är på semesterresa eller av annan anledning tillfälligt vistas i ett annat land mister dock inte rätten till försörjningsstöd enbart pga utlandsvistelse. Den som har försörjningsstöd har inte reseförbud varken till annan kommun eller annat land, dock har den enskilde skyldighet att göra vad han/hon kan för att tillgodose sitt behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt. Om den enskilde vistas utomlands saknas möjlighet att delta i jobbsökandeaktivitet för arbetslösa eller delta i rehabilitering som ofta är en del av den planering för att den sökande ska komma ut i egen försörjning. Genom att avbryta/inte delta i planering bedöms den enskilde inte ha gjort vad som ankommer på honom/henne och är därmed inte berättigad ekonomiskt bistånd.

7.21 Vistelse i kommunen

För att kunna vara aktivt arbetssökande skall den sökande som regel vistas i kommunen för att kunna ta emot erbjudanden och anvisningar från Arbetsförmedlingen och Socialnämnden. Att en enskild väljer att åka utomlands och därifrån söka arbete via internet, kan som regel inte anses vara att aktivt söka arbetet i lagens mening.

7.22 Kommunens yttersta ansvar/Ansvarig kommun

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som bor och vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver. Bosättningskommunen ansvarar för stöd- och hjälpinsatser oavsett om den enskilde vistas i bosättningskommunen eller tillfälligt i en annan kommun. Det är bara i akuta situationer som vistelsekommunen har det yttersta ansvaret för stöd och hjälp enligt SoL. Om en enskild endast tillfälligt vistas i kommunen och ansöker om bistånd, kan hjälpen inskränkas till resa till hemkommunen, samt eventuellt bistånd för att undvika en akut nödsituation under resan. Vistelsekommunen måste dock alltid ta emot och utreda den enskildes ansökan.

Vistelsekommunens ansvar innebär dock att vistelsekommunen aldrig kan neka en enskild bistånd för att behovet kan tillgodoses i en annan kommun, om det är oklart/kommunerna inte är överens om vem som bär det huvudsakliga ansvaret.

Om den enskilde är folkbokförd i en kommun, men har sitt stadigvarande boende i en annan, är utgångspunkten att han/hon anses ha starkast anknytning till den kommun där hen borde vara folkbokförd/har sitt nuvarande boende. Om den enskilde inte har ett stadigvarande boende ska den kommun som hen i övrigt har sin starkaste anknytning till anses vara bosättningskommun.

För enskilda som skrivs ut från Kriminalvårdsanstalt eller sjukhus, så har alltid folkbokföringskommunen ansvar för stöd och hjälp till den enskilde. Detta gäller oavsett om den enskilde ansöker om ekonomiskt bistånd för första månaden i ny kommun.

7.23 Bostadslösa/Hjälp med bostad

Det är inte Socialnämndens skyldighet att tillgodose behov av bostad till bostadslösa i allmänhet. Den enskilde får själv söka bostad via bostadsförmedling eller ställa sig i kö för bostad på annat sätt. Det finns dock situationer där Socialnämnden behöver bistå den enskilde ex om den enskilde har särskilda svårigheter att på egen hand skaffa bostad. I sådana fall där den biståndssökande står helt utan tak över huvudet och behovet inte kan tillgodoses på annat sätt, kan Socialnämnden vara behjälplig att ordna tillfällig logi.

7.24 Bistånd enligt 4 kap. 2 § SoL

Socialnämnden får ge bistånd utöver vad som följer av 4 kap. 1 § SoL om det finns skäl för det. Det beviljas då med stöd av 4 kap. 2 § SoL. Denna paragraf används endast i yttersta nödfall. Ett ex. då bistånd skulle kunna beviljas enligt 4 kap. 2 § SoL kan vara när den sökande inte är berättigad till hyra/hyresskuld enligt 4 kap. 1 § SoL, men bor i bostad med bostadssocialt kontrakt där kommunen ändå är skyldig att svara för hyreskostnaden till fastighetsägaren. Avslag ges då för ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL och beviljas sedan enligt 4 kap. 2 § SoL.

7.25 Revidering av riktlinjer

Socialnämndens revidering av riktlinjerna sker varannat år. Försörjningsstödsenheten kan under tiden göra mindre korrigering i riktlinjerna utifrån ev. förändringar i egna eller andra myndigheters lagstiftning.

Bilaga 1

Delegation från socialnämnden

Enligt kommunallagen 6 kap 33 -38 §§ får en nämnd eller styrelse uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens/styrelsens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Delegation innebär medgivande att annan person får fatta beslut i nämndens ställe. Detta förutsätter ett förtroendeförhållande mellan nämnden och delegaten. Delegaten måste därför försäkra sig om att det beslut som denne ämnar fatta står i överensstämmelse med den allmänna inriktningen som nämnden kan ha gett uttryck för.

Nämnden kan när som helst återkalla delegering. Det kan göras generellt men det kan också göras i ett särskilt ärende.

Socialnämnden är oförhindrad att fatta beslut i alla till sociala utskottets delegerade ärenden som är slutligt utredda eller i övrigt färdigberedda inför ett sammanträde med nämnden.

Om en ärendetyp inte finns med i delegationsordningen innebär det att beslut fattas av nämnden.

Om inte annat anges omfattar delegationen såväl beslut om bifall, beslut om avslag som upphörande av insats.

Delegationen anges med lägsta delegat. När beslut av delegaten inte kan avvaktas har överordnad rätt att fatta beslut i delegats ställe.

Rätt att fatta beslut på delegation innebär inte att delegaten är skyldig att fatta beslut. Om delegaten anser ärendet svårbedömt eller av annan orsak inte vill besluta i ärendet kan ärendet överlämnas till överordnad eller till nämnd för beslut.

Endast en person kan vara beslutsfattare. Beslut, yttranden och andra ärenden enligt delegationsordning ska därför undertecknas endast av delegaten.

Individ och familjeomsorgen

Försörjningsstöd Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
Beslut i ärenden om Försörjningsstöd - Enl norm och riktlinjer - Över norm och riktlinjer - (högre försörjningsstöd)	4 kap 1 § SoL	Socialsekreterare Enhetschef	Pröva alltid enligt 4:1 Om det ej finns skäl att tillstyrka enligt norm och riktlinjer kan man i undantagsfall bevilja enligt 4 kap 2 § SoL
Beslut om bistånd i form av egna medel	4 kap 1 § SoL	Socialsekreterare	
Hyresskulder - Under tre månader - Mer än tre månader	4 kap 1 § SoL Enhetschef Snau		

Övriga skulder - Under 30% av prisbasbelopp - 30% & över av prisbasbelopp	4 kap 1 § SoL	Enhetschef Enhetschef/SNAU	
Med villkor om praktik eller kompetenshöjande åtgärder	4 kap 4 § SoL	Socialsekreterare	
Vägrande av eller nedsättning av fortsatt försörjningsstöd	4 kap 5 § SoL	Socialsekreterare	
Beslut om återkrav av ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL och 4 a kap 1 § SoL	9 kap.1§ och 9 kap 2 § SoL	Socialsekreterare	Beslutet skall innehålla uppgift om den eller de skäl som utgör grund för återbetalning
Beslut att återkräva ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 2 § SoL	9 kap 1,2 §§ SoL	SNAU	Återkrav får endast göras om biståndet getts under villkor om återbetalning
Beslut att föra talan i förvaltningsdomstol om återkrav enligt 9 kap 1,2 §§ SoL	9 kap 3 § SoL	Enhetschef	Enhetschef beslutar om eventuell polisanmälan vid misstanke om bidragsbrott enligt Bidragsbrottslagen
Bistånd i form av bostad med andrahandskontrakt	4 kap 1 § SoL	Verksamhetschef	Se anm. Under punkt 1.1 Genomförandeplan erfordras, koll hemförsäkring
Bistånd i form av jourlägenhet	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	

Bilaga 2

Antagen av Sn 230109

Normbelopp 2023 (basbelopp 52 500 kr). Höjning 8,6 % samtliga poster

Ensamstående	4 620 kr
Makar/sammanboende	7550 kr

Personliga kostnader	Kr/mån	kr/v (4,3)	kr/dag (30)
Ensamstående	3490	812	116
Makar/sammanboende	6300	1465	210
Barn 0 år	2420	563	81
Barn 1-2 år	2700	628	90
Barn 3 år	2410	560	80
Barn 4-6 år	2700	628	90
Barn 7-10 år	3380	786	113
Barn 11-14 år	3890	905	130
Ungd.15-18 år	4390	1021	146
Ungd.19-20 år hemma	4430	1030	148

Gemensamma hushållskostnader	Kr/mån	Kr/v	kr/dag
1 person	1130	263	38
2 personer	1250	291	42
3 personer	1580	367	53
4 personer	1790	416	60
5 personer	2060	479	69
6 personer	2330	542	78
7 personer	2510	584	84

Utöver 7 personers hushåll – lägg till 180 kr/person i hushållet

Vuxen i hushållsgemenskap – räkna personliga kostnader + gemensamma hushållskostnader/antal personer.

Lägre försörjningsstöd	Kr/mån	kr/v	kr/dag
(livsmedel, fritid/lek, hygien, barnförsäkring samt förbrukningsvaror (fv).			
Ensamstående	2865+fv	666+fv	96+fv
Makar/sammanboende	5050+fv	1174+fv	168+fv
Barn 0 år	2050+fv	477+fv	68+fv
Barn 1-2 år	2210+fv	514+fv	74+fv
Barn 3 år	1865+fv	434+fv	62+fv
Barn 4-6 år	2170+fv	505+fv	72+fv
Barn 7-10 år	2710+fv	630+fv	90+fv
Barn 11-14 år	3210+fv	747+fv	107+fv
Ungd. 15-18 år	3650+fv	849+fv	122+fv
Ungd. 19-20 år	3690+fv	858+fv	123+fv

Matpengar samt umgänge med barn	Kr/mån	kr/v	kr/dag	umg./dag
Ensamstående	1990	463	66	
Makar/sammanboende	3245	755	108	
Barn 0 år	855	199	29	68
Barn 1-2 år	980	228	33	74
Barn 3 år	995	231	33	62
Barn 4-6 år	1255	292	42	72
Barn 7-10 år	1320	307	44	90
Barn 11-14 år	1590	370	53	106
Ungd. 15-18 år	1935	450	65	122
Ungd. 19-20 år (studerande)	1965	457	66	123

Vuxna eget ärende – ej sammanboende, men del i hushållsgemenskap:*Personliga kostnader för ensamstående+ del av gemensamma hushållskostnad***2 personers hushåll 3490 + 625 = 4115 kr****3 ” 3490 + 527 = 4017 kr****4 ” 3490+ 448 = 3938 kr****5 ” 3490 + 412 = 3902 kr****6 ” 3490 + 388 = 3878 kr****7 ” 3490 + 356 = 3 846 kr****8 ” 3490 + 180 kr per person för varje ytterligare****person/antal personer i hushållet****Normen specificerad:****Personliga kostnader:****Barn och ungdomar****Vuxna**0 år 1-2 år 3 år 4-6 år 7-10 år 11-14 år 15-18 år 19-20 år Ensam Sambo

Livsmedel	855	980	995	1255	1320	1590	1935	1965	1990	3245
Kläder/skor	370	490	545	530	670	680	740	740	625	1250
Fritid/lek	320	425	470	550	990	1140	1160	1175	555	1090
Hygien	720	650	245	210	230	300	365	365	320	715
Barn/ungd.förs	155	155	155	155	170	180	190	185		
Summa:	2420	2700	2410	2700	3380	3890	4390	4430	3490	6300

Gemensamma hushållskostnader:1 pers 2 pers 3 pers 4 pers 5 pers 6 pers 7 pers

Förbr.varor	165	180	320	360	420	480	510
Dagstidning, Telefon	965	1070	1260	1430	1640	1850	2000

Summa:	1130	1250	1580	1790	2060	2330	2510

SKÄLIG BOENDEKOSTNAD: (höjning 1/1 2023 LIBO 4,4% beslutat i feb 2022)

1 vuxen: 4885 kr

1-2 vuxna el 1 vuxen + 1 barn: 5730 kr

2 vuxna + 1 barn: 6680 kr

1-2 vuxna + 2 barn: 7750 kr

1-2 vuxna + 3 barn: 9275 kr

1-2 vuxna på 4 barn eller fler: 10 500 kr

2023	Summa:	Barnbidrag	Flerbarnstillägg	Uhs 0-7 år	8-14 år	15-gymn.
1 barn	1250 kr	1250	0	1673	1823	2223
2 barn	2650 kr	2500	150	3346	3646	4446
3 barn	4480 kr	3750	730	5019	5469	6669
4 barn	6740 kr	5000	1740	6692	7292	8892
5 barn	9240 kr	6250	2990	8365	9115	11115
6 barn	11740 kr	7500	4240	10038	10938	13338
7 barn och fler		+1250 kr/b	1250 kr			

Schabloner 2023 basbelopp 52 500 kr. (prisbasbelopp/100x%)

Fickpengar	3 %	1575 kr	
Hemutrustning	15%	7875 kr	- socialsekreterare
	30%	15 750 kr	- enhetschef
över	30%		- arbetsutskottet
Flyttkostnad	15%	7875 kr	- socialsekreterare
	30%	15 750 kr	- enhetschef
över	30%		- arbetsutskottet
Spädbarnsutrustning	12%	6300 kr	- socialsekreterare
högst	30%	15 750 kr	- enhetschef
över	30%		- arbetsutskottet
Akut tandvård	15%	7875 kr	- socialsekreterare
	30%	15 750 kr	- enhetschef
Tandvårdskostnad	över 30%		- arbetsutskottet
Glasögonbåge	2%	1050 kr	- socialsekreterare

Bil innehav max ½ Bb	50%	26 250 kr	
Villkor uppfyllda bil	100%	52 500 kr	
Begravningskostnad			
och Gravsten	50 %	26 259 kr	- enhetschef
Över 50 %			- arbetsutskottet

Bilaga 3

BERÄKNING AV FÖRBRUKNINGSAVVIKELSE FÖR EL HOS LIBO PÅ BJÖRKHYTTEVÄGEN

	Antalet kwh som kan godtas/kvartal beroende på antalet personer i hushållet
1 pers	675 kwh
2 pers	900 kwh
3 pers	1050 kwh
4 pers	1275 kwh
5 pers	1425 kwh
6 pers	1612 kwh
7 pers	1725 kwh

BERÄKNING AV FÖRBRUKNINGSAVVIKELSE FÖR VATTEN PÅ LINGONVÄGEN HOS LIBO

Lingonvägen Godtagbar kostnad för vatten/kvartal utöver det som ingår i hyreskostnaden	1 rok	2 rok	3 rok	4 rok
1 pers	105 kr			
2 pers	630 kr	210 kr		
3 pers	1155 kr	735 kr	315 kr	
4 pers	1680 kr	1260 kr	840 kr	420 kr

5 pers	2205 kr	1785 kr	1365 kr	945 kr
6 pers	2730 kr	2310 kr	1890 kr	1470 kr
7 pers	3255 kr	2835 kr	2415 kr	1995 kr
8 pers	3780 kr	3360 kr	2940 kr	2520 kr
9 pers	4305 kr	3885 kr	3465 kr	3045 kr

Ex. 6 pers i 3 rok.

3 pers*140 kr/mån*0,25 % extra vattenförbrukning*3mån=315kr

3 pers*140 kr/mån*1,25 %*3 mån= 1575 kr 1575 kr+315 kr= Tot. 1890 kr/kvartal
kan godtas i extra kostnad för vattenförbrukning

Hushållsel

Beräkning av hushållsel sker genom godtagbara kilowattimmar beroende på antalet medlemmar i hushållet. Detta utifrån att aktuellt elpris beroende på avtal, inte ska påverka den enskildes beslut om bistånd till el. Uppskattad normalförbrukning har framräknats med hjälp av Linde energis klimatrådgivare och justerats med 25 % tillägg för individuell variation.

Ändring	kwh/mån	Godtagbara kwh inkl 25 % pålägg
1 person	190	237.5
2 personer	240	300
3 Personer	290	362
4 personer	340	425
5 personer	390	487
6 personer	440	550
7 personer	490	612
8 personer	540	675

Individ och familj
Inger Österberg
0581-812 17
Inger.Osterberg@lindesberg.se

Socialnämnden (beredande)

Riktlinje för handläggning av försörjningsstöd

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden besluta

- Förvaltningen föreslår nämnden besluta att anta den reviderade riktlinjen för försörjningsstöd.

Ärendebeskrivning

Socialstyrelsen ger varje år ut meddelande om riksnormen.

Riksnormen avgör, tillsammans med skäligena kostnader för vissa andra behov, nivån på försörjningsstödet. Beloppet bestäms av regeringen inför varje nytt kalender år och gäller som miniminivå för de behov som riksnormen skall täcka.

Riktlinjer antagna av socialnämnden ska regelbundet revideras.

Riktlinjen för försörjningsstöd antogs av nämnd 2020-04-16.

Vid genomgång av riktlinjen har ett antal punkter reviderats. Förvaltningen föreslår därför att anta den nya reviderade riktlinjen för försörjningsstöd och att den skall gälla fram till 2025-03-31. Uppstår något som innebär att riktlinjen behöver revideras tidigareläggs kommande revidering.

Ärendet har beretts av enhetschef Johanna Stunz och verksamhetschef för individ & familj.

Konsekvenser

Om kommunen skulle välja ett lägre belopp än riksnormen kommer socialnämnden vid ett överklagande att få fel och betala ut enligt riksnormen.

Mladenka Gustafsson
Förvaltningschef

Inger Österberg
Verksamhetschef

För åtgärd:

Enhetschef Individ Familj

För kännedom:

Verksamhetschef
Förvaltningschef

Bilagor:

Riktlinjer för försörjningsstöd

Filen hittades inte. Den är antingen borttagen eller utcheckad

Personalekonomiskt bokslut 2022

Antal anställda

Anställda – Antal tillsvidareanställda 2022-11-01

Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Barn- och utbildningsförvaltningen	564	211	775
Kommunstyrelseförvaltningen	105	41	146
Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen	43	20	63
Socialförvaltningen	742	125	867
Tillväxtförvaltningen	41	24	65
Totalt kommunen	1 495	421	1 916

Antal anställda

Antal anställda Socialförvaltningen

	Totalt	Kvinnor	Män
Vård och omsorg	564	501	63
Funktionsstöd	224	175	49
Individ och familj	56	47	9
(samt adm, bemanning, e-hälsa o myndighetsenhet)			
Totalt	867	742	125

Personalomsättning

Extern personalomsättning – antal som slutat sin anställning vid kommunen

	2022
Pension	42
Andra orsaker	192
Totalt kommunen	234

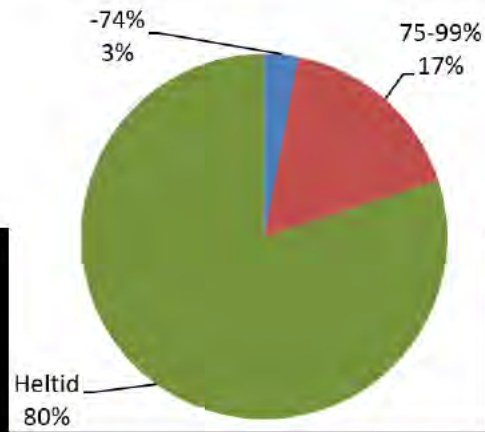
Intern personalomsättning – antal som ändrat sin anställning

	2022
Annan sysselsättningsgrad	19
Byte av arbetsplats	64
Annan yrkesbenämning	21
Totalt kommunen	104

Genomsnittlig sysselsättningsgrad – tillsvidareanställda 2022-11-01 i procent

	2021	2022
Kvinnor	94,8	95,2
Män	97,2	97,7
Totalt	95,3	95,8

Genomsnittlig sysselsättningsgrad och andel heltid

Vård och omsorg: 92,9% (91,3)

Funktionsstöd: 95,9% (95,7)

Vård och omsorg: 63,5% heltid (59,3%)

Funktionsstöd: 75% heltid (71,2%)

Avgångar åldersmässigt 2022

Födelseår	Antal
1954	3
1955	2
1956	3
1957	17
1958	6
1959	9
1960	2
Totalt	42

Åldersintervall personalgrupp 2022-11-01	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60- år	Totalt
Förvaltningschef			0	6	1	7
Chefer		18	27	29	7	81
Handläggare	3	17	8	17	7	52
Administratör	3	11	18	22	15	69
Vård och stöd						
Sjuksköterska	4	6	10	12	15	47
Vård- och stödpersonal med yrkesutbildning	79	118	148	169	88	602
Vårdbiträde, vårdare	35	20	11	9	12	87
Rehabilitering och förebyggande arbete (ex. arbetsterapeut, psykolog)	2	4	9	11	6	32
Socialt och kurativt arbete (ex. socialsekreterare)	6	23	9	22	9	69
Utbildning och förskola						
Lärare, specialpedagog	25	49	103	91	43	311
Förskollärare, lärare fritidshem	3	30	33	56	17	139
Övrigt arbete inom utbildning och förskola	43	43	63	58	21	228
Kultur-, turism och friluftsrarbete	3	12	12	11	5	43
Fysisk samhällsplanerare, miljöinspektör, ingenjör	5	24	8	9	5	51
Tekniker, IT,		3	2	10	4	19
Vaktmästare			2	2	5	9
Kock och måltidspersonal	4	14	19	22	11	70
Totalt kommunen	215	392	482	556	271	1 916

Arbetad tid

Total arbetad tid i förhållande till anställningsform 2022, i procent

	Totalt
Timavlönade	7,7
Tidsbegränsat anställda	11,1
Tillsvidareanställda	81,2
Totalt	100,0

Arbetad tid

total arbetad tid i förhållande till anställningsform, Socialförvaltningen

- Timavlönade 14,4%
- Tidsbegränsat anställda 6,2%
- Tillsvidareanställda 79,4%

Övertid och mertid, utveckling

Motsvarande årsarbetare, Socialförvaltningen

2022: 20,49
2021: 16,68
2020: 19,73
2019: 19,37
2018: 19,33

Sjuktal – nyckeltal

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid

	2018	2019	2020	2021	2022
Kvinnor	5,93	5,95	7,39	7,11	7,69
Män	2,74	3,58	4,99	5,12	5,67
Totalt	5,20	5,40	6,84	6,65	7,22

Sjukfrånvaro kvinnor per åldersgrupp, i procent av ordinarie arbetstid

	2018	2019	2020	2021	2022
29 år och yngre	6,36	5,10	6,40	7,60	6,19
30-49 år	5,63	5,31	7,05	6,30	7,59
50 år och äldre	6,09	6,79	7,86	7,75	8,30
Totalt	5,93	5,95	7,39	7,11	7,69

Sjukfrånvaro män per åldersgrupp, i procent av ordinarie arbetstid

	2018	2019	2020	2021	2022
29 år och yngre	2,89	3,06	4,71	4,25	5,27
30-49 år	2,16	3,41	3,75	5,21	5,27
50 år och äldre	3,37	4,08	5,70	5,58	6,37
Totalt	2,74	3,58	4,99	5,12	5,67

Sjukfrånvaro per förvaltning, i procent av ordinarie arbetstid

	Kvinnor	Män	Totalt
Barn- och utbildningsförvaltningen	6,17	5,48	5,98
Kommunstyrelseförvaltningen	7,24	5,42	6,77
Samhällsbyggnadsförv Bergslagen	8,81	6,16	7,94
Socialförvaltningen	9,02	6,22	8,57
Tillväxtförvaltningen	6,52	4,86	5,83
Totalt	7,69	5,67	7,22

Sjukfrånvaro

Total sjukfrånvaro i procent av arbetad tid

VoO: 9,75% (9,04%)

Fs: 6,86% (5,95%)

IF: 5,47% (3,56%)

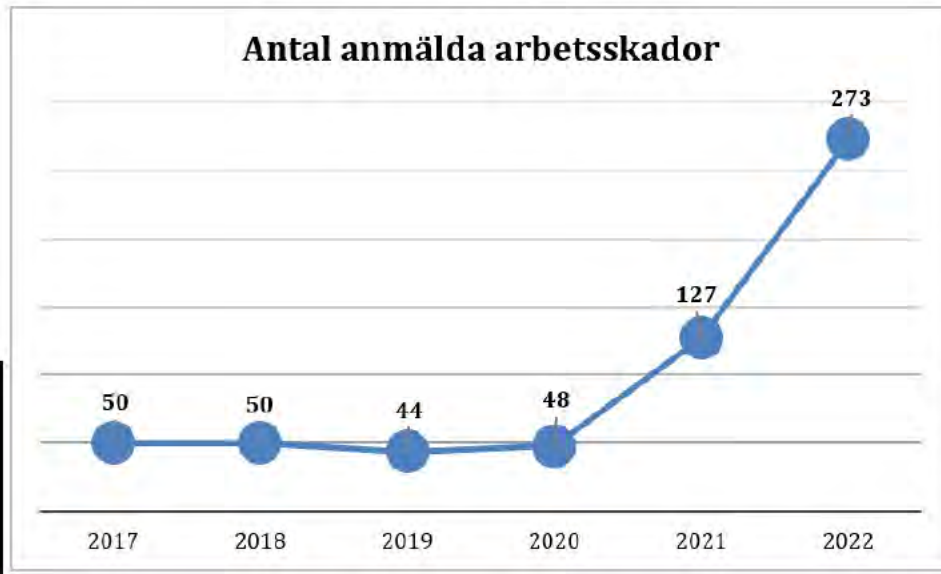
Förv: 8,57% Kommun: 7,22%

Andel sjukfrånvaro överstigande 60 dagar

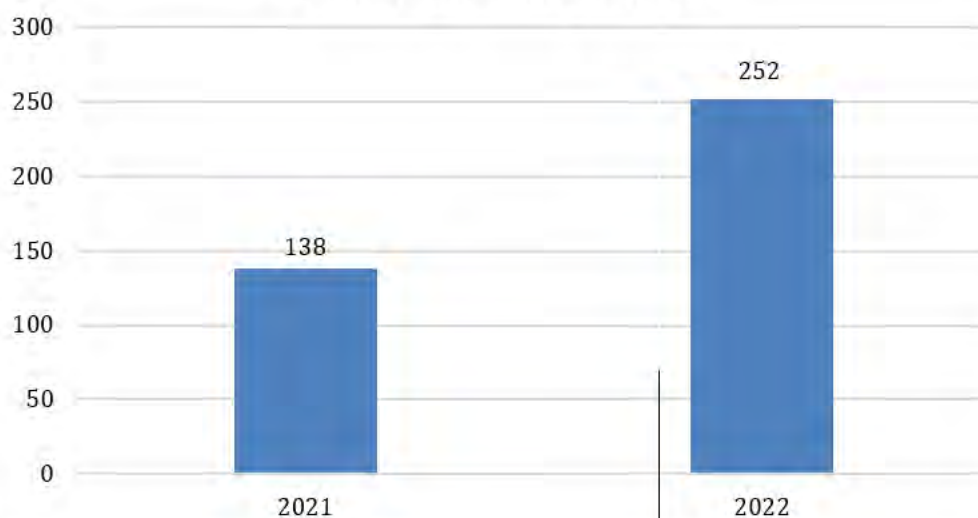
VoO: 19,71% (19,71%)

Arbets-skador och tillbud

Antal anmälda tillbud

Information om Lex Sarah

Lex Sarah - historik

- **Lex Sarah** är det vardagliga namnet på 14 kap. 3 § i socialtjänstlagen, som föreskriver att var och en som är verksam inom omsorger om äldre människor eller människor med funktionsnedsättning ska vaka över att dessa får god omvårdnad och lever under trygga förhållanden. Lagen innebär att personalen måste anmäla missförhållanden.
- Namnet Lex Sarah kommer av undersköterskan Sarah Wagnert, som arbetade vid vårdhemmet Polhemsgården i Solna. Det hade under många månader funnits brist på personal samt rutiner på det nyöppnade vårdhemmet vilket föranledde vanvård av de äldre. I oktober 1997 uttalade sig den då 23-åriga undersköterskan i Rapport om att det förekom vanvård på hemmet, efter att Rapport hade gjort ett oanmält besök. Detta ledde till stor uppmärksamhet i massmedia och föranledde att bestämmelsen inrättades.

Exempel på andra lagar:

- Lex Maria
- Lex Maja
- Lex Bobby
- Lex Lilla hjärtat

LINDESBERGS
KOMMUN

Vad är Lex Sarah?

De bestämmelser som i LSS och SoL reglerar skyldighet att rapportera missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden.

Innefattar också:

- en skyldighet utreda, dokumentera och rätta till/arbota bort missförhållandet eller den påtagliga risken för ett missförhållande.
- att anmäla det till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) när ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande är allvarlig.

Syftet med Lex Sarah

- Lex Sarah är en del i det systematiska förbättringsarbetet (kvalitetsledningssystemet/SOSFS 2011:9).
- Syftet är:
 - att utveckla kvaliteten i verksamheten, komma till rätta med brister och förhindra att missförhållanden uppstår, eller inträffar igen.
 - att bidra till att den enskilde får stöd av god kvalitet och skyddas från missförhållanden

Vad menas med rapporteringsskyldighet?

- En anställd ska genast rapportera om hen uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande i den egna verksamheten. Det kan röra en eller flera enskilda som får insatser inom verksamheten eller kan komma ifråga för insatser. Rapporten lämnas till den som bedriver verksamheten (enhetschefen).
- Skyldigheten att rapportera missförhållanden och risker för missförhållanden gäller för den som är:
 - anställd,
 - uppdragstagare,
 - praktikant eller motsvarande under utbildning,
 - deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program
- Enhetschef ansvarar för att ge information om rapporteringsskyldigheten till all personal. Informationen ska återkomma två gånger per år.
- En rapporteringsskyldighet kan även ses som en rapporteringsrättighet!

Vad är ett missförhållande?

- Enligt föreskriften: Ett missförhållande avser såväl utförda handlingar som handlingar som någon har underlåtit att utföra och som innebär ett hot mot- eller har medfört **konsekvenser för enskildas liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa.**
- Dvs. när en händelse har medfört **negativa konsekvenser** för den enskilde, p.g.a. att någon har utfört- eller låtit bli att utföra en handling.
- **Förutsättningar för att rapporteringskyldigheten ska inträda:**
- Berör missförhållandet någon som får eller kan komma ifråga för insatser inom den egna verksamheten?
- Har någon utfört handlingar eller genom försummelse eller av annat skäl underlåtit att utföra handlingar?
- Har händelsen haft konsekvens eller riskerat att få konsekvens för den enskilde?

Exempel på missförhållanden

- Fysiska övergrepp
- Sexuella övergrepp
- Psykiska övergrepp
- Brister i bemötande
- Brister i rättssäkerhet vid handläggning och genomförande
- Brister i utförande av insatser (*insatser som utförts felaktigt eller delvis eller inte alls*)
- Brister i fysisk miljö, utrustning och teknik
- Ekonomiska övergrepp

Vad omfattar Lex Sarah?

- Lex Sarah omfattar alla verksamheter inom Socialförvaltningen.
- Den gäller hela vägen från handläggning till utförande.
- Lex Sarah omfattar *inte* brister i hälso- och sjukvård. Allvarliga brister i hälso- och sjukvård hanteras enligt lex Maria.

Vad är en avvikelser?

En avvikelser är brister i kvaliteten. *När det inte blev som det var tänkt.*

Exempelvis:

Avsteg från lagar och föreskrifter, innehåll i beslut eller genomförandeplan

t.ex. avsaknad av delaktighet, utebliven dusch eller en rutin som glöms bort att följas

Avsteg från värdegrund

t.ex. avsaknad av ett respektfullt bemötande, avsaknad av genomförandeplan eller utsedd fadder

Avsteg från den enskildes uppfattning och upplevelse om god kvalitet (*utifrån klagomål och synpunkter*)

Vad händer när man rapporterat?

1. Rapport inkommer.
2. Chef skriver under anmälan och ansvarar för omedelbara åtgärder.
3. Chefen skickar in rapporteringen till socialförvaltningen för registrering.
4. Rapporten kommer utvecklingsstrateg/verksamhetschef/förvaltningschef tillhanda för en första bedömning (två av dessa personer gör en första bedömning).
5. Förvaltningschef beslutar om händelsen är ett allvarligt missförhållande. Om så är fallet skickas en anmälan till IVO.
6. En utredning genomförs av utvecklingsstrateger.
7. Verksamhetschef och enhetschef får en genomgång av utredningen, enhetschef informerar arbetsgrupp.
8. Uppföljning av genomförda åtgärder sker utifrån åtgärdsplan.
9. Utlåtande från IVO (vid anmälan dit).
10. Verksamheten har genomfört ett förbättringsarbete för att undvika att en liknade händelse uppstår igen.

Verksamheten har blivit bättre och kvaliteten har höjts.

Systemperspektiv - individperspektiv

- Man anmäler inte – man rapporterar.
- Man rapporterar aldrig en person, man rapporterar en händelse.
- Utredningen ska ha ett systemperspektiv och *inte* fokusera på vem som har gjort fel. Det handlar inte om att peka ut syndabockar, utan om att hitta brister i verksamheten som gjort att ett missförhållande uppstått.
- Målet är att hitta systemfelen för att förhindra att liknande missförhållanden inträffar igen.

Åtgärda

- Här ses över vilka brister som man funnit, är det bemötande som brustit, eller är det rutiner eller lagar som inte följts?

Handlingsplaner upprättas.

Rättsliga åtgärder vid sidan av lex Sarah

- Arbetsrättsliga åtgärder – t.ex. vid arbetsmiljömässiga brister
- Polisanmälan – vid brottsliga handlingar
- Skadestånd - vid brottsliga handlingar

Glöm inte...

- Glöm inte bort din sekretess!
Vissa lex Sarah rapporteringar kan väcka stor nyfikenhet och du kan få frågor både från vänner och eventuellt media.
- Vet du hur du ska förhålla dig och vad du får säga och inte?

Instagram

Twitter

Vänner och bekanta

Snapchat

facebook

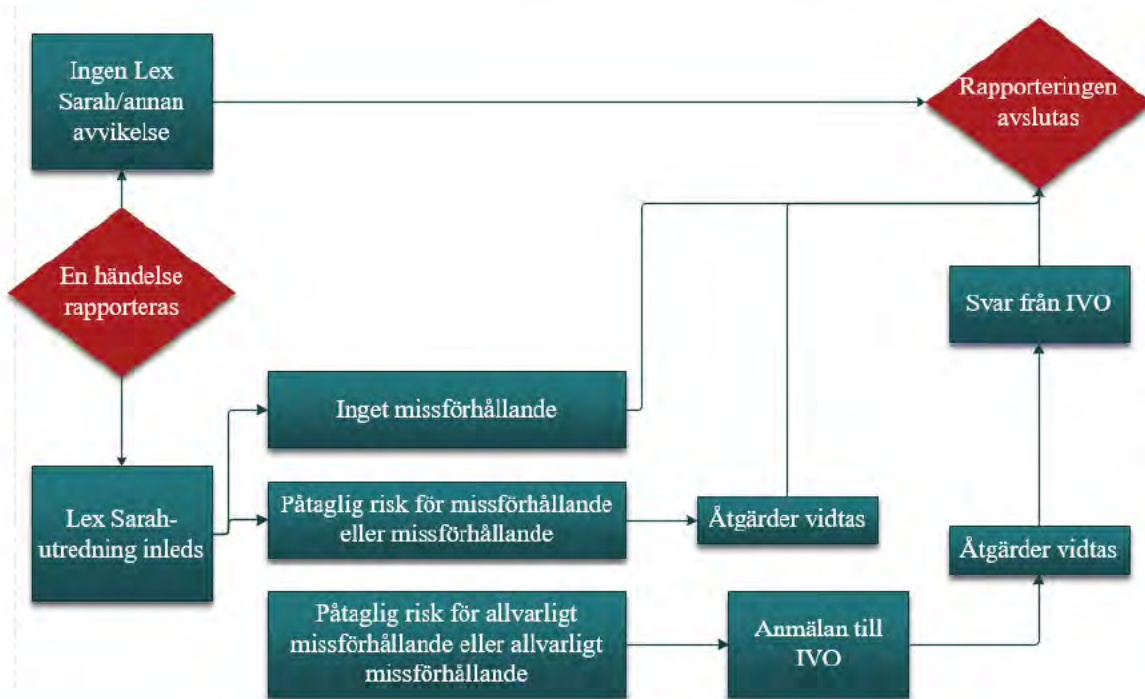
Verikes Allehanda

Tv4

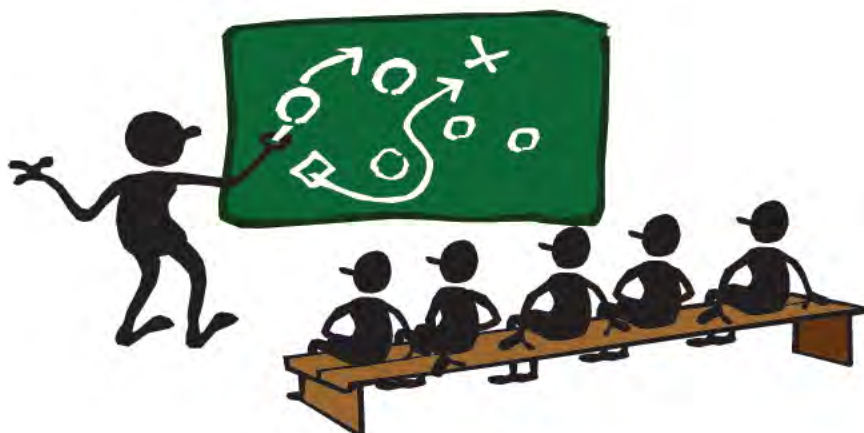
LINDEBERGS
KOMMUN

Från rapport till beslut

Lärande organisation

- vi lär och utvecklas av våra misstag

2023-04-19

SN 2023/56

Individ och familj
Inger Österberg
0581-812 17
Inger.Osterberg@lindesberg.se

Socialnämnden (beredande)

Avtalssamverkan gällande familjerätt med Nora kommun

Förslag till beslut

Socialförvaltningen föreslår socialnämnden att fatta ett inriktningsbeslut att erbjuda familjerättsverksamhet till Nora Kommun genom avtalssamverkan enligt 9 kap. 37 kommunallagen.

Ärendebeskrivning

Ärendet om gemensam familjerätt har lyfts av socialchefer i norr kommunerna i länet. Anledningen är att mindre kommuner har svårt att klara uppdraget främst med tanke på kompetenskravet. I nuläget så är även kompetensbristen gällande alla socialsekreterare stor och många socialtjänster saknar både medarbetare och kompetens inom flera områden. Inom området familjerätt så är förutsättningen för uppdraget att erfarenhet finns.

Socialförvaltningen föreslår nedanstående paket som är framtagen utifrån behov och önskemål från Nora Kommun.

- Daglig telefonrådgivning
- Faderskaps- och föräldraskapsutredningar
- Utredningar om medgivande för internationell adoption
- Adoptionsyttranden till domstol
- Uppföljning efter genomförd adoption
- Informationssamtal
- Avtal kring vårdnad boende och umgänge
- Snabbupplysningar
- Vårdnads- boende- och umgängesutredningar
- Namnären
- Passären
- Samarbetssamtal

Avtalssamverkan

Avtalssamverkan kommer ske mellan Lindesbergs Kommun och Nora kommun med stöd av 9 kap 37 §KL.

Avtalssamverkan innebär inte någon förändring av huvudmannskapet för de uppgifter som avtalet omfattar. I praktiken innebär detta att den nämnd hos uppdragsgivaren som är ansvarig för de uppgifter som samverkan rör, är fortsatt

ansvarig för att verksamheten bedrivs enligt lag och fullmäktiges riktlinjer och ansvarar gentemot fullmäktige för brister i den verksamhet som samverkan avser, 6 kap. 6 § KL.

Vid avtalssamverkan är det som huvudregel möjligt att delegera beslutanderätt till anställd i den utförande kommunen s.k. extern delegering. Detta framgår av 9 kap. 37 § andra stycket KL. Det är den överlåtande kommunen som får ta ställning till om ärenden ska kunna delegeras till anställda och om förvaltningschefen i den mottagande kommunen ska kunna vidaredelegera beslutanderätten.

Reglerna för verksamhetsövergång finns i 6 b § LAS och 28 § MBL och bygger på EU-direktivet om skydd för arbetstagares rättigheter vid överlåtelse av företag, verksamheter eller delar av företag eller verksamheter (2001/23/EG). För att kunna avgöra om reglerna är tillämpliga måste man först ta ställning till om det är fråga om en verksamhetsövergång i lagens mening. EU-domstolen har i sin praxis uppställt kriterier för bedömningen av verksamhetsövergång:

- Arten av företag eller verksamhet
- Om företagets materiella tillgångar såsom byggnader, inventarier, bilar och arbetsredskap övertagits
- Värdet av överlåtna immateriella tillgångar, det vill säga patent, goodwill, varumärken, vid överlåtelsepunkten
- Om majoriteten av de anställda övertagits eller inte
- Om kunderna tagits över eller inte
- Graden av likhet mellan verksamheten före och efter överlåtelsen
- I förekommande fall den tidsperiod som verksamheten legat nere.

Bedömningen att det inte rör sig om en verksamhetsövergång, eftersom det kommer vara Lindesberg kommun som utför vissa arbetsuppgifter på uppdrag av en annan kommun. Lindesberg kommun kommer inte att överta ansvaret för verksamheten utan endast utföra arbetsuppgifter åt de andra kommunerna.

Uppgiftsöverlämnande inom ramen för avtalssamverkan sker normalt mot någon form av motprestation. Utgångspunkten för bestämmandet av ersättning bör ske enligt självkostnadsprincipen. Självkostnadsprincipen innebär att kommuner inte får ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller, enligt 2 kap. 6 § KL.

Konsekvenser

Kostnader vid en utökning av familjerättsverksamheten beräknas uppgå till totalt ca 890000 kr. Utökningen av kostnader skall täckas genom intäkter från Nora kommun. Kostnaden är inkluderar personalkostnader och OH kostnader.

Kortfattade rättsliga utgångspunkter gällande avtalssamverkan enligt 9 kap § 37 KL. som är framtagna i samband med tidigare förslag om att ingå i avtalssamverkan med Örebro kommun.

En juridisk konsekvens är att ett avtal behöver skrivas mellan Lindesbergs kommun och Nora kommun. I övrigt finns ett kortfattat rättsligt underlag med som bilaga som Örebro kommun tagit fram under förgående år -22 när Lindesberg fick möjligheten att gå in i en länsövergripande familjerätt. Dessa rättsliga utgångspunkter behöver man beakta vid avtalsskrivning

Mladenka Gustavsson
Förvaltningschef

Inger Österberg
Verksamhetschef

För åtgärd:

Enhetschef Familjeneheten.

För kännedom:

Förvaltningschef
Verksamhetschef Individ och familj

Bilagor:

Kortfattade rättsliga grunder

Kortfattade rättsliga utgångspunkter gällande avtalssamverkan enligt 9 kap. 37 § kommunallagen gällande familjerätt

Nedan följer förhållanden som ska beaktas vid avtalssamverkan. Redogörelsen är inte uttömmande utan måste bearbetas vidare utifrån hur den aktuella avtalssamverkan ska utformas och vad den ska innehålla.

1. Upphandling

Avtalssamverkan inom nu aktuellt område omfattas inte av krav på upphandling enligt LOU då uppgifterna innefattar myndighetsutövning eller har nära samband med myndighetsutövning. Uppgifterna kan inte utan särskilt lagstöd lämnas över till t.ex. bolag, föreningar eller enskilda. Avtalssamverkan som sker med stöd av 9 kap. 37 § KL kan inte omfatta kommunala bolag, privata aktörer eller staten.

2. Grundläggande förutsättningar

Avtalssamverkan innebär inte någon förändring av huvudmannskapet för de uppgifter som avtalet omfattar. Om Lindesbergs kommun (uppdragstagaren) åtar sig att utföra en uppgift för någon annan kommun (uppdragsgivaren) övertar Lindesbergs kommun alltså inte det övergripande ansvaret för uppgiften. I praktiken innebär detta att den nämnd hos uppdragsgivaren som är ansvarig för de uppgifter som samverkan rör, är fortsatt ansvarig för att verksamheten bedrivs enligt lag och fullmäktiges riktlinjer och ansvarar gentemot fullmäktige för brister i den verksamhet som samverkan avser, 6 kap. 6 § KL.

Nämnden har också kvar ansvaret för den interna kontrollen och revisionsansvaret för de uppgifter som samverkan avser och måste vara beredd att vidta åtgärder om brister i verksamheten upptäcks. När en överenskommelse om avtalssamverkan ska ingås, ska de samverkande parterna ta ställning till hur verksamheten ska kunna följas upp hos båda parter. Både ansvariga nämnders ansvar och kommunstyrelsens uppsiktsplikt måste beaktas.

3. Identifiera uppgiften

För att tydliggöra att verksamhetsansvaret inte överlåts är det viktigt att reglera vilken eller vilka uppgifter som omfattas av avtalssamverkan och att det tydligt framgår i avtalet vad som ingår i uppgiften och vilket ansvar och vilka befogenheter som ingår i avtalssamverkan.

4. Extern delegering

Vid avtalssamverkan är det som huvudregel möjligt att delegera beslutanderätt till anställd i den utförande kommunen s.k. extern delegering. Detta framgår av 9 kap. 37 § andra stycket KL. Det är den överlåtande kommunen som får ta ställning till om ärenden ska kunna delegeras till anställda och om förvaltningschefen i den mottagande kommunen ska kunna vidaredelegera beslutanderätten. Beslutanderätt som inte kan delegeras till anställda i den egna kommunen kan inte delegeras till anställda i den andra kommunen (beslut förenade med delegationsförbud). Beslut som med stöd av delegation fattats av en anställd i annan kommun ska anmälas på samma sätt som om beslutet hade fattats av en anställd i den egna kommunen. Delegationsbeslut fattas i uppdragsgivarens namn och för uppdragsgivarens räkning. Avtalssamverkan innebär alltså inte att beslutanderätt överförs från uppdragsgivaren till uppdragstagaren. Vid extern delegering överklagas beslut på samma sätt och av samma krets som de beslut som fattas av anställda i den delegerande kommunen. Den delegerande kommunen behåller också ansvaret gentemot tillsynsmyndigheter och enskilda för fel och brister i handläggning och beslutsfattande. Även om frågan om delegering kan regleras i tilläggsavtal är det en fördel om frågan behandlas i överenskommelsen om avtalssamverkan, eftersom det kan vara en nödvändig förutsättning för samarbetet.

5. Hantering av handlingar vid avtalssamverkan

Handlingar kommer i enlighet med TF att kunna anses inkomna hos uppdragsgivaren även om de ges in till en anställd i den andra kommunen då handlingarna kommit ”behörig befattningshavare tillhanda” enligt 2:9 TF. Hur handlingar ska hanteras, arkiveras och gallras måste parterna reglera i avtalet. Frågan är beroende av hur samverkan utformas, om anställda hos uppdragstagaren arbetar direkt i uppdragsgivarens system och diarium, eller om handlingar inkommer till uppdragstagaren och ska anses som inkomna till uppdragstagaren.

6. Personuppgiftsbehandling

Även dataskyddslagstiftningen måste tas i beaktande vid avtalssamverkan. Avtalssamverkan för det aktuella ändamålet innebär att uppdragstagaren och anställda hos uppdragstagaren kommer att hantera personuppgifter som rör ärenden hos uppdragsgivaren. En central fråga när det gäller personuppgifter är vem som bär det juridiska ansvaret för behandlingen av uppgifterna. Personuppgiftsansvarig är den som behandlar personuppgifter i sin verksamhet, dvs. den

myndighet som är ansvarig för exempelvis handläggning enligt en viss lagstiftning. Personuppgiftsansvaret kan bäras av en part ensam eller av flera parter gemensamt.

7. Sekretess

Det föreligger inte några rättsliga hinder att lämna ut sekretesskyddade handlingar inom ramen för avtalsamverkan inom det aktuella området då OSL innehåller en sekretessbrytande grund i 10 kap. 2 § som möjliggör sådant utlämnande.

8. Arbetsrättsliga frågor

Avtalsamverkan innebär att uppdragstagaren organiserar sin verksamhet så att anställd personal, för sin arbetsgivares räkning, också arbetar hos eller för uppdragsgivaren. Det innebär sannolikt förhandlingsskyldighet inför beslut. När det gäller anställningsvillkor för berörd personal som ska arbeta även hos uppdragsgivaren kan frågor om resor, logi, traktamente eller liknande frågor behöva hanteras. I första hand är detta förstås en intern fråga hos uppdragstagaren, men det är angeläget att bägge parter är införstådda med de här frågorna, som också kan påverka den ersättning som ska utges för samverkan.

Från uppdragsgivarens utgångspunkt kan avtalsamverkan innebära att det är fråga om en verksamhetsövergång enligt 6b § LAS. Med verksamhetsövergång menas att en verksamhet eller en del av verksamhet behåller sin identitet, men övergår till och utförs av en annan juridisk eller fysisk person än tidigare. En samlad bedömning av hurvida en verksamhetsövergång är aktuell behöver göras redan innan verksamhetsövergången sker. Om fråga är om en verksamhetsövergång övergår de anställningsavtal och anställningsförhållanden som gäller vid tidpunkten för övergången automatiskt till förvärvaren.

9. Ersättning

Uppgiftsöverlämnande inom ramen för avtalsamverkan sker normalt mot någon form av motprestation. Utgångspunkten för bestämmandet av ersättning bör ske enligt självkostnadsprincipen. Självkostnadsprincipen innebär att kommuner inte får ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.

Vid ev behov av förstärkning av personalresurser alternativt att konsultativa tjänster krävs för att fullfölja uppdraget kommer motsvarande kostnad fördelas mellan parterna.

Skriv under med din signatur

[Ditt namn]

[Din titel]

Från: Mladenka Gustafsson
Skickat: den 3 maj 2023 13:55
Till: Socialförvaltningen
Ämne: VB: Programhandling nytt VoO boende mm i Lindesberg
Bifogade filer: Programhandling 230501.pdf; Planritning Översikt Stadsskogen A1 1.250.pdf

Kategorier: Registreras

För diarieföring,

Med vänlig hälsning

Madde Gustavsson
Förvaltningschef
TEL 0581-816 26

Lindesbergs kommun, 711 80 Lindesberg
BESÖK Stentäppsgatan 5
TEL VX 0581-810 00

Från: Maria Fossen <maria.fossen@libo.se>
Skickat: den 3 maj 2023 13:51
Till: Sara Lans <sara.lans@lindesberg.se>; Susanne Jansson <susanne.jansson@lindesberg.se>; Lena Ringvall <lena.ringvall@lindesberg.se>; Maria Ekström <maria.ekstrom@lindesberg.se>; Irene Skoglöf <irene.skoglof@lindesberg.se>; Petra Hellén <petra.hellen@lindesberg.se>; ann-karin.karlsson@lindesberg.se; Sara Ingenäs <sara.ingenas@lindesberg.se>; Eva Heikkilä <eva.heikkila@lindesberg.se>; Boel Persson <boel.persson@lindesberg.se>; Anette Inglass <anette.inglass@lindesberg.se>; Ethel Andersson <ethel.andersson@lindesberg.se>; Gunilla Hedblad <gunilla.hedblad@lindesberg.se>; Anneli Wase <anneli.wase@lindesberg.se>; Patrik Borup <patrik.borup@lindesberg.se>; Ann-Louise Auer <ann-louise.auer@lindesberg.se>; Ulla Bergström <ulla.bergstrom@sbbergslagen.se>; Michaela Eriksson <michaela.eriksson@lindesberg.se>; Anna Hedman <anna.hedman@lindesberg.se>; Carl-Johan Ernten <carl-johan.ernsten@lindesberg.se>; Petra Holm <petra.holm@lindesberg.se>; Kristoffer Hedblad <Kristoffer.Hedblad@libo.se>; Tomas Klockars <tomas.klockars@lindesberg.se>; Tom Persson <tom.persson@lindesberg.se>; Bengt Storbacka <bengt.storbacka@lindesberg.se>; Jari Mehtäläinen <jari.mehtalainen@lindesberg.se>; Mladenka Gustafsson <mladenka.gustafsson@lindesberg.se>; Peter Björklund <peter.bjorklund@lindesberg.se>; Jessica Öhlund <jessica.ohlund@lindesberg.se>; Inger Österberg <inger.osterberg@lindesberg.se>; Karin Ingvarsson <karin.ingvarsson1@lindesberg.se>; Henrik Arenvang <henrik.arenvang@lindesberg.se>; Jonas Bernström <jonas.bernstrom@lindesberg.se>; Linn Tallberg <linn.tallberg@lindesberg.se>
Ämne: Programhandling nytt VoO boende mm i Lindesberg

Hej Alla

Här kommer den slutliga Programhandlingen daterad 2023-05-01 samt en planritning över hela det nya boendet.

Dyker det upp frågor eller funderingar så tveka inte att höra av dig/er till mig ☺

Med vänlig hälsning

MARIA FOSSEN

Fastighetsutvecklare

Tel 0581-870 23, 070-513 30 69

maria.fossen@libo.se

Framtidens lokaler redan idag

Fastigheter i Linde AB
Box 76, Kristinavägen 20 B
711 22 Lindesberg

Hem för alla. Hela livet.

Lindesbergsbostäder AB
Box 2, Kristinavägen 20 B
711 21 Lindesberg

Växel: 0581-870 00

libo@libo.se

www.libo.se

OMBYGGNATION AV STADSSKOGSSKOLAN

VÅRD- OCH OMSORGSBOENDE, KORTTIDSBOENDE

Säbo, korttidsboende för äldre samt korttidsboende för barn och unga

LINDESBERG

2023-05-01

ARBETSGRUPP

Irene Skoglöf
 Petra Hellen
 Anna-Karin Karlsson
 Eva Heikkilä
 Boel Persson
 Anette Inglass
 Ethe Andersson
 Gunilla Hedblad
 Anneli Wase
 Patrik Borup
 Louise Auer
 Micaela Eriksson
 Anna Hedman
 Kristoffer Hedblad
 Petra Holm
 Susanne Jansson
 Sara Ingenäs
 Lena Ringvall
 Maria Ekström

Arbets terapeut
 Sjuksköterska Agården
 Sjuksköterska Grönboda
 Enhetschef Källgården
 Enhetschef korttidsboende
 Personal Korttidsboende
 Enhetschef daglig verksamhet
 Medicinskt ansvarig sjuksköterska
 Medicinskt ansvarig rehabilitering
 Valfärdsteknik/Krisberedskap
 Måltid
 Lokalvård
 Fackligt ombud
 Förvaltare FALAB/LIBO
 Sjuksköterska Resursgruppen
 Boendepersonal Källgården
 Boendechef Grönboda
 Boendepersonal Grönboda
 Boendepersonal Ekgården

Sara Lans
 Ulla Bergström
 Carl-Johan Ersten

Maria Fossen
 Daniel Axelsson
 Sebastian Fors
 Malin Bengtsson Dunäs
 Jenny Secund

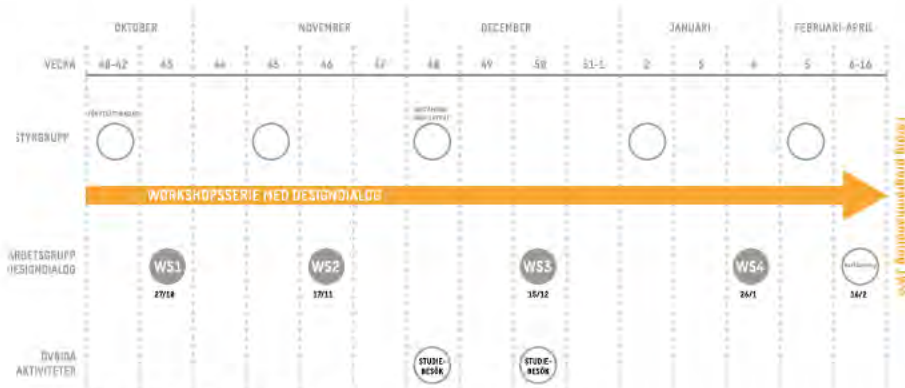
Boendepersonal Agården
 Lokalvård
 Fackligt ombud

Fastighetsutvecklare FALAB/LIBO
 Processexpert SWECO
 Arkitekt SWECO
 Arkitekt SWECO
 Landskapsarkitekt SWECO

STYRGRUPP

Bengt Storbacka
 Tomas Klockars
 Jonas Kleber
 Tom Persson
 Pär-Ove Lindqvist
 Mathz Erixon
 Jari Mehtäläinen
 Madde Gustavsson
 Peter Björklund
 Jessica Öhlund
 Inger Österberg
 Sara Andersson
 Linn Tallberg
 Karin Ingvarsson
 Henrik Årenvang
 Jonas Bernström
 Maria Fossen

Kommunstyrelsens ordförande (-2023)/
 Oppositionsråd (2023-)
 Kommunstyrelsens ordförande (2023-)
 Vice ordförande (-2023)
 Vice ordförande (2023-)
 Oppositionsråd (-2023)
 Socialnämndens ordförande (-2023)
 Socialnämndens ordförande (2023-)
 Socialchef
 Strateg
 Verksamhetschef V o O
 Verksamhetschef funktionsstöd
 Ekonom
 Ekonom
 HR
 Kommundirektör
 Styrelseordförande FALAB/LIBO
 Fastighetsutvecklare FALAB/LIBO

TIDPLAN FÖR DESIGNDIALOGPROCESSEN
 OKTOBER 2022 - APRIL 2023

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Processen - Bakgrund och Designdialog	sida 1-7
Förslaget	sida 8-17
Planritning, översikt	sida 9
Gemensamma funktioner	sida 10
Vård- och omsorgsboende (SÄBO)	sida 11-12
Korttidsboende Äldre	sida 13-14
Korttidsboende Barn och unga	sida 15
Storkök	sida 16
Ytsammanställning	sida 17
Situationsplan	sida 18
Utemiljö	sida 19-21
Principsektion	sida 22

PROCESSEN

DESIGNDIALOG OCH WORKSHOP

BAKGRUND

Sedan den nya Lindbackaskolan blev färdig 2021 står den före detta högstadieskolan vid Stadsskogen i Lindesberg tom. FALAB har gjort en översiktlig teknisk statusbesiktning av byggnaden och kommit fram till att den har potential att bilda grunden för ändrad användning.

Efter ett politiskt beslut i början av 2022 är inriktningen att bygga om lokalerna till vård- och omsorgsboende (SÄBO) och korttidsboende med totalt 60 platser, korttidsboende för unga, sju platser, samt två stycken skolabolägenheter. I samband med att man får fler platser inom särskilt boende genomförs även en större satsning inom hela kommunen på just äldreomsorgen enligt beslutet.

En ny detaljplan är upprättad och vann lagakraft sommaren 2022, vilket innebär en ändrad användning av byggnaden från skola till bostäder, kontor, restaurang och arkiv. I byggnaden finns även skyddsrum som ska vara kvar.

Delar av tomten har tidigare använts som skjutbana och marken har uppmätt stora blyhalter. En sanering av delar av tomten är nödvändig i samband med byggprojektet, vilket får konsekvenser på befintlig grönstruktur.

DESIGNDIALOG

Denna programhandling har arbetats fram med enligt Designdialogen som arbetsmetod. Designdialogen är en designdriven metodik och designverktyg som utvecklats av Sweco Architects tillsammans med Chalmers tekniska högskola. Arbetssättet är strukturerat och består av ett antal workshops där deltagarna tillsammans utvecklar idéer som sedan sammanställs av arkitekt och används som underlag i utvecklingen av projektet.

Syftet med Designdialogen är att skapa förståelse för de olika aktörernas/deltagarnas förutsättningar och tankar, ge möjlighet för verksamheter att vara med och påverka i ett tidigt skede samt skapa engagemang och samsyn i projektet.

Resultatet av processen blir en programhandling för ett vård-, omsorg- och korttidsboende i Lindesberg. Programhandlingen utgår från de slutsatser som dras av processen med tillhörande workshops och protokoll och bildar grund för kommande byggprojektering och referensgruppsarbete.

WORKSHOP

Fyra olika workshops har genomförts inför arbetet med programhandlingen. En arbetsgrupp bestående av personer från olika verksamheter har deltagit. Utöver detta har en styrgrupp tillsatts. Styrgruppen har gett förutsättningar och ramar till arbetsgruppen i Designdialogen.

Workshop 1 handlade om att utvärdera dagens verksamheter och fundera kring en målbild och vision för den nya.

Workshop 2 handlade om att ta med sig visionen och möjligheterna som identifierades i workshop 1 och arbeta med funktioner och flöden i en blocklayout.

Workshop 3 handlade om att utvärdera tre olika planlösningar och dess utemiljö skapade av arkitekterna utifrån de blocklayouter som deltagarna arbetade fram på workshop 2.

Workshop 4 handlade om att, med utgångspunkt i tidigare workshops, diskutera och utvärdera den framtagna planlösningen och utemiljön.

Efter varje workshop sammanfattade Sweco resultatet i ett bildprotokoll som delats med projektgruppen. Bildprotokollen beskriver processen och diskussionerna som lett fram till resultatet och finns att tillgå vid intresse.

Mål &
vision

Funktioner
& samband

Utvärdering
Planlösning

Program-
handling

UTDRAG FRÅN ARBETSGRUPPENS GRUPPARBETE

Mål & Vision

Styrgruppen och arbetsgruppen inledde processen med att formulera mål och visioner för de framtida verksamheterna.

STYRGRUPPENS LEDORD

- En flexibel och framåtblickande verksamhet som möter framtidens behov via lokaler, organisation och stödjande teknik i en byggnad som håller över tid.
- En inbjudande, varm och hemlik miljö med generösa mötesplatser och aktivitetsytor – här känner man sig välkommen som både boende och anhörig.
- En tillåtande trygg och njutbar utemiljö där man kan gå bort sig men hitta hem, gärna med aktiviteter att ta del av eller blicka ut över.
- En kostnadseffektiv och överblickbar verksamhet där resurser och ytor optimeras och där personal står i ko för att få jobba för att de trivs.
- Byggnaden skapar möjligheter för olika boendeformer och social gemenskap där olika åldrar möts.

Behålla hemma-känslan
 Flexibla ytor som kan anpassas efter behov
 Gärna behålla idrotshallen
 Tänka på livets slutskede och att miljön ska fungera
 Hur och var ska måltiderna intas?
 Kök på plats, tillhörande restaurang att gå till?

Fortsätta vara nyfikna
 Det är viktigt att skratta tillsammans
 Framtidsro, både bland boende och personal
 Ramar, lagar och kostnader måste med
 Välkomnande och omfamnande
 Ta tillvara på varandras kompetenser

Ett gemensamt café, gemenskap över gränserna
 Miljötank i stort och smått
 Livet pågår dygnet runt
 Grönska, trygghet, gemenskap
 Tillgång till trädgård och utemiljö
 Utrymme för lugn och ro på varje avdelning
 Bra samarbete med den lokala vården
 Träningsrum och promenader i bra utemiljö

Fastna inte i det gamla, se framåt
 På en bra arbetsplats tankar man energi
 Vi skapar förutsättningarna för att de boende ska trivas
 De som flyttar in ska landa mjukt
 Hemtrevligt
 Du ska kunna fortsätta göra det du alltid gjort
 Möjlighet till olika aktiviteter för både unga och äldre

BEFINTLIG BYGGNAD BEVARANDE & ÅTERBRUK

Den befintliga byggnaden är en typisk anläggning för sin tid, ritad av White Arkitekter och i princip i sitt originalutförande. Den bär på en rad tidstypiska och karakteristiska detaljer, ytskikt och material.

Byggnaden består av en serie sammanbyggda, långsträckta husvolym, ordnade kring atriumgårdar och sammanlänkade med långa korridorsystem. Generöst dimensionerade glaspartier och fönster ger bra kontakt med gårdar och den intilliggande skogen och grönytorna. De olika volymerna innehåller olika funktioner, vilket utvändig inte tydliggörs utan där snarare en helhet har eftersträvat med tegelklädda fasader och fönster med tråkarmar. Färgsättningen är dovt varm och kryter an till den intilliggande naturens färgskala.

Invändigt förekommer också tegel i "naturligt" och täckmålat utförande, liksom trä med olika behandlingar. Färgkodning har gjorts av dörrar, vissa fondväggar, armaturer och fast inredning i klara 1970-talsfärger som gult, rött och grönt. Golv i trä, klinker och plastmattor förekommer. Slitaget och ändrade rumsbildningar innebär att dessa ytskikt troligtvis kommer att ersättas.

I princip bedöms insidan av byggnaden vara intakt och i originalutförande. Sedan utflyttningen av skolverksamheten har byggnaden utsatts för smärre skadegörelse som bedöms vara möjligt att återställa.

I utemiljön finns en etablerad gröstruktur som inom skolområdet

bedöms relativt intakt från den tid då skolan byggdes. Planterade träd är uppvuxna, rumsbildningar i form av hårdgjorda ytor vid entréer finns kvar. Karakteristiskt bågformade stödmurar bildar gräns mot intilliggande parkområde. På atriumgårdarna finns träd och buskar bevarade och är i behov av skötsel.

I kommande skede rekommenderas att en grundlig återbruksinventering görs, i syfte att undersöka möjligheterna att bevara, nyttja och utveckla befintliga kvaliteter i byggnaden. Skålen är både kopplade till hållbarhet, ekonomi och byggnadsantikvariska ställningstaganden.

Ambitionen med utformningen som redovisas i programhandlingen är att flertalet av byggnadens befintliga rumskvaliteter såsom material, rumsbildningar och utblickar skall kunna bevaras och utvecklas i och med den framtida användningen och där karaktären från den tidigare användningen kan vara avläsbar.

Gällande den befintliga gröstrukturen så kommer en hel del ytor att behöva saneras på grund av blyförening från tidigare användning av tomten som skjutbana. Detta innebär att en ny utformning av gröstrukturen kring byggnaden är nödvändig och relevant.

KONSTRUKTION

Den före detta högstadieskolan är grundlagd med platta på mark och uppförd med en bärande, central pelarstomme i trä. Pelarna är koncentrerade parvis vid befintliga korridorsstråk, vilket påverkar hur ny möjlig rumsbildning kan göras. Mellan pelarna är väggar antingen lätta eller murade och ickebärande. Vissa stomstabiliserande väggar i anslutning till teknikutrymmen förekommer och behöver vara kvar. Generell rumshöjd om 2,7 m uppnås idag och kommer vara möjlig att uppnå i den nya anläggningen. På vissa ställen är rumshöjden förhöjd för att möjliggöra centralt placerade överljus. Taken är pulpettak som ibland döljs av undertak och ibland exponeras i rummen. Teknikrum förekommer på plan 2. Takstolar i trä och limta förekommer exponerat i den bärande strukturen.

Idrottshallen med fri rumshöjd på ca 7 m har en platta som bedöms svag. En framtida ändrad användning och komplettering av väggar och bjälklag innebär att plattan måste förstärkas. Ytterväggarna med tegelbeklädnad kan kompletteras med fönster. Taket är ett sadeltak som bärs av boomerangtakstolar och pelare i väggen. Eventuella nya installationer får gå mellan eller under takstolarna.

Strukturen kring befintliga skyddsrum skall inte ändras.

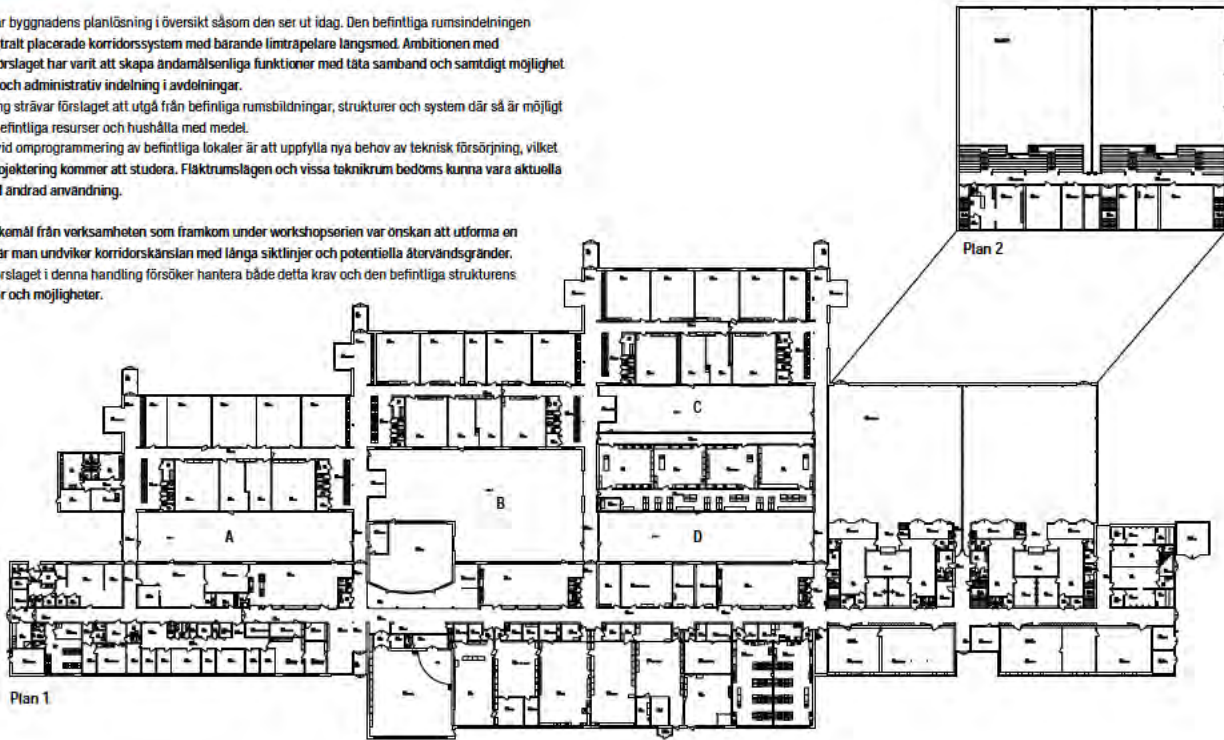

Ritningen visar byggnadens planlösning i översikt såsom den ser ut idag. Den befintliga rumsindelningen utgår från centralt placerade korridorssystem med bärande limträpelare längsmed. Ambitionen med ombyggnadsförslaget har varit att skapa ändamålsenliga funktioner med täta samband och samtidigt möjlighet till avskildhet och administrativ indelning i avdelningar.

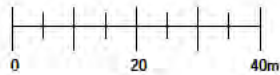
På samma gång strävar förslaget att utgå från befintliga rumsbildningar, strukturer och system där så är möjligt för att nyttja befintliga resurser och hushålla med medel.

En utmaning vid omprogrammering av befintliga lokaler är att uppfylla nya behov av teknisk försörjning, vilket kommande projektering kommer att studera. Flåkrumslagen och vissa teknikrum bedöms kunna vara aktuella lägen även vid ändrad användning.

Ett tydligt önskemål från verksamheten som framkom under workshopserien var önskan att utforma en verksamhet där man undviker korridorsskänslan med långa siktlinjer och potentiella återvändsgränder. Utformningsförslaget i denna handling försöker hantera både detta krav och den befintliga strukturens förutsättningar och möjligheter.

BEFINTLIG PLANRITNING, ÖVERSIKT
Skala 1:600 (A3)

FÖRSLAGET

PROGRAMHANDLING FÖR VÅRD- OCH OMSORGSBOENDE SAMT KORTTIDSBOENDEN

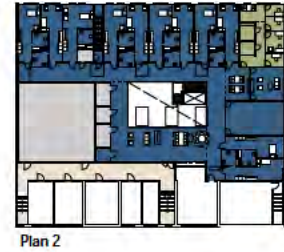

- ♥ HJÄRTAT, TORGET
- ◻ GEMENSAMMA YTOR
- ◻ SABO
- ◻ KORTTIDSBOENDE ÄLDRE
- ◻ KORTTIDSBOENDE BARN & UNGA
- ◻ PERSONALFUNKTIONER
- ◻ STORKÖK
- ◻ KOMMUNIKATION
- ◻ FÖRRÅD, STÅD, TEKNIK ETC.
- ◻ DISPONIBELT/SKYDDSRUM
- ▲ HUVUDENTRÉ/ENTRÉ
- ▲ INLASTNING

Anläggningens fyra huvudverksamheter är inplacerade i avgränsbara flyglar, i en uppdelning som i stort sett följer strukturen från skolan. De fyra SABO-avdelningarna utgör de största delarna ytmässigt och delas in i fyra avdelningar. Korttidsboendet för barn och unga ges ett avskilt läge med möjlighet till en stor egen utemiljö och korttidsboendet för äldre placeras i två plan i den befintliga idrottshallen. De nya verksamheterna inryms inom befintligt byggnadsskal.

En huvudentré i centralt läge bredvid den befintliga aulan fungerar som huvudsaklig entré för SABO-avdelningarna och betjänar personal och besökare. En entreplats med angoring för SABO och korttidsboende för barn och unga placeras vid huvudentrén.

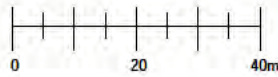
Övriga verksamheter har egna entreer med tillgänglig angoring.

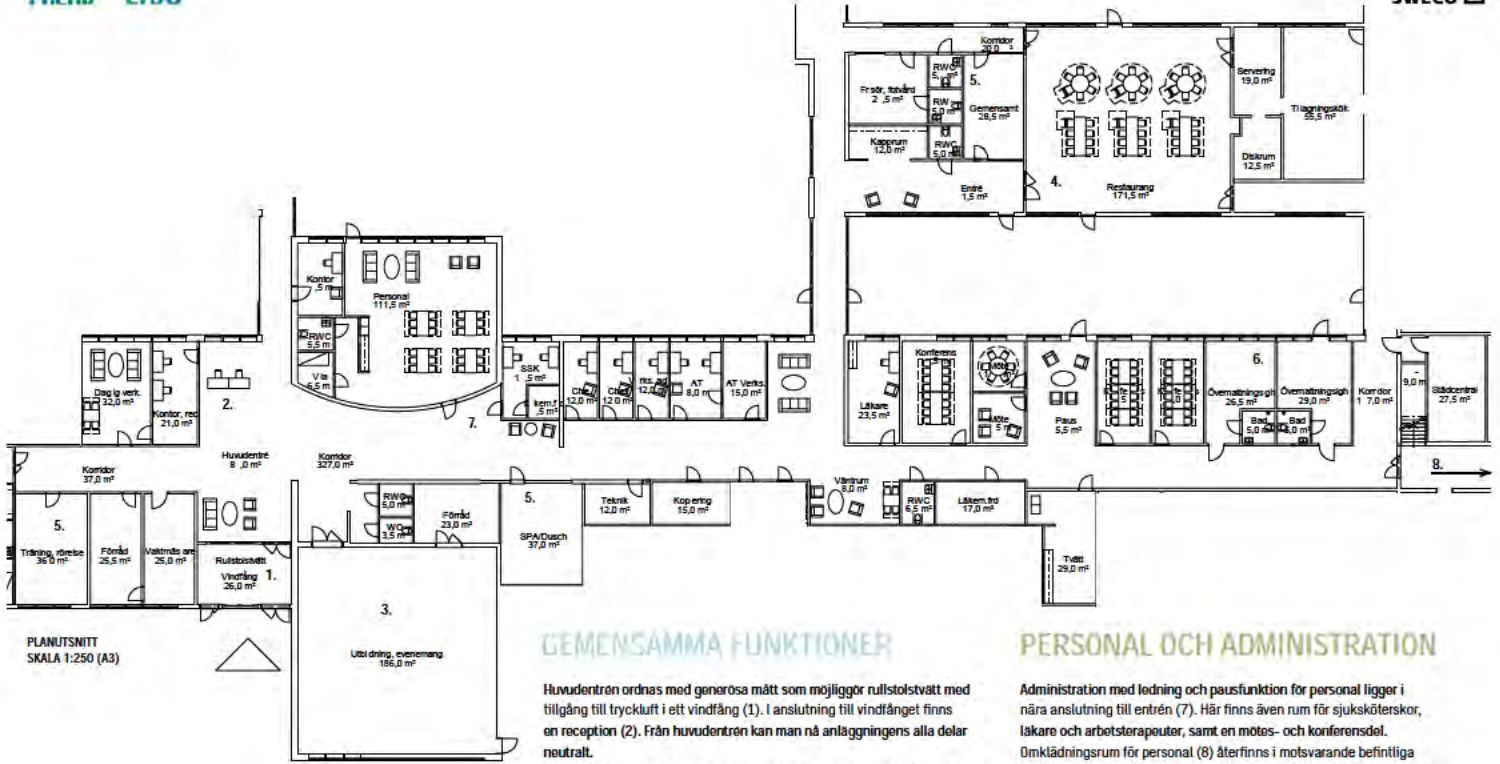

Plan 1

Plan 2

PLANRITNING, ÖVERSIKT
Skala 1:600 (A3)

GEMENSAMMA FUNKTIONER

Huvudentrén ordnas med generösa mått som möjliggör rullstolstvävt med tillgång till tryckluft i ett vindfång (1). I anslutning till vindfånget finns en reception (2). Från huvudentrén kan man nå anläggningens alla delar neutralt.

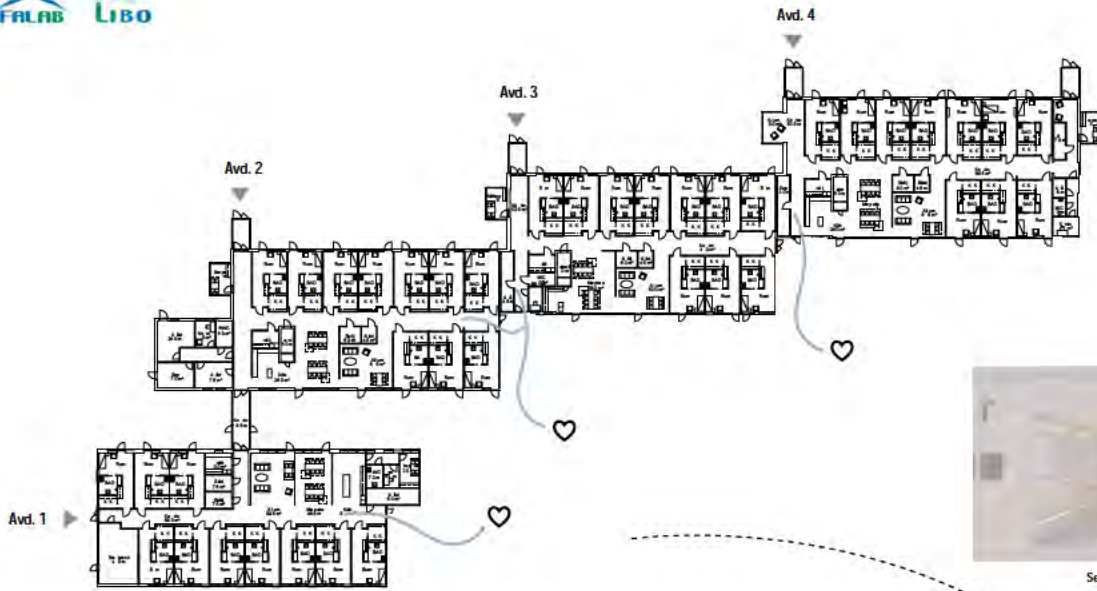
Från huvudentrén når man även byggnadens gemensamma funktioner såsom gemensamhetslokalen i nuvarande aulan (3) som kan husa både interna och externa arrangemang för medborgare, boende, besökare och personal.

Anläggningen får en restaurang i centralt läge (4) som man kan nyttja även som besökare. I anslutning till restaurangen föreslås faciliteter såsom spa, frisör och fotvård (5). På så vis blir det naturligt för äldre som ännu bor kvar i egen bostad att kunna dra nytta av gemensamma funktioner i anläggningen i samband med exempelvis ett restaurangbesök. Övernattningsrum för anhöriga återfinns också centralt (6).

PERSONAL OCH ADMINISTRATION

Administration med ledning och pausfunktion för personal ligger i nära anslutning till entrén (7). Här finns även rum för sjuksköterskor, läkare och arbetsterapeuter, samt en mötes- och konferensdel. Omklädningsrum för personal (8) återfinns i motsvarande befintliga lägen i anslutning till nuvarande idrottsshall (se översiktsritning på sid 9).

Allmänna service- och stödfunktioner såsom vaktmästari, städcentral och läkemedelsförråd är alla samlade kring de centrala stråken nära huvudentrén, för att vara nära kopplade till anläggningens olika delar.

PLAN
Skala 1:500 (A3)

VÅRD OCH OMSÖRG: SÄBO

40 lägenheter fördelade på 4 avdelningar

SÄBO-avdelningarna är placerade centralt i byggnaden och består av fyra snarlika avdelningar med 10 lägenheter per avdelning. Lägenheterna har uteplats antingen mot skogen eller mot en trygg, lugn och grönskande innergård. Varje avdelning har generösa gemesamma ytor samt separat entré utifrån. Byggnadens gemesamma nav är inte långt bort.

- ♥ Mot huvudentré/gemesamma ytor
- ▲ Sekundärentreer

Sektion genom möte/paus och avdelningsentré på avdelning 4

Vy över kok/matsal i avdelning 3

PLAN (EXEMPEL PÅ AVDELNING)
SKALA 1:200 (A3)

PLAN, LÄGENHET CA 35 m²
SKALA 1:100 (A3)

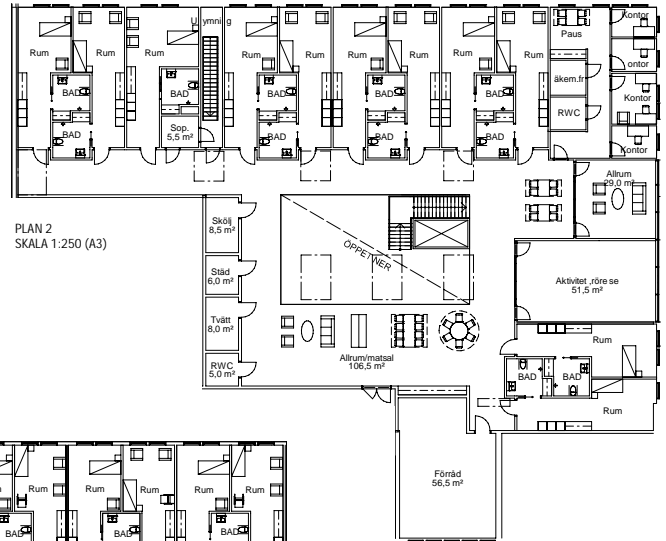
↓ Vy över separat avdelningscentrum

Sektion A-A genom lägenhet SÄBO

↓ Vy över nedre allrum, Korttidsboende Äldre

KORTTIDSBOENDE ÄLDRE

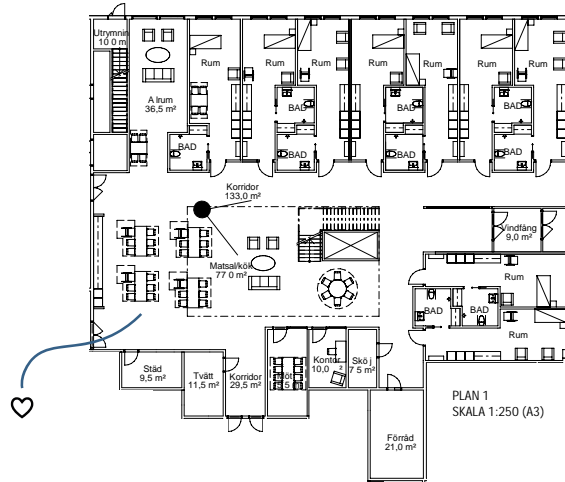
20 st rum fördelat på två avdelningar

Korttidsboendet för äldre är fördelat på två plan och kretsar kring en öppen, invändig ljusgård. Varje våning har alla de bekvämligheter som kan behövas under en dag. Lagenheterna är effektiva med fokus på ett lugnt och ljusst rum där man sittande eller sängliggandes har utblick mot skogen.

Avdelningarna är generellt utformade för att kunna omställas till SABO-platser vid behov.

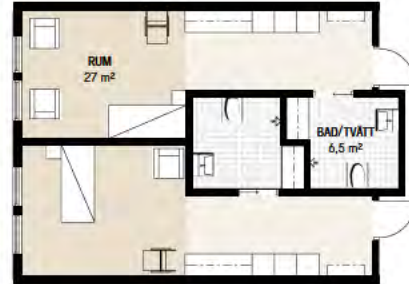
♥ Mot huvudentré/gemensamma ytor

▲ Entrépil

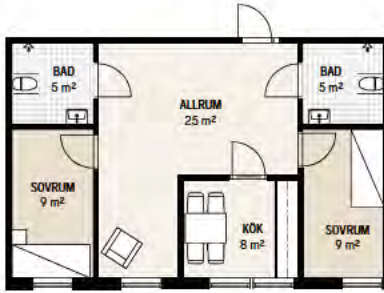
Sektion genom lägenheter Korttids Äldre

PLAN, TYPLÄGENHETER SKALA 1:100 (A3)

LÄGENHET Korttidsboende för äldre

Lägenheten är öppen med förvaring och mindre pentry placerat i den mörkare delen. Badrum med tvättmöjligheter samt ett ljust sov-/allrum med plats för olika möbleringsalternativ.

PLAN, TYPLÄGENHET 2 PERSONER
SKALA 1:100 (A3)

PLAN
SKALA 1:250 (A3)

KORTTIDSBOENDE BARN & UNGA

6 lägenheter, 1 lägenhet Lugnet, 2 Skolabo-lägenheter

Korttidsboendet för barn och unga har plats för 7 boende; 3 lägenheter för 2 personer och 1 lägenhet som kallas "Lugnet" för den som behöver få vara för sig själv. De gemensamma ytorna har högt i tak och ljusinsläpp vid takfot. Det gemensamma köket är sammankopplat med resten av byggnaden och verksamheten kan på så sätt nyttja de gemensamma ytor och den logistik som den har behov av.

♥ Mot huvudentre/gemensamma ytor

▲ Entrepil

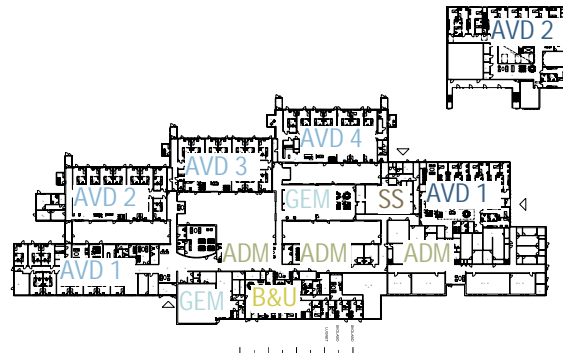

Sektion genom en typlägenhet med 2 sovrum

AREASAMMANSTÄLLNING (LOA+BIA)

	GEMENSAMMA YTOR	763 kvm
	SÄBO	2820 kvm
	KORTTIDSBOENDE ÄLDRE	1728 kvm
	KORTTIDSBOENDE BARN & UNGA (B&U)	652kvm
	PERSONALFUNKTIONER (PAUS, ADMINISTRATION, OMKLÄDNINGSRUM)*	ca 680 kvm
	STORKÖK (SS)	283 kvm
	KOMMUNIKATION	ca 1060 kvm
	FÖRRÅD, STÅD, TEKNIK ETC*	ca 160 kvm
	DISPONIBELT/SKYDDSRUM/BEFINTLIGA FÖRRÅD OCH TEKNIK PLAN 2	ca 910 kvm
	Totalt:	9056 kvm

*ALLMANT PLACERADE UTANFÖR AVDELNINGARNA

VÅRD- OCH OMSORG SÄBO

TOTALT: 2820 m²
varav

Avdelning 1: 671 m² - 3 st lägenheter å 34 kvm BOA,
7 st lägenheter å 36 kvm BOA

Avdelning 2: 719 m² - 10 st lägenheter å 36 kvm BOA

Avdelning 3: 677 m² - 10 lägenheter å 36 kvm BOA

Avdelning 4: 753 m² - 3 st lägenheter å 35 kvm BOA,
7 st lägenheter å 36 kvm BOA

Kommentar: Fokus har vid utformningen legat på återkommande lägenhetslösningar med likvärdiga storklekar. Smärre skillnader i avdelningarnas storlek beror på byggnadens befintliga stomsystem, fönstersättning och tekniska förutsättningar som skiljer sig i olika lägen.

KORTTIDSBOENDE ÄLDRE

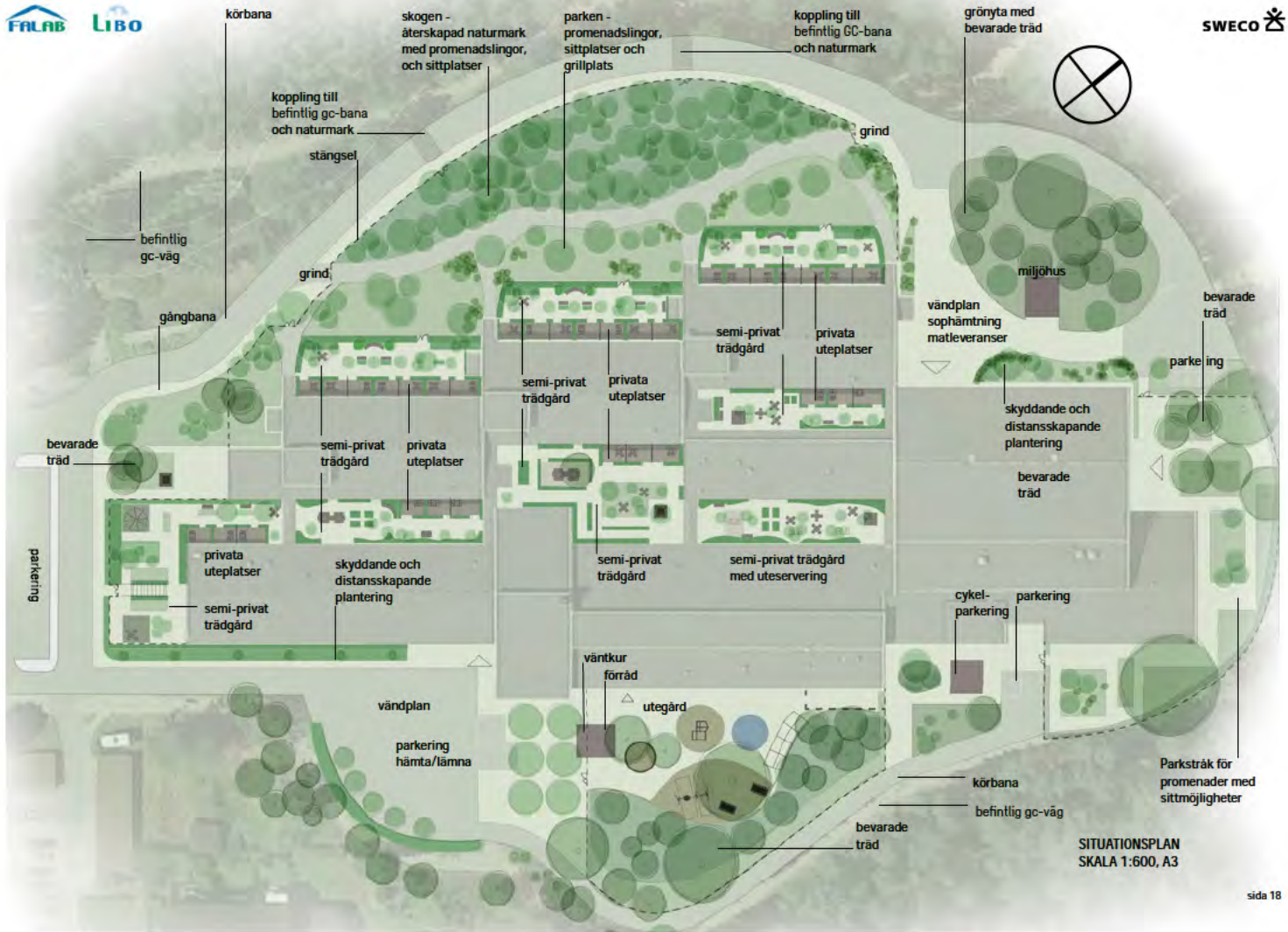
TOTALT: 1728 m²
varav

Avdelning plan 1: 767 m² - 9 st rum å 34 kvm
BOA + administration och servicefunktioner

Avdelning plan 1: 961 m² - 11 st rum å 34 kvm
BOA + administration och servicefunktioner

KORTTIDSBOENDE BARN & UNGA

TOTALT: 652 m²
varav SkolaBo 118 m²

UTEMILJÖ

VÅRD- OCH OMSORG SÄBO

Generellt syftar gestaltningen av den yttre miljön till att tillgängliggöra den och bjuda in och uppmuntra de boende att ta sig ut. För att främja utevistelse är det viktigt att det finns både frihet, trygghet, variation och valmöjligheter. Miljön behöver också upplevas bekväm och tillgänglig varför exempelvis väderskydd av olika slag kan vara betydelsefulla.

Utemiljön för SÄBO-avdelningarna är indelad i fem zoner. De olika zonerna skiljer sig åt i grad av privathet, storlek och karaktär.

ZON 1 - Övergången

Den första zonen, övergångszonen, handlar om utblick, kontakten med utemiljön inifrån byggnaden genom fönstret. Från samtliga 40 lägenheter och gemensamhetsytor syns grönska direkt från fönstret. Från några av lägenheterna syns redan uppvuxna träd och alla har mer ordnade planteringar helt nära

ZON 2 - Den privata uteplatsen

Av de 40 lägenheterna har 33 stycken en direkt koppling till en egen privat uteplats. Dessa är avskärmade och ger möjlighet till en mer personlig utformning. Där rymms utemöbler och någon mindre plantering eller odlingsbänk.

Utanför de sju lägenheterna som vetter mot sydost och körbanan som leder till den huvudsakliga entrén rymms inte en egen uteplats. För att begränsa insyn och skapa distans till trafiken löper där längs fasad

istället en väl tilltagen plantering med inslag av mindre prydnadsträd och annat som kan ge fågring.

ZON 3 - Den semi-privata trädgården

I anslutning till respektive avdelning finns en inhägnad semi-privat trädgård. De rymmer såväl mindre rumsligheter för enskild vila som möjlighet till gemensamma aktiviteter.

För att locka till utevistelse kan klassiska trädgårdsinslag såsom växthus, odlingsbäddar, vatten, fågelbord, fågelbad, solur och pergola förekomma.

Planteringarna utformas för att stimulera många sinnen och värde året om. Det kan gärna finnas en del upphöjda planteringar för att underlätta upplevelsen av dem.

ZON 4 - Parken

Utanför de semi-privata trädgårdarna mot nordväst återfinns ett större sammanhängande grönområde. Genom grönområdet går ett körbart stråk för enstaka transporter men främst för promenader och som en gräns mellan två olika zoner och karaktärer.

Väster om stråket har grönytan en mer sluten skogskaraktär och öster därom, närmast trädgårdarna, en mer öppen parkkaraktär.

I parken finns tillgängliga promenadstråk, möjlighet till fysisk träning,

sittplatser i avskildhet, platser för samvaro, evenemang, grillning och kanske en bouldana. Där kan gärna detaljeringsgraden vara relativt hög, med utrustning såsom solur, fågelbad, broar och julgrans- och midsommarstångsfot.

Till skillnad från planteringarna i skogszonen, där växtligheten består av inhemska, naturligt på platsen förekommande arter, utgörs de av en hög andel exoter och förädlade växter i parkzonen. Detta för att ge ett högt prydnadsvärde med stor variation av fågring såsom blomning och bladkulor, samt skapa kontrast till den anslutande skogen.

ZON 5 - Skogen

Grönområdets västliga del, skogen, utformas för att ge ett mer vilt och naturligt intryck. Målet är att den skall påminna om den intilliggande naturmarken. Området skall dock tillgängliggöras för promenader och med platser för vila. I denna del kan det med tiden passa att sätta upp fågelholkar, insekshotell och berikas med andra inslag som väcker nyfikenhet.

Stora delar av både park- och skogszonen ligger på idag asfalterade ytor och för att uppnå önskad karaktär kan man med fördel plantera nya träd så snart det är möjligt. Behovet av nyplantering stiger ytterligare genom att större delen av de befintliga träden har tagits ned inför sanering av marken.

KORTTIDSBOENDE ÄLDRE

Samtliga lägenheter för korttidsboende för äldre medger utblick mot grönska och i anslutning till entrén finns ett inhägnat parkstråk för promenader och annan utevistelse.

Lägenheterna som är vända mot nordväst har en större vändplan, ett slags torgbildning, bland annat för leverans av mat och hämtning av avfall.

För att skapa distans till trafikytorna löper en väl tilltagen plantering direkt utanför lägenheternas fönster. Ytan medger plantering av mindre träd och generellt kan växtmaterial väljas med höga prydnadsvärden och med variationsrikedom.

Centralt på vändplanen skapas en större grönyta på vilken möjligen ett större antal befintliga träd skulle kunna bevaras. Karaktären kan med fördel utvecklas till skogslik, för att skapa närhet till en visuell naturupplevelse och berika och mjuka upp helhetsupplevelsen av området kring vändplanen.

Parkstråket som utgår från entrén till korttidsboendet för äldre utformas lättillgängligt och med god orienterbarhet för egna promenader. Där kan också rymmas plats för överraskningar och sittplatser.

Det kan finnas möjlighet till bevarande av befintliga träd inom stråket vilket ger mycket för upplevelsen. Då kan man enkelt skapa delar med mer vild karaktär och andra med mer ordnat uttryck.

KORTTIDSBOENDE BARN & UNGA

I anslutning till verksamheten, utanför korttidsboendet för barn och unga finns en inhägnad innergård. Den är indelad i olika zoner, den lugna, den rörelserika och den vilda.

I den lugna zonen finns hängtytor, bänkar, en pergola för solskydd, sandlåda samt vattenlek och i den mer rörelserika finns en enklare parcour-ställning, studs mattor och gungor, såväl vanlig som kompisgunga.

Gården är formad för att kunna bevara de befintliga träden i närområdet för en naturligt vild zon. För att tillgängliggöra ytan behövs gångstråk, sittplatser och kanske någon grillplats.

På gården finns också ett förråd med elanslutning, för förvaring av lekutrustning samt både paracykel och övriga cyklar.

Direkt utanför stängslet mot parkeringen för hämtning och lämning placeras en liten kur för att väderskyddat kunna vänta på transport.

TRAFIK & FLÖDEN

Sydväst om byggnaden finns en stor parkering som förväntas kunna användas av besökare och personal. Inne på området finns parkeringsplatser för rörelsehindrade inom 20 meter från varje entré och ett fåtal vanliga parkeringsplatser. Vid korttidsboende för barn och unga finns också en plats för färdtjänst där barnen hämtas och lämnas.

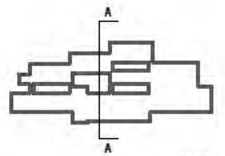
Längs skolbyggnadens nordvästra långsida, uppe i skogen, går idag en gång- och cykelbana i gränsen utanför planområdet. Med mellan 2 - 4 meters distans placeras en ny körbana, inom planområdet. Ytan mellan de båda strukturerna kan utformas som biodike och med fördel planteras med träd för att återskapa miljön kring gång- och cykelbanan. På den nya körbanan kommer matleveranser och fordon för hämtning av avfall. Vägen avslutas med en vändplan vilken utformas med torgkaraktär och bevarad naturmark, samtidigt som den kan förlängas och kopplas samman med den planerade bebyggelsen norr om planområdet.

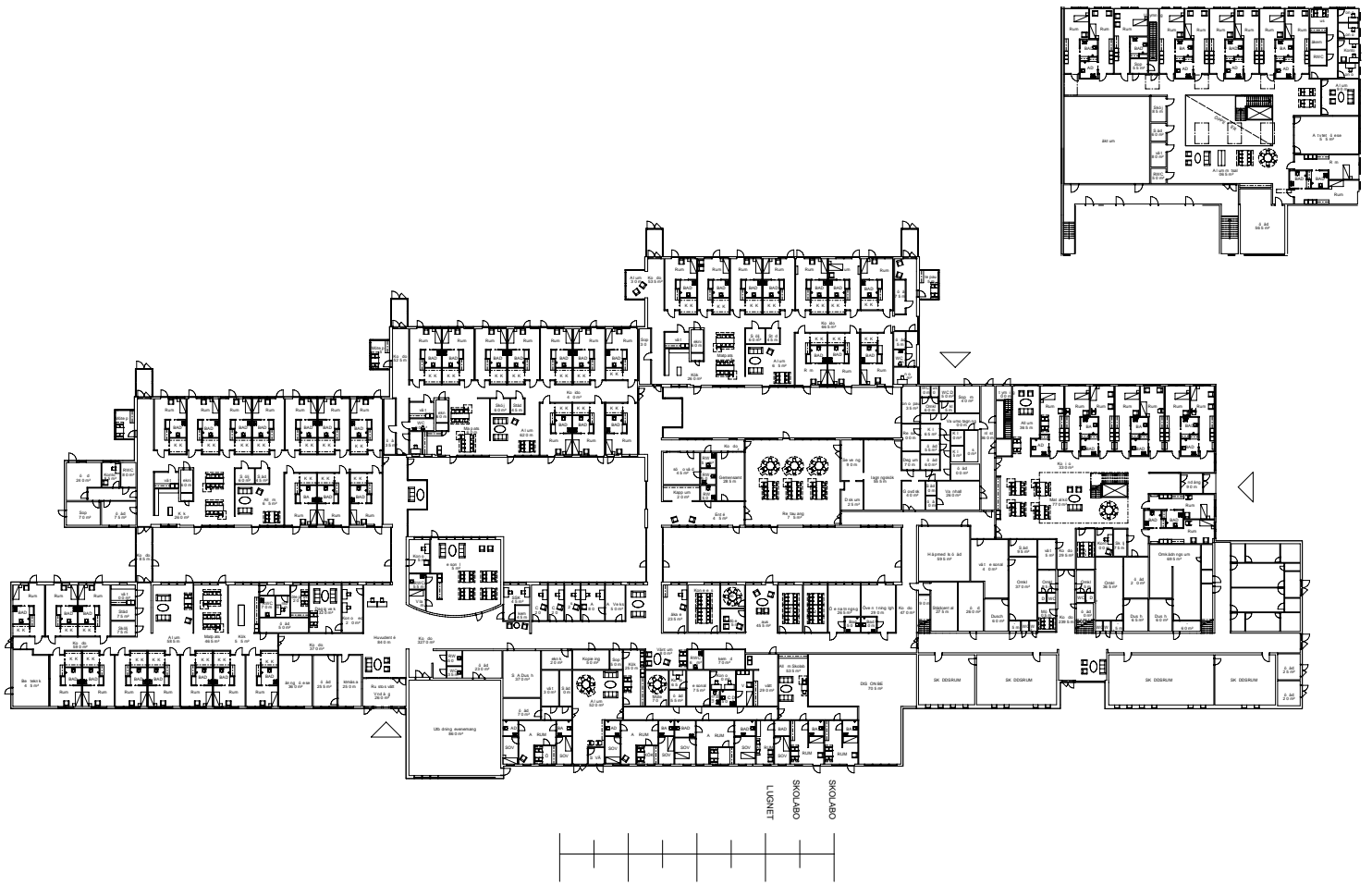
I sydost bevaras i stora stycken vägstrukturen då både befintlig vägs och vändplans utbredning kan kvarstå. Den befintliga gång- och cykelbanan, vilken följer utanför planområdesgränsen, bevaras och kompletteras med en enkel körbana innanför.

SEKTION A-A
SKALA 1:200 (A3)

Socialnämnden

Återbetalning av projektmedel för språkombud år 2024

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att sända tillbaka de 2,5 miljoner kronor för 2024 man mottog till projektet språkombud från kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Utbildningen för språkombud har pausats till förmån för kompetensutvecklande språkundervisning i yrkessvenska för personal i vård och omsorg. Därför beslutar Socialnämnden att sända tillbaka de 2.5 miljoner kronor för 2024 man mottog till projektet språkombud från kommunstyrelsen.

Jari Mehtäläinen
Ordförande socialnämnden

Monica Klockars
Vice ordförande socialnämnden

För åtgärd:

Kommunstyrelsen
Ekonomienheten

23-06-08

Återbetalning av medel till Kommunstyrelsen.

Förslag till beslut:

Utbildningen för språkbud har pausats till förmån för kompetensutvecklande språkundervisning i yrkessvenska för personal i vård och omsorg.

Därför beslutar Socialnämnden att sända tillbaka de 2.5 miljoner kronor för 2024 man mottog till projektet språkbud från kommunstyrelsen.

Denna behandling '§60/23 Information från verksamheten' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '§61/23 Information från ordförande' har inget tjänsteutlåtande.

Redovisning delegationsbeslut Socialnämnden 2023-06-15

Behandling	Typ
Svaromål på begäran om yttrande i ärende om ej verkställt beslut enligt SoL, särskilt boende, IVO dnr 3.3.1-12406/2022-6	Delegationsärende
Beslut för LSS, SoL och SoL socialpsykiatri 2023-04-01 - 2023-04-30	Delegationsärende
Beslut för LSS, SoL och SoL socialpsykiatri 2023-03-01 - 2023-03-31	Delegationsärende
Beslut för LSS, SoL och SoL socialpsykiatri 2023-02-01 - 2023-02-28	Delegationsärende
Delegationsrapport från avdelning individ och familj 2023-04-01 - 2023-04-30	Delegationsärende
Delegationsrapport från avdelning individ och familj 2023-03-01 - 2023-03-31	Delegationsärende
Delegationsrapport från avdelning individ och familj 2023-02-01 - 2023-02-28	Delegationsärende
Delegationsrapport från avdelning individ och familj 2023-01-01 - 2023-01-31	Delegationsärende
Sommarerbjudande till vikarier och ordinarie personal inom vård och omsorg samt funktionsstöd år 2023	Delegationsärende
Anmälan till IMY 230531 Personuppgiftsincident möteshandlingar	Delegationsärende
Komplettering IMY 230601 Personuppgiftsincident möteshandlingar	Delegationsärende

Redovisning Meddelanden Socialnämnden 2023-06-15

Behandling	Typ
Beröm till personalen på Solrosen särskilt boende för äldre för god omsorg och vård	Meddelanden
Synpunkter på kostnad för mat och omsorg på särskilt boende för äldre	Meddelanden
Meddelande om inspektion på Stödboende Lindesberg - Ungstöd, IVO dnr 3.2.3-07448/2023-2	Meddelanden
Synpunkt på personal vid hemtjänst i Frövi	Meddelanden
Svar på synpunkter om schema och ohälsosamma arbetstider	Meddelanden Meddelanden
KS 2023/143-4 - MBL § 11 Organisationsförändring FAMSAM enligt punkt 5.2 i kommunstyrelsens delegationsordning	Meddelanden
KS 2022/268-6 - Nora KF § 35 Läns gemensam handlingsplan för suicidprevention 2022-2025	
Synpunkter på schema och ohälsosamma arbetstider	Meddelanden
Synpunkt på ledarskap för funktionsstöds boenden	Meddelanden
Dom i Förvaltningsrätten 2023-05-11 om bistånd enligt socialtjänstlagen - avslag för klagande	Meddelanden Meddelanden
Avslutsbrev efter inspektion av det systematiska arbetsmiljöarbetet - Gruppbostad Rönnliden, Arbetsmiljöverket dnr 2022/065505 - ärendet avslutas	Meddelanden Meddelanden
Dom i Förvaltningsrätten 2023-05-09 om bistånd enligt socialtjänstlagen - avslag för klagande	Meddelanden
Dom i Förvaltningsrätten 2023-05-09 om ekonomiskt bistånd - avslag för klagande	Meddelanden
Begäran om yttrande och handlingar i ärende om ej verkställt beslut enligt SoL, särskilt boende, IVO dnr 3.3.1-12406/2022-6	
Protokollsutdrag samt rapport från patientnämnden 2023-04-21	
Anmälan Lex Sarah Tallåsen	Meddelanden
Överlämnande av klagomål på vård av enskild vid Ågårdens särskilt boende, IVO dnr 3.4.1-10699/2023-4	Meddelanden
Protokollsutdrag från Barn- och utbildningsnämndens sammanträde den 15 maj 2023 § 51 – Remissvar till Region Örebro län om Regional strategi för föräldrarskapsstöd 2024-2030 i Örebro län	Meddelande